ZDARMA DVD: 4 PLNÉ VERZE

4/2010

počítač

PRO KAŽDÉHO

1. 2. 2010 • 69,90 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 59,90 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

- správce fotografií
- filmový dokument
- překladové slovníky
- Microsoft Office 2010 beta

DOMÁCÍ SÍTĚ

Jak propojit počítače a sdílet soubory a internet strana 8

CHRAŇTE SVOJE DATA

Jak a co zálohovat strana 40

NA RYCHLOSTI ZÁLEŽÍ

Jak je to s rychlostí internetu strana 42

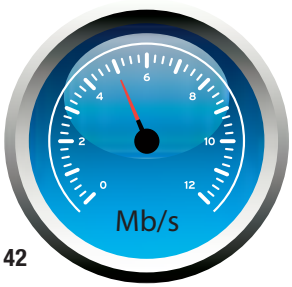

12 STRAN NÁVODŮ JAK NA TO:

- Tipy pro Word strana 21
- Pořádek ve fotografiích strana 23
- Snadné zálohování strana 25
- Příslušenství Windows 7 strana 27
- Jak sjednotit hlasitost hudby v MP3 strana 29
- E-maily pod kontrolou strana 31

ZBAVTE SE SPAMU

Nástroje na odstranění nevyžádané pošty strana 44

PŘEDSTAVUJEME

Malý notebook s velkým výkonem strana 12

Monitor s otočným displejem strana 18

9 771212 072697 05

Inzerce

OBSAH ▶ PPK 4/10

4 **Co najdete na DVD**
6 **Novinky ze světa počítačů**

TÉMA ČÍSLA

8 **Wi-Fi síť snadno a bezpečně**
10 **Sdílení souborů v místní síti**
Jednou z výhod počítačových sítí je také možnost sdílet jednotlivé soubory a složky.
11 **Jak na sdílení souborů ve Windows XP**

PŘEDSTAVUJEME

12 **Malý notebook s velkým výkonem**
14 **Štíhlý skener**
15 **Chrání a spoří**
16 **Výkon i na hry**
17 **Malá kamera s full HD přehráváním**
18 **Monitor s otočným displejem**
20 **Rychlé propojení počítačů**
33 **Překladové slovníky Magnus 2009**
34 **Změňte fotografie bez deformací**
35 **Létající Čestmír i ve vašich filmech**

JAK NA TO

21 **Jak na citaci a bibliografii**
23 **Přeborník na práci s obrázky**
Program MediaShow umí obrázky přehledně členit do alb, vytvářet z nich videa či šetřiče obrazovky nebo obrázky upravovat.
25 **Zálohujeme snadno a rychle**
27 **WordPad v novém**
Inovace programů ze skupiny Příslušenství se nevyhnula ani textovému editoru WordPad. Ten umožňuje psát formátovaný text a vkládat do něj obrázky.
29 **Jak sjednotit hlasitost hudby**
31 **Thunderbird 3.0 podruhé**

RADY A NÁVODY

36 **Tipy redakce**
37 **Tipy pro MS Outlook**
38 **Poznámky a vysvětlivky**
40 **Zálohování v kostce**
Co a proč zálohovat, kam ukládat záložní kopie dat, které programy s tím pomohou a jak často je vhodné zálohování provádět.

INTERNET

42 **Rychlost připojení: otázky a odpovědi**
44 **Ochrana před spamem**
45 **Stránky o filmech**

46 **Křížovka**
Naše vydavatelství věnuje šesti výhercům roční předplatné našich časopisů: 2× PPK, 2× Chip a 2× Level.
47 **Listárna**

Témata z titulní strany jsou v obsahu vyznačena červeným číslem stránky.

ÚVODNÍK

DVD PLNÉ UŽITEČNÝCH PROGRAMŮ

Vážení čtenáři, přílohou tohoto vydání je místo původně plánovaného CD mimořádně dévédéčko. Je to proto, že jsme pro vás připravili hned několik zajímavých bonusů a že ty bychom ani při nejlepší vůli na jedno cédéčko nedokázali vtěsnat.

Díky tomuto DVD si tedy budete moci nainstalovat a po dobu devíti měsíců (do konce letošního října) zdarma používat beta verzi nejnovějšího kancelářského balíku od Microsoftu – MS Office Professional 2010. Milovníci živé přírody jistě ocení filmový dokument o kočkovitých šelmách a většině uživatelů se budou hodit i oboustranné překladové slovníky z češtiny do čtyř světových jazyků. Podobné slovníky jsou sice zdarma dostupné i na internetu, ale ne vždy má každý k síti okamžitý přístup, a tak je dobré mít slovník i ve svém počítači. Majitelé digitálních fotoaparátů mohou využít i šikovný program určený pro správu a úpravu fotografií v počítači.

Zapomenout nesmím ani na kompletní archiv našeho časopisu za předchozí čtyři roky – na DVD najdete všechna vydání ročníků 2006–2009 ve formátu PDF s možností fulltextového vyhledávání. Více o obsahu DVD se dočtete na následující dvoustránce.

Přeji vám mnoho zdaru při používání programů z našeho DVD.

Ivan Heisler, šéfredaktor

12
Malý a lehký notebook s dobrým výkonem.

17
Šikovná kamera za dobrou cenu.

OBSAH ▶ DVD ČASOPISU PPK

SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Miton CZ** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém DVD.**

Archiv časopisu PPK (2006–2009)

Elektronická podoba časopisů dnes už patří k obvyklým nabídkám redakcí. Elektronický archiv umožňuje efektivněji využít bohaté informace, které časopisy obsahují. Proto i náš časopis Počítač pro každého nabízí už několik let tuto službu svým čtenářům. Na tomto DVD naleznete kompletní podobu ročníků 2006–2009 ve formátu PDF a příslušný indexový soubor pro fulltextové vyhledávání.

rubrika na DVD: obsah DVD / bonusy

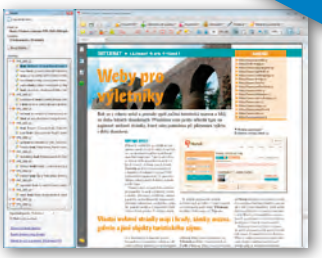

Magnus 2009

Slovníky Magnus 2009 nabízí oboustranné překladové slovníky pro češtinu a pět cizích jazyků (angličtinu, němčinu, francouzštinu, ruštinu a španělštinu), jednotné uživatelské prostředí (inspirované stylem Microsoft Office 2007) s řadou funkcí pro snadné vyhledání překladu požadovaného hesla a s možností nastavit několik uživatelských parametrů. Databáze hesel a frází jednotlivých jazykových mutací je členěna na všeobecnou, rozšířenou a na řadu oborových slovníků. Všeobecné a rozšířené slovníky pro angličtinu, němčinu, francouzštinu a ruštinu budou v této speciální licenci fungovat trvale, oborové a španělské slovníky budou po instalaci fungovat po dobu 30 dní.

rubrika na DVD:
obsah DVD / bonusy

CyberLink MediaShow 4

Plná verze programu MediaShow z PPK DVD nabízí snadnou cestu k importu digitálních fotografií z digitálního fotoaparátu, dále jejich roztřídění do alb a doplnění popisky. Připraveny jsou i zajímavé funkce na automatické nebo ruční úpravy snímků a na použití zajímavých obrazových efektů. Díky dalším funkcím se můžete svými snímky také pochlubit přátelům – například je můžete vystavit na server Flickr nebo vytvořit poutavou prezentaci v podobě videa s přechodovými efekty a s hudbou na pozadí. Nechybí samozřejmě ani funkce pro tisk fotografií v běžných formátech. To vše v přehledném uživatelském rozhraní s 3D efekty.

rubrika na DVD: obsah DVD / bonusy

SEZNAM PROGRAMŮ NA DVD

BONUSY
Archiv PPK 2006–2009
CyberLink MediaShow 4
Kočky
Magnus 2009
MS Office 2010 beta

FREEWAROVÉ HRY
Alien Terminator 1.0
City Scrawlaz 1.0
Forbidden Saga 1.32
GoldenEye Doom2 TC
Gravmari 1.0
Harmony 1.0
Christmas Eve Crisis 1.0
Igneous 1.0
Incinerate 1.0
Legie 1.10.09
Project Ignis 1.0
Razoon Extended 1.0
Ski Challenge 10
Underwater Puzzle 1.0

ZÁLOHOVÁNÍ DAT
7-Zip 4.65
AASync 2.2.1
ALZip 7.52
Backup & Recovery 10 Free Edition
BackUp Maker Standard Edition 6.0
Cobian Backup 9.5.1.212
Comodo Backup 2.2
DriveImage XML 2.13
DSynchronize 2.30.1
Fling FTP 2.11
GMail Backup 0.107
Internet Explorer Backup 2.8
MailStore Home 4.0.3
MozBackup 1.4.10
PeaZip 2.8.1
Snap Backup 5.2
SyncBack 3.2.19
Toucan 2.2.1
TrueSafe 3.49 Personal Edition
Zback 1.70.4
ZipGenius 6.2 Suite Edition

INTERNET A BEZDRÁTOVÉ SÍTĚ
Hotspot Shield 1.37
inSSIDer 1.2.6.0115
NetStumbler 0.4.0
NetSurveyor 2.0
WeFi 3.8.3
WiPeer 0.76
Xirrus Wi-Fi Monitor Vista Gadget 1.11
Xirrus Wi-Fi Monitor XP Widget 1.1

NOVINKY
AIMP 2.60.530
BurnAware Free 2.4.3
CPU-Z 1.53.1
FileZilla 3.3.1
Firefox 3.5.7
Flock 2.5.6
Foobar 2000 1.0 Final
K-Lite Codec Pack Full 5.61
Miranda IM 0.8.12
Orbit Downloader 3.0.0.1
Paint.NET 3.5.2
SeaMonkey 2.0.2
Super AntiSpyware Free 4.33.1000

ZAJÍMAVOSTI
Arora 0.10.0
Comodo Internet Security 3.13
Lightning 1.0 Beta 1
Nero DriveSpeed 3.0
PDFCreator 0.9.9
SiSoftware Sandra Lite 2009c SUPER 2010
TeraCopy 2.1
XBMC Media Center 9.11

SERVIS
DirectX 9.27.1734 End-User Runtime
Java Runtime Environment 6 Update 17
Java Runtime Environment 6 Update 18
Microsoft .NET Framework 2.0
Microsoft .NET Framework 2.0 SP 2
Microsoft .NET Framework 3.0
Microsoft .NET Framework 3.5
Microsoft .NET Framework 3.5 SP 1
MP3Gain PRO 1.2.5
Thunderbird 3.0

Kočky

Jaké bylo postavení kočky v dějinách? Lze křížit tygra se lvem? Kočky jsou název dokumentárního filmu z edice Vlastníma očima o kočkovitých šelmách a domácí kočce zároveň. Tento film na historických příkladech ukazuje, jak se postavení kočky v dějinách vyvíjelo a kam se tato domácí šelma dostala na konci dvacátého století. Tento zajímavý dokument vám představí kočky z mnoha různých pohledů: biologického, zeměpisného, historického i uměleckého.

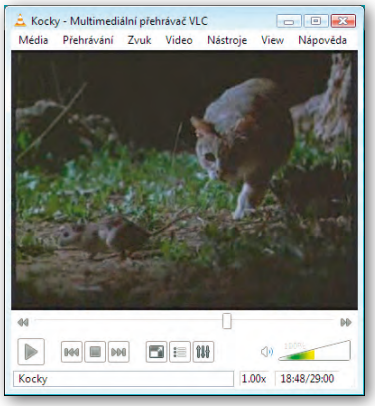

rubrika na DVD: obsah DVD / bonusy

Microsoft Office 2010 beta

Kancelářský balík je součástí téměř každého počítače. Jeden z nejrozšířenějších pochází od společnosti Microsoft. Velkou revoluci přinesla verze 2007, která přišla se zcela novým ovládáním pomocí velkých ikon s označením Ribbon. Tento design však řada uživatelů nepřijala, především kvůli složitému ovládání. Nová verze proto kromě několika nových funkcí přichází i s možností kompletní individualizace vzhledu. Na PPK DVD najdete beta verzi produktu Microsoft Office 2010. Ta bude funkční až do konce října 2010, a tak na vyzkoušení máte tři čtvrtě roku. Je však třeba počítat s tím, že se jedná o beta verzi, a že některé nástroje tedy nemusí být zcela funkční.

rubrika na DVD: obsah DVD / bonusy

Paragon Backup & Recovery 10 Free Edition

Zahraniční výrobce pokročilých a placených programů souvisejících s obnovou a zálohováním dat vychází běžným uživatelům vstříc bezplatnou verzí Backup & Recovery. Ta je primárně určena k tomu, aby vaše data na počítači byla bezpečná a abyste měli možnost někde bokem uložit jejich kopii a v případě potřeby ji obnovit. Jednou variantou je kompletní zálohování počítače včetně všech dat, která jsou na disku uložena. Poté jen za chvíli celý výchozí stav obnovíte, pokud vám snad selže disk nebo se počítač nakazí virem.

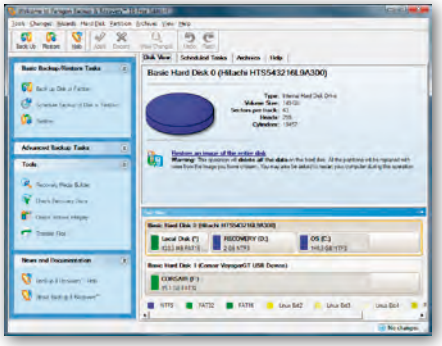

rubrika na DVD: obsah DVD / zálohování dat

INZERCE

NOVINKY

AKTUALITY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ A SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY

MIVVY 112

Telefon seniorům na míru

Design a funkce přístroje Mivvy 112 jsou přizpůsobeny lidem, kteří potřebují telefon s co nejsnazším ovládáním a s možností co nejjednoduššího případného přivolání pomoci. Od tohoto přístroje tedy nečekejte funkce pro brouzdání internetem, pro fotografování apod. Telefon Mivvy 112 má rozměry 102 × 49 × 15 mm a na první pohled zaujme dostatečnou velikostí tlačítek a znaků zobrazovaných na monochromatickém displeji, což jsou prvky velmi usnadňující jeho ovládání. Na zadní straně přístroje je speciální tlačítko SOS, po jehož stisknutí se vytočí předvolené telefonní číslo a zapne se hlasitý odposlech. Z doplňkových funkcí jsou k dispozici například svítilna, FM rádio, kalkulačka a přehrávač hudby ve formátu MP3 (k uložení hudby lze použít kartu microSD s kapacitou max. 2 GB). Na jedno nabití vydrží přístroj až 250 hodin (déle než 10 dní) v pohotovostním režimu.

MIVVY 112
cena (vč. DPH): 1 299 Kč
více info: www.mivvy.cz

NÁZOR REDAKCE: Telefon Mivvy 112 je k dostání v bílé nebo černé barvě a je uzpůsoben pro co nejjednodušší ovládání. Menu přístroje komunikuje samozřejmě česky.

IIYAMA PROLITE B2712HDS-1

Na velikosti záleží

LCD monitor iiyama ProLite B2712HDS-1 nabízí zobrazovací plochu o rozměrech 336 × 598 mm a s úhlopříčkou dlouhou 27 palců (to je 68,6 cm). Na ní se zobrazuje obraz v plném HD rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Výrobce udává vysokou svítivost 400 cd/m², kontrastní poměr 50 000 : 1 a rychlou dobu odezvy 2 ms. Monitor s bohatou výbavou portů (HDMI, DVI, D-Sub) můžete připojit k počítači, k přehrávači Blu-ray nebo k herní konzoli XBox 360 či PlayStation 3. Monitor je navíc vybaven stojanem, který umožňuje výškovou regulaci, a také dvěma reproduktory s výkonem 1,5 W. Rozměry monitoru jsou 644 × 423 × 263 mm a hmotnost činí 8,8 kg.

IIYAMA PROLITE B2712HDS-1
cena (vč. DPH): 10 732 Kč
více info: www.atcomp.cz

NÁZOR REDAKCE: Monitor iiyama ProLite B2712HDS-1 nabízí velkou zobrazovací plochu o širokoúhlém formátu 16 : 9, takže se výborně hodí i pro přehrávání filmů. Za tímto účelem je vybaven i videovstupem HDMI a reproduktory.

TOSHIBA MINI NB300 A NB305

Netbooky s dlouhou výdrží

Společnost Toshiba představila dva nové netbooky Toshiba mini NB300 a NB305, které jsou vybaveny 1,66GHz procesorem Intel Atom N450 a 10,1palcovým (25,7cm) displejem. Na něm se vykresluje obraz v rozlišení 1 024 × 600 bodů. Nové netbooky Toshiba mají půdorysné rozměry 266 × 192 mm a v závislosti na použitém akumulátoru váží od 1,18 kg do 1,33 kg. Při použití 6článkové baterie udává výrobce až 11hodinovou výdrž při napájení z akumulátoru. Netbooky nabízejí velkou klávesnici. Ve výbavě figurují 3 porty USB, čtečka paměťových karet, bezdrátový adaptér Wi-Fi standardu 802.11n, rozhraní Bluetooth a až 250GB pevný disk.

TOSHIBA MINI NB300-10E
cena (vč. DPH): 12 350 Kč
TOSHIBA NB305-106
cena (vč. DPH): 10 790 Kč
více info: www.toshiba.cz

NÁZOR REDAKCE: Nové netbooky Toshiba zaujmou zájemce o velmi snadno přenosný počítač. Jsou malé a lehké, ale nabízejí dostatečně velkou klávesnici pro pohodlné psaní.

SOFTWARE

Celosvětová soutěž Nokia „Calling All Innovators“
Forum Nokia vyhlásilo mezinárodní soutěž Calling All Innovators 2010 o nejlepší aplikace pro mobilní telefony, do které se mohou přihlásit vývojáři z celého světa. Soutěž Calling All Innovators 2010 zahrnuje čtyři kategorie aplikací, které pomáhají lépe využít mobilní telefony v běžném životě. Více informací o jednotlivých kategoriích, cenách a porotcích soutěže Calling All Innovators lze nalézt na webových stránkách www.callingallinnovators.com. Návrhy do soutěže Calling All Innovators 2010 budou od jednotlivých vývojářů přijímány od 1. února 2010. Termín uzávěrky je stanoven na 18. května 2010.
www.callingallinnovators.com

Dostupnost systému Windows XP pomalu končí
Dostupnost operačního systému Windows XP v distribučním OEM kanále končí. V následujících týdnech již nebude OEM licence systému Windows XP dostupná. Tento proces ukončení prodeje souvisí s životním cyklem operačního systému Windows, který je nahrazen novějšími verzemi. V případě systému Windows XP je to verze Windows Vista a Windows 7. Uživatelé budou mít i nadále možnost zakoupit a používat systém Windows XP, Microsoft nabízí celkem sedm možností. Mezi tyto možnosti patří například zakoupení legalizační sady Get Genuine Kit systému Windows XP Professional. Další možností je pořízení OEM licence systému Windows Vista (Business nebo Ultimate) nebo Windows 7 (Professional nebo Ultimate), která uživatele opravňuje k downgradu na Windows XP Professional. V případě systému Windows 7 je downgrade na systém Windows XP Professional časově omezen, a to buď na dobu 18 měsíců od obecné dostupnosti Windows 7, tedy do 22. dubna 2011, nebo do vydání aktualizace Service Packu 1 pro systém Windows 7, podle toho, která varianta nastane dříve. Vydávání bezpečnostních aktualizací pro systém Windows XP a jeho obecná podpora ze strany společnosti Microsoft budou ukončeny 14. dubna 2014.
www.microsoft.com/cze

SAMSUNG NX10

Zrcadlovka bez zrcátka

Společnost Samsung představila digitální fotoaparát Samsung NX10, který díky bezzrcátkovému provedení nabízí kompaktní design – jeho rozměry jsou 123 × 87 × 40 mm a hmotnost činí 353 g. Tento model je vybaven 14,6megapixelovým snímačem CMOS o rozměrech 23,4 × 15,6 mm s protiprachovým systémem, dále 3palcovým displejem AMOLED a elektronickým hledáčkem s rozlišením 640 × 480 bodů. U fotoaparátu je možné používat výměnné objektivy. Displej AMOLED má oproti LCD displejům rychlejší dobu odezvy, nižší spotřebu energie a větší kontrast – výrobce uvádí údaj 10 000 : 1. Největší rozlišení fotografií je 4 592 × 3 056 bodů a snímky se ukládají na paměťovou kartu SD či SDHC. Tento model umožňuje natáčet video v rozlišení 1 280 × 720 bodů. Rozsah citlivosti ISO je 100-3200.

SAMSUNG NX10

cena (vč. DPH): zatím neuvedena

více info: www.samsung.cz

NÁZOR REDAKCE:

Samsung NX10 je kompaktní fotoaparát umožňující používat výměnné objektivy. Není vybaven zrcadlovou komorou ani optickým hledáčkem, pro výběr záběru se používá elektronický hledáček.

LENOVO THINKPAD EDGE

Odolný notebook

Společnost Lenovo představila notebook ThinkPad Edge, který je vybaven širokoúhlým 13,3palcovým displejem. Ten pracuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů a je podsvícen LED diodami. Výpočetní sílu počítače může zajišťovat dvoujádrový procesor AMD Athlon Neo X2 nebo procesor Intel SU7300. Velikost paměti je 4 GB a pevný disk může mít kapacitu 320 nebo 500 GB. Tento model je vybaven třemi porty USB, videovýstupem HDMI, čtečkou paměťových karet, webovou kamerou a bezdrátovými adaptéry Wi-Fi (standardu 802.11n) a Bluetooth. Zajímavá je i voděodolná klávesnice a multidotykový touchpad. Notebook má rozměry 332 × 228 × 17 až 31 mm, váží 1,63 kg a pracuje pod operačním systémem Windows 7 Home Premium nebo Windows 7 Professional.

LENOVO THINKPAD EDGE

cena (vč. DPH): od 14 990 Kč

více info: www.lenovo.cz

NÁZOR REDAKCE: Notebook ThinkPad Edge přináší ve srovnání se staršími modely značky Lenovo uhlazenější design a z barevných provedení můžete vybírat mezi černou a červenou barvou.

INZERCE

Wi-Fi síť snadno a bezpečně

Foto: Fotolia

Základem bezdrátové sítě je router s funkcí přístupového bodu (tzv. access point). Router je taková chytrá krabička, která zprostředkovává komunikaci mezi jednotlivými počítači v síti, eventuálně i mezi dalšími zařízeními. Přes něj mohou jednotlivé počítače v síti komunikovat a sdílet třeba připojení k internetu nebo sdílet soubory a složky. Vysvětlíme si nyní, jak takovou síť vybudovat.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co potřebujete k vytvoření (bezdrátové) sítě
- co je to a jak funguje router
- jaký router si vybrat
- jak nejlépe vytvořit domácí síť
- o technologiích bezdrátových sítí
- jak postupovat při výstavbě sítě
- o pokrytí bezdrátových sítí
- o zabezpečení bezdrátových sítí

Ne každý router je vhodný pro vybudování bezdrátové sítě. Je potřeba právě router s funkcí přístupového bodu. Některé routery jsou totiž navrženy výhradně pro sítě realizované za pomoci kabelů. Lze k nim sice připojit přístupový bod jako další samostatné zařízení, ale takové řešení je zbytečně komplikované. Jednodušší je vyměnit router dosavadní (pokud už nějaký používáte).

ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU NA INTERNET

Sítě v domácnostech se staví na zařízeních z kategorie all-in-one (vše v jednom), kde router plní funkci přístupového bodu a třeba i dalších zařízení, jako je modem pro připojení k internetu. Aby bylo sdílené připojení k internetu efektivní, modem musí být připojen k routeru, nebo jeho úlohu musí plnit přímo router. Je sice také možné modem připojit k jednomu z počítačů a pak v rámci sítě sdílet připojení k internetu přes tento počítač, ovšem jakmile bude vypnut, pak ani další počítače v síti se nebudou moci k internetu připojit.

> „Drtivá většina routerů neumí s USB modemy pracovat.“

Je tedy výhodnější, když je modem součástí přímo infrastruktury sítě. Pokud se k internetu připojujete přes ADSL, můžete si vybrat z mnoha kvalitních routerů s integrovaným ADSL modemem. U ostatních připojení je vhodné obrátit se na zákaznickou podporu svého poskytovatele a o vhodném routeru s integrovaným modemem a přístupovým bodem se poradit. Většina poskytovatelů jej dnes svým zákazníkům přímo nabízí – k pronájmu nebo ke koupi.

Použít lze ale i samostatný modem externě připojený k routeru. Z hlediska variability sítě je to i lepší. Můžete si koupit levnější router bez modemu a použít ten dosavadní. V budoucnu pak, pokud se rozhodnete zvolit jinou technologii přístupu na internet, nemusíte měnit celý router, ale stačí zapojit nový modem. Ne každý modem je však možné k routeru jednoduše připojit. Předpokladem úspěšného připojení je modem s ethernetovým rozhraním. Pokud již dnes máte modem, od kterého vede kabel koncovkou RJ-45 do síťové karty v počítači, neměl by být problém jej připojit i k routeru.

Routery navržené pro připojení externího modemu obvykle mají kabelový vstup označený jako WAN. Právě sem pak stačí modem připojit a provést konfiguraci routeru podle dodaného manuálu. Pokud používáte modem připojený k počítači přes USB 2.0, bude to

Bezdrátový router – „chytrá krabička“, která se postará o provoz sítě.

ZABEZPEČENÍ BEZDRÁTOVÉ SÍTĚ

Signál Wi-Fi sítě obvykle má přesah, který může způsobit, že do sítě pronikne třeba váš soused. Minimálně pak může surfovat po internetu na váš účet. Obranou je šifrování komunikace v síti. Pak se do ní nemůže připojit nikdo bez znalosti hesla. Doporučujeme volit silné heslo, kombinující velká a malá písmena s číslicemi. Čím více znaků, tím lépe. Klíčová je ale také zvolená šifrovací technologie. Starší technologie WEP je naprosto nedostatečná, protože WEP překoná každý, kdo se v problematice Wi-Fi trochu lépe orientuje. Za bezpečné se dnes považuje šifrování WPA2 v kombinaci s TKIP nebo s AES.

Starší technologie WPA je sice pořád považována za bezpečnější než ještě starší WEP, ale už se také objevil způsob, jak ji relativně snadno překonat. Zatím není tak notoricky známý jako u WEP, ale už představuje bezpečnostní riziko. Proto doporučujeme preferovat WPA2, nebo alespoň WPA používat v kombinaci s AES. Náchylná k prolomení je technologie WPA zatím jen v kombinaci s TKIP. Ovšem pozor – použité šifrovací technologie musí být podporovány i jednotlivými počítači.

problém. Dříve se USB modemy používaly třeba pro připojení k internetu přes ADSL, dnes jsou dosti rozšířené při připojení přes sítě mobilních operátorů. Problém je, že drtivá většina routerů neumí s USB modemy pracovat. Platí to i o routerech vybavených portem USB. Ten totiž obvykle slouží k připojení tiskárny nebo externího disku, které pak lze sdílet v rámci sítě.

I když je router vybaven USB portem, neznamená to, že lze k němu připojit USB modem.

TECHNOLOGIE BEZDRÁTOVÉ SÍTĚ

Před pořízením routeru je dobré zauvažovat o technologii, na níž hodláte svou bezdrátovou síť vybudovat. Hned si vysvětlíme, o čem je řeč. Wi-Fi sítě jsou realizované s využitím některého z platných standardů s technickým označením IEEE 802.11. Jednotlivé standardy se označují písmeny a každý má svou oblast, kde se používá. Pro domácí počítačové sítě se v posledních letech používal standard IEEE 802.11g, který je zpětně kompatibilní se starším standardem IEEE 802.11b. Z pohledu uživatele je mezi nimi rozdíl hlavně v rychlosti. Starší standard IEEE 802.11b umí přenášet data mezi počítači jen o maximální rychlosti 11 Mb/s. Novější standard pak až o rychlosti 54 Mb/s.

Dnešní routery pro domácí bezdrátové sítě podporují oba tyto standardy. Domluví se tedy i jak se staršími zařízeními, podporujícími jen ten pomalejší standard, tak i s novějšími zařízeními s podporou pro ten rychlejší. Doposud stačilo jen pohlídat si, aby router podporoval IEEE 802.11b a 802.11g a nebylo třeba se jednotlivými standardy dál zabývat. Jenže ani rychlost 54 Mb/s dnes už není hodnocena jako dostatečná, a ke slovu se tak dostává nový standard IEEE 802.11n, jenž byl oficiálně přijat teprve nedávno. IEEE 802.11n slibuje přenos dat až o rychlosti 600 Mb/s. Té sice s dnešními zařízeními v reálu nedosáhnete, ale pořád je nový standard rychlejší než jeho předchůdci.

Stojí tedy za zvážení, jestli se vám nevyplatí pořídit si dražší router, který už tento nový standard podporuje. Samozřejmě že pro jeho využití je nutná i podpora od jednotlivých počítačů. Ta se u nových notebooků a netbooků již objevuje a nalézt ji lze také na lepších noteboocích/netboocích koupených zhruba v posledním roce.

Ovšem i v tom případě, že žádný váš počítač nový standard nepodporuje, nemusíte nákup routeru s podporou pro tento standard hned zavrhnout. Routery obvykle dovedou sloužit bez problémů řadu let, takže při pořízení vašeho příštího notebooku či netbooku, které IEEE 802.11n podporují, router podporující tento nový standard oceníte. Do té doby lze pochopitelně se současnými počítači využívat podporu pro pomalejší standardy (b a g).

BEZDRÁTOVÉ PŘIPOJENÍ POČÍTAČŮ

Připojení samotných počítačů do sítě je z technického hlediska poměrně jednoduché. Stačí provést konfiguraci routeru s přístupovým bodem podle manuálu a na jednotlivých počítačích pak vyhledat dostupné bezdrátové sítě a připojit se k té své. U notebooků nebo netbooků to dnes opravdu je takto jednoduché, protože podpora pro Wi-Fi se u nich stala naprostou samozřejmostí. Horší situace je u stolních počítačů. Pokud doma nějaký máte a rovněž jej nehodláte do sítě připojovat kabelem, bude pravděpodobně nutné dokoupit zařízení určené pro připojení do bezdrátové sítě.

Nejsnazším způsobem, jak do počítače doplnit Wi-Fi, je speciální USB adaptér.

Možnosti jsou dvě: bezdrátová síťová karta nainstalovaná do volné sběrnice PCI na základní desce nebo externí zařízení připojené přes USB 2.0 (tzv. dongle). Druhá možnost je jednodušší na instalaci (není nutný zásah odborníka), takže pokud máte dostatek volných portů USB 2.0, doporučujeme vydat se touto cestou. Pokud si některé z těchto zařízení budete pořizovat, můžete už samozřejmě požadovat podporu pro standard IEEE 802.11n, o kterém byla řeč výše.

Počítače vybavené podporou pro Wi-Fi spolu v bezdrátové síti komunikují právě skrze přístupový bod. Ten tedy v kombinaci s routerem plní roli jakéhosi prostředníka. Přístupový bod se zároveň stará o pokrytí dané oblasti (tedy domu či bytu) signálem bezdrátové sítě. Kde není signál, tam se nebude možné do sítě připojit. V místech se slabým signálem zase může být připojení k síti nestabilní nebo pomalé. Routery s přístupovým bodem obvykle mají vlastní všesměrovou anténu (nebo antény), která šíří signál rovnoměrně všemi možnými směry.

Teoreticky je tedy vhodné, aby přístupový bod (router) byl umístěn uprostřed bytu či domu. Není to ale podmínkou. Výkon přístupového bodu a kvalita antény ve většině případů postačují na pokrytí cca čtyřpokojového bytu a problémem nemusí být ani šíření signálu do sousedního podlaží nebo do přilehlých venkovních prostor (balkon, zahrádka u domu). Záleží ale na místních podmínkách – třeba na stavebním materiálu. Železobeton je vyloženě zabiják bezdrátových technologií. Pokud by pokrytí sítě nebylo dostatečné, je výhodou mít router s odnímatelnou anténou. Můžete pak totiž jednoduše dokoupit kvalitnější anténu a připojit ji ke stávajícímu routeru, respektive k přístupovému bodu.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

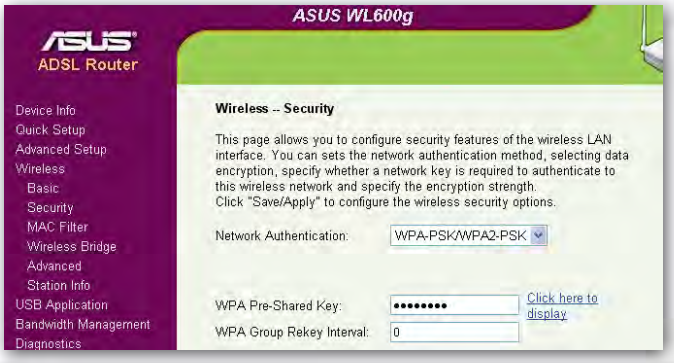

Bezdrátovou síť je vhodné zabezpečit.

Sdílení souborů v místní síti

Foto: Fotolia

Jednou z výhod počítačových sítí je vedle sdíleného připojení k internetu nebo sdílení tiskárny také možnost sdílet jednotlivé soubory a složky. Z jednoho počítače tak lze přistupovat k datům z druhého počítače a naopak.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč sdílet soubory
- co je ke sdílení dat potřeba
- jak sdílení dat funguje
- o bezpečnosti sdílených dat

Je tak možné poměrně jednoduše sdílet třeba archiv domácího videa nebo hudební sbírku. V kancelářském prostředí zase může přijít vhod sdílení dokumentů nebo tabulek.

SPECIÁLNÍ SOFTWARE NENÍ POTŘEBA

Není nutný žádný speciální software. Windows XP, Windows Vista i Windows 7 si se sdílením souborů a složek poradí i ve své základní výbavě, a to i v těch nejlevnějších, resp. nejnižších edicích. Pro přístup z jednoho počítače k datům na jiném počítači není nutný ani žádný speciální správce souborů. Průzkumník je naprosto dostačující. Se sdílenými daty lze pracovat podobně, jako kdyby byla uložena přímo v počítači, na němž právě pracujete: Soubory můžete otevírat, prohlížet, upravovat, kopírovat, přesouvat, mazat atd.

Počítač, který sdílená data obsahuje, musí však být zapnutý. Pokud je vypnutý, jiné počítače v síti nemohou na jeho pevný disk přistupovat a sdílená data jsou dočasně nedostupná.

ZPŮSOBY PŘÍSTUPU

K obsahu sdílených složek je možné přistupovat dvěma základními způsoby. Prvním je vytvoření síťové jednotky. Celé sdílené disky nebo i jednotlivé složky je možné na ostatních počítačích v síti připojit jako síťové jednotky, tedy jako síťové disky. Pracuje se pak s nimi jako s klasickým pevným diskem, který by byl nainstalován k počítači. Pokud je však v síti sdíleno více složek, bylo by potřeba vytvořit takových síťových disků hned několik, což už obvykle působí zmatky.

Druhou možností, která se hodí právě při existenci více sdílených složek či celých disků v rámci sítě, je přímé procházení. Určitě znáte okno *Tento počítač* ve Windows XP, resp. okno *Počítač* ve Windows Vista a Windows 7. Tato okna slouží k procházení obsahu disku a dalších paměťových zařízení připojených k danému počítači. Existuje však i okno *Místa v síti* (ve Windows Vista a Windows 7 se jmenuje prostě *Síť*). Toto okno naopak slouží k procházení sdílených složek v síti. Složky zde nejsou připojovány jako další pevné disky a přehled v nich je o něco jednodušší. Mimo jiné proto, že zde lze používat delší názvy sdílených složek – délka jména diskové jednotky je omezena.

V okně *Tento počítač* dost možná máte složku *Sdílené dokumenty*. Ta ale není primárně určena ke sdílení dat v rámci domácí sítě. Existuje zde pro sdílení souborů v rámci jednoho počítače. Využití tedy najde u počítačů, které mají více uživatelů s vlastními uživatelskými účty. Soubory z této složky jsou pak dostupné napříč všemi uživatelskými účty na daném počítači.

> „Sdílet nemusíte veškerá data v počítači – ke sdílení je možné vybrat jen konkrétní složky.“

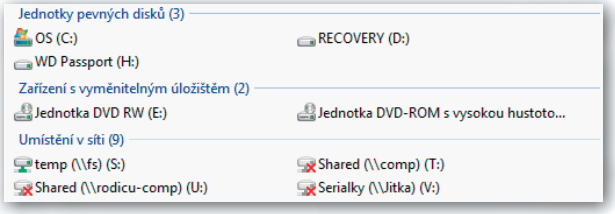

Sdílené složky můžete mít v počítači připojené jako nové disky.

OCHRANA SDÍLENÝCH DAT

Jak již bylo řečeno, sdílet není nutné veškerá data uložená v počítači. Je možné vybrat ke sdílení jen konkrétní složky – to je vhodné pro zachování soukromí. Nižší edice systémů Windows XP, Windows Vista a Windows 7, určené pro domácnosti, nemají totiž žádnou pokročilou správu přístupových práv. Nelze tedy jednoznačně určit, kteří uživatelé mají mít přístup ke konkrétním složkám a co s jejich obsahem mohou dělat. Počítá se zde s tím, že pokud už nějaké složky sdílíte, budete je sdílet se všemi uživateli v síti.

Jedinou možností, jak omezit přístup, je povolit přístup do sdílené složky jen za účelem prohlížení souborů. Z jiných počítačů v síti pak nelze data v této složce mazat, upravovat ani přepisovat. Bohužel ale opět není možné omezit přístup jen konkrétním uživatelům nebo konkrétním počítačům. Složka bude dostupná všem uživatelům napříč sítí jen pro čtení, tedy kromě uživatele sedícího právě u počítače, v němž se sdílená složka nachází. Je tedy nutné dobře si rozmyslet, které složky chcete sdílet a jaký typ přístupu k nim ostatní uživatelé v síti mají mít.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

SDÍLENÍ TISKÁREN

Problematice sdílení tiskáren jsme se podrobně věnovali v PPK 21/2009. Články naleznete v elektronické podobě na přiloženém DVD, viz rubrika **Obsah DVD / PPK plus / Články a podklady.** Na stejném místě naleznete článek o domácích úložištích z minulého PPK.

Jak na sdílení souborů ve Windows XP

INFO
WINDOWS XP
• jazyk: čeština
• www.microsoft.cz
• stupeň obtížnosti: obtížnější

Pokud již máte funkční počítačovou síť, v níž třeba jednotlivé počítače sdílí připojení k internetu, pak chcete-li zahájit sdílení souborů a složek, stačí jednotlivé počítače správně nakonfigurovat. Nyní si ukážeme, jak na to ve Windows XP.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak aktivovat sdílení
- jak sdílet
- jak přistupovat k datům z jiného PC

Postup se v různých verzích operačního systému Windows bohužel liší. Znesnadňuje to sice konfiguraci, ale nijak to nebrání sdílení souborů třeba mezi jedním počítačem s Windows XP a jedním počítačem s Windows 7 nebo s Windows Vista. Každopádně je nejdříve nutné na všech počítačích aktivovat obecnou podporu pro sdílení souborů a složek.

1. PRŮVODCE INSTALACÍ SÍTĚ

Nejjednodušší cestou je využít **průvodce instalací sítě.** Naleznete jej v okně **Start / Ovládací panely.** Sáhnout po něm můžete, i pokud už síť máte nakonfigurovanou. Při opakovaném spouštění si totiž průvodce pamatuje současné nastavení, takže většinu kroků je možné ignorovat a klikat na tlačítko **Další**, dokud nedojde na nastavení, důležité pro sdílení souborů. Poté zkontrolujte **název počítače** – podle něj počítač v síti rozeznáte. Pozor také na jméno pracovní skupiny! Musí být na všech počítačích nastaveno stejné.

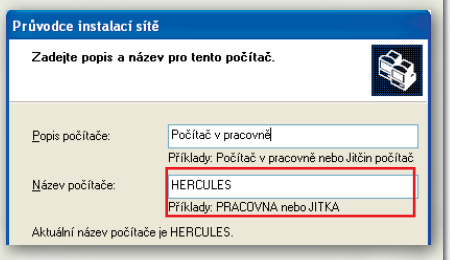

2. POVOLENÍ SDÍLENÍ

Jakmile v průvodci dojdete k nastavení sdílení, povolte jej a dokončete průvodce. Obdobně postupujte i na dalších počítačích. Poté doporučujeme počítače restartovat, někdy se totiž změny projeví právě až po restartu. Problémy však může dělat firewall. Pokud používáte standardní **Windows Firewall**, pak **průvodce instalací sítě** provede nutné změny sám. U jiných firewallů ale může být nutná manuální změna nastavení.

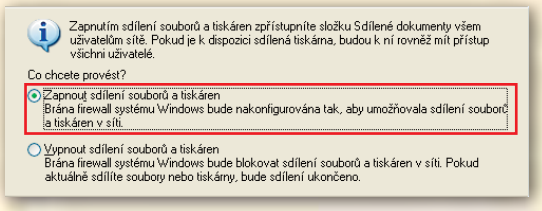

3. SDÍLENÍ SLOŽKY

Když už je podpora sdílení na všech počítačích aktivní, můžete začít jednotlivé složky sdílet. Na složku, kterou chcete sdílet, stačí kliknout pravým tlačítkem myši a z menu vybrat položku **Vlastnosti**. V otevřeném okně s vlastnostmi vybrané složky přejděte na kartu **Sdílení.** Zde v rámečku **Sdílení v síti a zabezpečení** můžete povolit sdílení složky, zpřístupnit ji i pro úpravy z ostatních počítačů (přidávání nových souborů, úprava těch stávajících nebo i jejich mazání) a také zvolit název složky, pod kterým bude viditelná z ostatních počítačů.

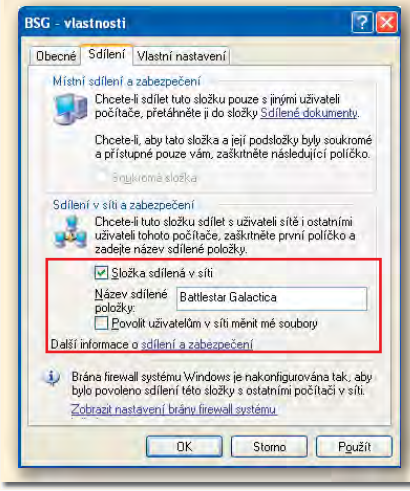

4. PŘÍSTUP KE SDÍLENÉ SLOŽCE

Nejjednodušší je sdílenou složku připojit jako síťovou jednotku. Nemusí jít přitom o celý pevný disk v pravém slova smyslu. Jako síťová jednotka se může chovat i jedna jediná složka. Pro její vytvoření stačí ve Windows XP v okně **Tento počítač** z menu **Nástroje** vybrat volbu **Připojit síťovou jednotku.** Ve stejnojmenném okně můžete zadat libovolné písmeno vytvářeného síťového disku. Cestu k cílové složce nalezněte pomocí tlačítka **Procházet.** Po kliknutí na něj se otevře stromová struktura se všemi běžícími počítači v síti a se složkami s povoleným sdílením, které jsou v těchto počítačích obsaženy. Stačí tedy stromovou strukturou se jen proklikat ke kýžené složce a volbu potvrdit a uložit.

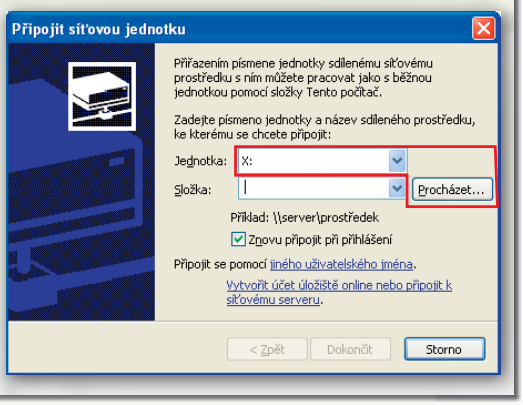

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

ASUS EEE PC 1201N: výkonný netbook s 12,1" displejem

Malý notebook s velkým výkonem

Netbooky s 10,1palcovým displejem osloví uživatele malými rozměry a hmotností, ale nabízejí malou klávesnici a nízký výkon. ASUS EEE PC 1201N je také velmi lehký, ale nabízí i velmi dobrý výkon a displej s úhlopříčkou 12,1 palce.

ASUS EEE PC 1201N
cena (vč. DPH): 11 890 Kč
poskytl: Asus Computer Czech Republic s. r. o.; www.asus.cz
procesor/frekvence: Intel Atom 330 / 1,6 GHz
operační paměť: 2 GB
pevný disk/kapacita: Hitachi / 250 GB
grafický čip: nVidia Ion
displej/rozlišení: 12,1", lesklý, 1 366 × 768 bodů
další výbava: Wi-Fi, Bluetooth, HDMI, čtečka paměťových karet, webová kamera
rozměry: 296 × 206 × 27 až 35 mm
hmotnost: 1 456 g
akumulátor: lithioiontový, 5 600 mAh
operační systém: Windows 7 Home Premium

Na tomto displeji máte k dispozici obraz v rozlišení 1 366 × 768 bodů, které je o poznání vhodnější pro běžnou práci a pro prohlížení internetových stránek než rozlišení 1 024 × 600 bodů, v němž pracují displeje 10,1palcové. 12,1palcový displej má širokoúhlý formát s poměrem stran 16 : 9 a lesklý povrch.

Velkou výhodou tohoto modelu je, že obrazová data připravuje grafický čip nVidia Ion, který oproti běžným netbookům nabízí podstatně větší výkon (v herním testu 3D Mark 2003 jsme naměřili více než šestkrát větší výkon). Výborný je také dvoujádrový procesor Intel Atom 330, který podporuje technologii HyperThreading, takže je schopen zpracovávat až čtyři úkoly souběžně. Pracuje na frekvenci 1,6 GHz a díky němu nabízí tento model ve srovnání s netbooky výborný výkon. To dokazují nejen procesorové testy Cinebench, ale i testy PC Mark Vantage a PC Mark 2005, pomocí nichž měříme celkový výkon počítače.

VELMI DOBRÁ VÝBAVA

Také další výbava je velmi pěkná – operační paměť má velikost 2 GB, pevný disk má kapacitu 250 GB a ve výbavě figuruje i Wi-Fi adaptér standardu 802.11n a bezdrátový modul Bluetooth. K netbooku lze díky výstupu D-Sub připojit externí monitor a díky videovýstupu HDMI není problém jej propojit s televizorem. Nad displejem je umístěna webová kamera a v pravém boku se nachází čtečka paměťových karet MMC a SD. Pro připojení periferií jsou k dispozici tři porty USB.

U tohoto netbooku se nám velmi líbila klávesnice, protože nabízí dostatečně velké klávesy, na kterých lze pohodlně psát. Kladně hodnotíme i touchpad, který reaguje i na dotyk více prstů – dvěma prsty tak můžete např. rolovat obraz či zvětšovat nebo zmenšovat obrázek.

> „Asus Eee PC 1201N je výborně vybavený netbook, který disponuje velkým výkonem.“

VÝSLEDKY TESTŮ

	ASUS EEE PC 1201N	Pro srovnání: vítěz testu netbooků z PPK 20/2009
PC Mark Vantage	1 818 bodů	test neproběhl
PC Mark 2005	2 352 bodů	1 594 bodů
3D Mark 2003	4 077 bodů	645 bodů
3D Mark 2006	1 577 bodů	test neproběhl
Cinebench 9.5	1:33 min.	2:38 min.
Cinebench R10	9:35 min.	16:46 min.
převod hudby do MP3	6:38 min.	6:15 min.
HDD – přístupová doba	17,9 ms	17 ms
HDD – rychlost čtení	67,2 MB/s	52,6 MB/s
provoz na akumulátor	4:29 hod.	5:44 hod.

V pravém boku netbooku je umístěna čtečka paměťových karet, dva porty USB, zvukové výstupy a zdířka pro připojení síťového kabelu.

ROZMĚRY A HMOTNOST

Tento velmi povedený netbook, pracující pod operačním systémem Windows 7 Home Premium, tedy nabízí výbornou výbavu a výkon a zároveň stále oplývá důležitou vlastností mininotebooků: Je díky malým rozměrům a hmotnosti snadno přenosný. Váží necelých 1,5 kg. Velmi dobrá byla také jeho výdrž v testu, jehož pomocí zjišťujeme délku provozu při napájení z akumulátoru. V tomto testu vydržel pracovat po dobu 4 hodin a 27 minut. Díky předvedeným schopnostem jsme tomuto přístroji udělili ocenění Tip PPK.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrý výkon, nízká hmotnost, malé rozměry, velká klávesnice, větší displej, rychlý Wi-Fi adaptér, HDMI

Martin Semrád

Inzerce

CANON CANOSCAN LIDE 700F: přenosný skener

Štíhlý skener

Skener Canon zaujme na první pohled štíhlým designem a nízkou hmotností, takže ho lze i snadno přenášet. Při jeho transportu stačí s sebou vzít pouze kabel USB, který slouží jak pro propojení skeneru s počítačem, tak i pro jeho napájení.

Napájení skeneru prostřednictvím kabelu USB má tu výhodu, že jej můžete používat i mimo dosah elektrické zásuvky – dostatek energie mu dodáte z připojeného notebooku. Není tak problém přibalit si tento skener s sebou na služební cestu. Rozměry skeneru Canon CanoScan LiDE 700F jsou 409 × 292 × 44 mm a hmotnost činí 1,95 kg, takže ani z tohoto pohledu nejsou žádné překážky pro přibalení skeneru do cestovního zavazadla. Při převážení skeneru pomocí páčky ve spodní části skeneru zaaretujete pojízdnou skenovací část.

PŘENOSNOST A SKLADNOST

Tento model je tedy vhodný pro uživatele, kteří potřebují na pracovních cestách naskenovat do počítače papírové dokumenty – například pro jejich úpravu a následný tisk či pro jejich odeslání elektronickou poštou. Malé rozměry skeneru uvítáte i v domácím prostředí, protože skener je dobře skladný a v době nečinnosti jej lze uklidit třeba do zásuvky pracovního stolu.

Skener můžete používat také ve svislé poloze – je totiž vybaven rozkládacím stojánkem, který je složen ve spodní části. Prostřednictvím tohoto modelu lze do digitální podoby převádět nejen papírové předlohy, ale i 35mm filmy. Za tímto účelem se se skenerem dodává i nástavec pro založení filmu a také prosvěcovací jednotka pro prosvícení jednoho filmového políčka.

RYCHLOST SKENOVÁNÍ

Náhled: 11 s
Sken 300 dpi: 15 s
Sken 600 dpi: 47 s
Sken 1 200 dpi: 2:30 min.

SNADNÉ POUŽÍVÁNÍ

Skenovací plocha má rozměry 317 × 220 mm a skenovací část je založena na prostorově a energeticky nenáročné technologii CIS. Ovládací program komunikuje s uživatelem česky a nabízí tři typy rozhraní s odlišnou nabídkou funkcí. Režim automatického skenování vyzve uživatele k založení předlohy do skeneru a poté již stačí jen kliknout na tlačítko Skenovat. O nastavení všech skenovacích parametrů se postará skener automaticky. Pokud chcete mít nad skenováním větší kontrolu, zvolíte v ovladači možnost Základní režim nebo Rozšířený režim.

> „Skener Canon CanoScan LiDE 700F je díky hmotnosti necelých 2 kg snadno přenosný.“

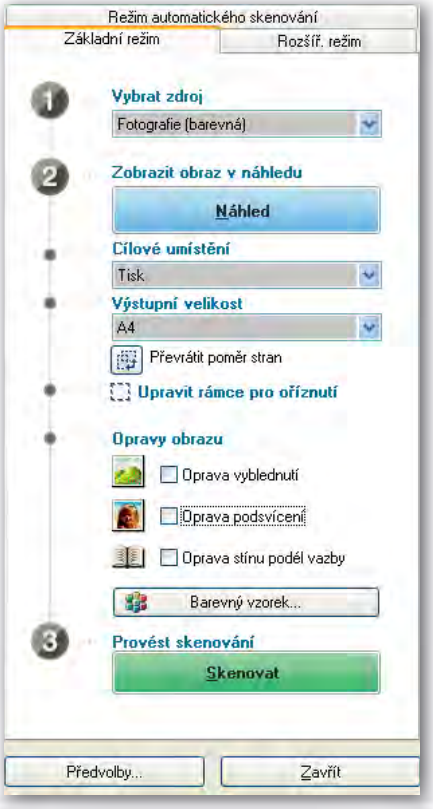

Základní režim ovládacího programu skeneru.

Zde je možno vybrat rozlišení, zadat úpravu jasu a kontrastu a také např. opravu vyblednutí, podsvícení či stínu podél vazby, opravu zrnitosti nebo třeba zeslabení prachu a škrábanců.

Používání skeneru usnadňují i tlačítka, která jsou přednastavena pro rychlé skenování a kopírování (sken se odešle k vytištění na tiskárnu), pro odeslání naskenovaného souboru e-mailem a také pro skenování do formátu PDF.

RYCHLOST A KVALITA SKENOVÁNÍ

Při testování tohoto přístroje jsme ocenili rychlost, kterou skener pracuje: Náhled byl pořízen za 11 sekund a sken předlohy formátu A4 v rozlišení 300 dpi byl hotov za 15 sekund. Kvalita skenování je velmi dobrá, a pokud s výsledkem skenování méně kvalitní předlohy nebudete spokojeni, můžete při výběru výše zmíněných funkcí velmi snadno docílit lepších výsledků.

HODNOCENÍ:

+ dobrá kvalita skenování, ovládací program je lokalizován do češtiny, možnost skenování vyvolaných filmů

Martin Semrád

CANON CANOSCAN LIDE 700F

cena (vč. DPH): 2 900 Kč
poskytl: Canon CZ, s. r. o.
více info: www.canon.cz
rozhraní pro připojení k PC: USB 2.0 Hi-Speed
typ snímače: CIS
optické rozlišení: 1 200 × 1 200 dpi
rozměry: 409 × 292 × 44 mm
hmotnost: 1,95 kg

Chrání a spoří

Přepěťová ochrana **BELKIN CONSERVE** nejenže ochrání počítač či jiné elektronické zařízení před přepětím v síti, ale díky možnosti snadného vypnutí sníží i účet za elektřinu.

počítač PRO KAŽDÉHO TIP REDAKCE

BELKIN CONSERVE
cena: 1 199 Kč (vč. DPH)
barva: bílo-šedá
více info: www.belkin.cz

Dvě zásuvky jsou pod proudem neustále, dalších šest snadno vypnete.

Zařízení má celkem osm zásuvek. Dvě jsou napájeny neustále (využijete je pro zařízení, jež vypínat nelze) a zbylých šest lze snadno vypnout. Díky tomu ušetříte energii, kterou zařízení odebírají v tzv. pohotovostním režimu (stand-by).

Hlavní výhoda ovšem spočívá v dálkovém bezdrátovém vypínači: Můžete jej snadno připevnit na dostupné místo, například vedle vypínače světla v místnosti. Díky tomu lze kdykoliv velmi lehce zamezit přísun energie všem nenasytným zařízením najednou.

Dálkový vypínač lze připevnit třeba na zeď.

Nemusíte se kvůli tomu plazit pod stolem či šátrat na jiných nedostupných místech.

Co se ochrany před přepětím týče, výrobky společnosti Belkin patří k tomu lepšímu, co je na trhu dostupné. Součástí balení je dokonce též pojištění připojených zařízení, a to v hodnotě 150 000 eur (cca 4 000 000 Kč).

KOLIK UŠETŘÍTE

Nápad vypadá dobře, ale kolik zařízení v praxi uspoří, to je při jeho ceně (doporučená cena 1 199 Kč, vč. DPH; na internetu nižší) asi nejzásadnější otázka. Na testovacím počítači, který měl ve „vypnutém" stavu příkon 23 až 25 W (počítač, monitor, tiskárna, 5.1 reproduktory, síťový přepínač a čtečka paměťových karet), to při průměrném provozu 10 hodin denně (tj. zcela vypnut je 14 hodin denně) činilo více než 500 Kč ročně.

Jinými slovy: Odpočítáte-li cenu běžné přepěťové ochrany (tj. zhruba polovinu), zařízení se zaplatí asi za rok. A pokud byste jej použili pro sestavu domácího kina, jehož zařízení (DVD rekordér, set-top box aj.) spotřebovávají v pohotovostním režimu zpravidla ještě více energie, investice se navrátí i dříve. Za dobrý nápad si tak Belkin Conserve zaslouží ocenění Tip PPK.

JINÉ MOŽNOSTI

PRO FIRMY: Belkin nabízí za stejnou cenu obdobné zařízení, jen místo dálkového ovládání má vestavěn časovač. Napájení je pak odpojeno automaticky po jedenácti hodinách.

ÚSPORNÁ VERZE: Přepěťová ochrana má zpravidla vypínač, takže pokud ji dobře umístíte, půjde to i bez dálkového ovládání. Budou však chybět zásuvky, které zůstávají pod proudem, a spousta kabelů bude zbytečně vidět (a překážet).

HODNOCENÍ:

+ pojištění připojených zařízení, dálkový vypínač, neustálé napájení zásuvky
− o něco vyšší cena

Aleš Havlas

INZERCE

SONY VAIO VGN-CW1S1E: výkonný a vybavený notebook

Výkon i na hry

Notebook SONY VAIO VGN-CW1S1E poskytne svému majiteli dostatek výkonu nejen v kancelářských, ale i v herních aplikacích. Je vyveden v leskle červené barvě a navíc je výborně vybaven pestrou škálou portů.

SONY VAIO VGN-CW1S1E
cena (vč. DPH): 22 990 Kč
poskytl: Sony Czech, s. r. o.; www.sony.cz
procesor: Intel Core 2 Duo P7450 / 2,13 GHz
velikost paměti: 4 GB
pevný disk: Seagate / 320 GB
grafický čip: nVidia GeForce GT 230M
displej/rozlišení: 14" (35,6 cm), lesklý, LED / 1 366 × 768 bodů
další výbava: DVD vypalovačka, Wi-Fi, Bluetooth, čtečka paměťových karet, HDMI, FireWire
operační systém: Windows 7 Home Premium (64bitová verze)
rozměry: 341 × 233 × 29 až 45 mm
hmotnost: 2 265 g

Díky nabízené výbavě bude jen málokomu u tohoto notebooku něco chybět. K dispozici je trojice portů USB, výstup D-Sub pro připojení externího monitoru, videovýstup HDMI a také port FireWire, který využijí zejména majitelé digitální videokamery. V čele notebooku se nacházejí zdířky pro vložení paměťových karet Memory Stick a SD a také páčka pro aktivaci bezdrátového adaptéru Wi-Fi. Ten podporuje rychlý standard 802.11n. Pro připojení k počítačové síti můžete použít i kabelovou 100Mb ethernetovou přípojku, kterou najdete v zadní části přístroje. Tento model podporuje i bezdrátovou technologii Bluetooth a je vybaven i slotem pro rozšiřovací kartu Express Card a DVD vypalovačkou.
Nad displejem je zabudována i webová kamera, takže po připojení k internetu není problém notebook používat pro videohovory. Displej má úhlopříčku dlouhou 14 palců (35,6 cm), má širokoúhlý formát 16 : 9 a lesklou povrchovou úpravu. Obraz se na něm zobrazuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů a o podsvícení displeje se starají LED diody.

VÝKONNÝ PROCESOR A GRAFIKA

Vysokým výpočetním výkonem zásobuje notebook výborný dvoujádrový procesor Intel Core 2 Duo P7450, který pracuje na frekvenci 2,13 GHz a disponuje 3 MB vyrovnávací paměti. Operační paměť má velikost 4 GB a pevný disk nabízí kapacitu 320 GB. Na něm je nainstalována 64bitová verze operačního systému Windows 7 Home Premium.
Výborná je také grafická karta založená na čipu nVidia GeForce GT 230M, která disponuje 512 MB grafické paměti. Díky ní má notebook dostatek výkonu nejen pro provozování běžných kancelářských aplikací (viz výsledek testu PC Mark Vantage), ale jak ukazují výborné výsledky v testech 3D Mark Vantage a 3D Mark 2006, i pro hraní her a pro práci s videem.

V levém boku notebooku jsou 2 porty USB, port FireWire, videovýstup HDMI a výstup D-Sub.

> „Notebook Sony Vaio VGN-CW1S1E osloví zájemce o výkonný, výborně vybavený přenosný počítač.“

VÝSLEDKY TESTŮ

PC Mark Vantage: 4 195 bodů
3D Mark Vantage: 1 898 bodů
3D Mark 2006: 5 665 bodů
Cinebench 9.5: 31 s
Cinebench R10: 3:02 min.
Převod hudby do MP3: 1:34 min.
Pevný disk – přístupová doba: 18,4 ms
Pevný disk – rychlost čtení: 64,3 MB/s
provoz na akumulátor: 3:33 hod.

DOBRÁ PŘENOSNOST

S hmotností 2,3 kg je tento model stále dobře přenosný a s rozměry 341 × 233 × 29 až 45 mm se bez problémů vejde do batohu nebo do tašky. K notebooku je přiložena i bezdrátová myš, která s notebookem komunikuje prostřednictvím technologie Bluetooth. Velmi se nám u tohoto modelu líbila klávesnice s oddělenými klávesami a pochválit musíme i multidotykový touchpad.
Sony Vaio VGN-CW1S1E je tedy skvěle vybavený a výkonný notebook, který má potenciál oslovit i velmi náročné uživatele. Cena 22 990 Kč je vzhledem k nabízeným vlastnostem velmi lákavá.

HODNOCENÍ:

+ vysoký výkon, bohatá výbava, povedená klávesnice

Martin Semrád

Malá kamera s full HD přehráváním

SAMSUNG SMX-K44 zaznamenává video ve standardním rozlišení, ale po připojení k HD televizoru nebo monitoru prostřednictvím HDMI dokáže výstup přepočítat až na rozlišení 1080p.

V této cenové kategorii je potěšitelné, že objektiv disponuje optickou stabilizací, která si dokáže poradit s drobným roztřesením obrazu. To je důležité především při velkém přiblížení, kdy je držení rukou už velmi nestabilní. Jen při využití maximálního 52násobného optického přiblížení je nutné počítat s tím, že ani optický stabilizátor nedokáže všechno, o digitálním přiblížení nemluvě. Maximálnímu přiblížení je tedy dobré se vyhýbat a používat jej jen v nejnutnějších případech nebo kameru přidělat na stativ. I když kamera umožňuje pořizovat i statické snímky o rozlišení 2 milionů bodů, jde o nouzové řešení a s fotoaparáty se to nedá srovnávat. Je třeba počítat také s tím, že na videu ani na fotografiích toho za zhoršených světelných podmínek (vinou nízké citlivosti čipu) moc neuvidíte. Ale při natáčení venku během dne je video na danou kategorii kvalitní.

NABÍJENÍ I PŘES USB

Potěšitelná je i rychlost kamery. Kdo si rád hraje, ten může využít funkci časosběrného záznamu, která zachycuje statické snímky a z nich pak složí video. To se hodí pro děje, které trvají dlouho, jako je například rozvíjení květu. Kameru je možné snadno nabíjet, kromě standardní zásuvky i prostřednictvím USB konektoru. Toho můžete využít například v autě, pokud v něm máte USB redukci nebo konektor. Anebo můžete s sebou vozit jen USB kabel a nabíječku nechat doma. Za použití stejného kabelu připojíte kameru i k počítači, na kterém si můžete soubory prohlížet a upravovat. A není potřeba použít instalační CD, protože program Intelli-Studio je zabudován v kameře a spustí se automaticky po jejím připojení. Uživatele, kteří se místo nastavování chtějí soustředit na záběry, potěší inteligentní volba scény, automatická detekce obličejů i automatické zaostřování.

> „Samsung SMX-K44 je pro záznam videa vybaven i vestavěným SSD diskem o kapacitě 16 GB.“

INTERNÍ SSD DISK

U kamery K44 mile překvapí, že i v tak levném výrobku najdeme integrovaný pevný SSD disk o kapacitě 16 GB. Dříve jsme interní paměť mohli najít jen u drahých modelů. Tato kapacita vystačí přibližně na pět hodin záznamu videa v maximální kvalitě. Komu se to zdá málo, ten může pro nahrávání použít slot pro paměťové karty SD/SDHC nebo si připlatit za model K45 s diskem o dvojnásobné kapacitě. Použití SSD disku má výhodu i v odolnosti kamery vůči pádu i teplotě, ve srovnání s kamerami vybavenými klasickým pevným diskem, obsahujícím pohyblivé součásti.

MALÁ CENA, VELKÁ VÝBAVA

Samsung K44 je malá lehká kamera s velkou výbavou – některé prvky, jako je optická stabilizace nebo interní paměť, jsme doposud byli zvyklí vídat většinou jen u modelů za dvojnásobnou cenu. Zaujmout by mohla především ty, kteří hledají nějaký jednoduchý model do doby, než se z plně vysokého rozlišení stane běžný standard, a kteří tedy investici do dražší kamery zatím považují za zbytečnost.

David Dee Nesiba

SAMSUNG SMX-K44
doporučená cena s DPH: 8 490 Kč
internetová cena s DPH: 7 000 Kč
poskytl: Samsung Electronics Czech and Slovak, s. r. o.

SNÍMAČ
velikost: CCD 1/6“
formát záznamu: H.264
max. rozlišení video/foto: 800 000 / 2 mil. bodů
rozlišení videa: 720 × 576, 640 × 480 bodů
rozlišení snímků: 1 600 × 1 200 bodů

OPTIKA A LCD
objektiv: Schneider Kreuznach 2,1–109,2 mm
optický / inteligentní / digiální zoom: 52×/65×/2200×
světelnost objektivu – clona: F1,8–2,5
stabilizátor: optický
možnost použít filtry: 39 mm
velikost a rozlišení LCD: 2,7" / 230 000 bodů

DALŠÍ VÝBAVA
zvuk: stereo
blesk: ne
minimální osvětlení: 3 lx
paměťové médium: karty SD/SDHC, 16GB SSD disk
napájení, výdrž: Li-Ion akumulátor, 120 minut
vstupy, výstupy: USB2, mini HDMI, kompozitní
rozměry (š × v × h): 60 × 66 × 122 mm
hmotnost: 230 g
provedení: černo-stříbrné, modro-stříbrné, stříbrné

CELKOVÉ HODNOCENÍ
★★★★★★★★★★

LENOVO THINKVISION L2440XWC: 24" LCD monitor

Monitor s otočným displejem

Pro zájemce o velký LCD monitor, jehož zobrazovací plochu lze otočit i do polohy na výšku, je určeno „elcédéčko“ LENOVO THINKVISION L2440XWC, které je navíc vybaveno i porty USB.

Tento monitor vykresluje obraz v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů na displeji, který má úhlopříčku dlouhou 24palců. Displej je založen na technologii TN, má širokoúhlý formát 16 : 10 a má matný povrch. O podsvícení displeje se starají diody LED. Pro připojení k počítači lze použít digitální vstup DVI-D nebo analogové rozhraní D-Sub, vedle nich je umístěna i zdířka méně rozšířeného rozhraní DisplayPort. Vedle těchto portů v zadní části monitoru je situován i jeden port USB, další tři porty USB jsou přístupné v levém boku monitoru.

> „Monitor Lenovo ThinkVision L2440xwC nabízí 24palcový displej otočný do polohy na výšku.“

OTOČNÝ DISPLEJ

Displej je umístěn na stojanu, který umožňuje výškové nastavení. To je velmi příjemné, neboť i bez využití podstavců lze spodní okraj displeje umístit do výšky od 2 cm do 13 cm nad stolem. Displej je také otočný do polohy na výšku. Ale při používání monitoru v této poloze jsme narazili na problém: Při pohledu zleva je velmi malý zorný úhel, což v praxi znamená, že při pohledu na displej z levého boku je obraz špatně čitelný. Příčinou toho je použitá technologie TN, která se oproti pokročilejším technologiím (MVA, IPS) vyznačuje menšími zornými úhly.

V tradiční poloze displeje, kdy je jeho delší strana ve vodorovné pozici, je malý zorný úhel situován směrem dolů, což uživatelům nevadí, neboť z podhledu se na monitor nikdo nedívá. Směrem do stran a nahoru jsou zorné úhly velmi dobré. Líbil se nám dobrý jas a kontrast obrazu a v testech jsme kladně hodnotili i rozlišení škály šedi jak ve světlém, tak i v tmavém spektru.

V levém boku monitoru najdete 3 porty USB.

V zadní části je kromě obrazových vstupů D-Sub a DVI také zdířka pro rozhraní DisplayPort.

PŘEHLEDNÉ MENU

Tlačítka pro ovládání menu monitoru jsou čtyři a nacházejí se v pravém dolním rohu přístroje. Jedno je určeno pro vstup do menu, další pro úpravu jasu, dalším přepínáte mezi obrazovými vstupy a jedno zajišťuje automatické nastavení obrazu. Menu sice s uživatelem nekomunikuje česky, ale je velmi přehledné, takže se v něm snadno zorientuje i méně zkušený uživatel.

Při měření spotřeby monitoru jsme zjistili, že ve vypnutém stavu příkon tohoto modelu činí 0,9 W, v běžném provozu jsme naměřili spotřebu 32 W a jako maximum jsme zaznamenali příkon 42 W.

LENOVO THINKVISION L2440XWC

cena (vč. DPH): 11 200 Kč
poskytl: Lenovo, www.lenovo.cz
úhlopříčka displeje: 24 palců (61 cm)
rozlišení: 1 920 × 1 200 bodů
poměr stran: 16 : 10
jas: 300 cd/m²
kontrastní poměr: 1 000 : 1
doba odezvy: 5 ms
úhly pohledu vodorovně/svisle: 170°/160°
vstup videosignálu: DVI-D, D-Sub, DisplayPort
spotřeba v běžném provozu: 32 W
maximální naměřená spotřeba: 42 W

HODNOCENÍ:

+ porty USB, DisplayPort, výškově nastavitelný podstavec, displej otočný do polohy na výšku

– menší úhel pohledu zespoda/zleva

Martin Semrád

Inzerce

D-LINK DGS-1005D/1008D: gigabitový přepínač šetřící energii

Rychlé propojení počítačů

V dnešní době je většina nových stolních počítačů i notebooků osazena gigabitovou síťovou kartou, tak proč je brzdit pomalým přepínačem? Mezi stolní přepínače zvládající přenosovou rychlost až 1 000 Mb/s patří i sourozenci D-LINK DGS-1005D a D-LINK DGS-1008D, které od sebe odlišuje počet ethernetových portů.

D-LINK DGS-1005D
počet portů RJ45: 5
rychlost: 10/100/1000 Mb
rozměry: 142 × 108 × 31 mm
cena s DPH: 700 Kč

D-LINK DGS-1008D
počet portů RJ45: 8
rychlost: 10/100/1000 Mb
rozměry: 192 × 118 × 32 mm
cena s DPH: 950 Kč

Je běžné, že se v domácnosti vyskytuje více počítačů a pro sdílení dat je vhodné vyřešit jejich propojení. Jednou z možností je použít přepínač.

GIGABITOVÝ PŘEPÍNAČ I PRO STARŠÍ POČÍTAČE

S ohledem na současnost a blízkou budoucnost i na vyšší přenosovou rychlost je lepší sáhnout po přepínačích zvládajících i gigabitovou přenosovou rychlost. Že doma máte i starší počítače se síťovou kartou zvládající jen 100megabitovou, nebo dokonce 10megabitovou rychlost? To vůbec nevadí, k přepínači můžete připojit i tato zařízení bez obav, že se sníží rychlost u ostatních počítačů. Mezi počítači zvládajícími gigabitovou rychlost budou data putovat rychle, a pokud bude potřeba nahrávat nebo stahovat data z počítače zvládajícího nižší rychlost, bude mu rychlost přizpůsobena. Přepínač automaticky pozná i rychlost ostatních síťových prvků.

PĚT, NEBO OSM PORTŮ?

Obě zařízení se od sebe kromě rozměrů odlišují především počtem portů. Jak už jejich název napovídá, model DGS-1005D má 5 portů a model DGS-1008D jich má 8. Samozřejmostí u obou je podpora pro funkci MDI/MDI-X, tedy pro automatickou detekci křížených a nekřížených kabelů. Není tedy potřeba případně měnit stávající kabeláž. Samozřejmě že tato zařízení můžete v domácí síti kombinovat, například v pracovně mít pětiportovou verzi pro připojení mininotebooku, notebooku a stolního počítače a v dětském pokoji osmiportovou variantu pro připojení stolních počítačů a notebooků dětí a třeba také multimediálního centra nebo televize.

ZELENÁ MÁ PŘEDNOST

I když se to u podobných zařízení může zdát zbytečné, i u nich se někteří výrobci zaměřují na snižování už tak nízké spotřeby. Připojené počítače nevyužívají síť nepřetržitě a někdy nejsou využity ani všechny porty u přepínače. Většina přepínačů však zůstává v provozu, i když přes ně neproudí žádná data, a přestože některé porty nejsou obsazeny, zařízení spotřebovává při různém zatížení stejné množství elektřiny. Jediná možnost, jak trochu elektřiny uspořit, je před spaním odpojit přepínač ze zásuvky, což je značně nepohodlné. To ale neplatí o modelech 1005D a 1008D. Ty jsou vybaveny technologií Green Ethernet, která dokáže automaticky detekovat stav linky a snížit spotřebu těch portů, které nejsou právě využívány – ať už proto, že nejsou obsazeny, nebo proto, že připojený počítač je vypnut. Přepínače vybavené technologií Green Ethernet také dokáží analyzovat délku připojeného ethernetového kabelu a podle toho nastavit odpovídající množství energie potřebné pro přenos dat. Kratší kabely si žádají méně energie než delší. Tyto šetřicí funkce dokáží oproti běžným přepínačům snížit spotřebu energie až o 44 %.

> „Modely D-Link DGS-1005D a 1008D jsou vybaveny technologií Green Ethernet pro snížení spotřeby elektrické energie.“

NEJEN KVŮLI GIGABITU

Pokud plánujete zapojení domácí sítě, možná že vám jedno nebo obě tato zařízení přijdou vhod nejen díky podpoře gigabitového přenosu, zajímavá je totiž i technologie Green Ethernet.

Zadní část modelu D-Link DGS-1005D s pěti gigabitovými porty a s konektorem pro napájení.

HODNOCENÍ:
+ šetřicí nástroje, spotřeba
− chybí možnost napájení přes ethernet

David Dee Nesiba

MS WORD 2007

Součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak vložit novou citaci
- jak použít zástupný symbol
- jak upravit a smazat vloženou citaci

stupeň obtížnosti: obtížnější

EXTRA
PŘÍLOHA DO VAŠÍ SBÍRKY
V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:
str. 21 • Jak na citace a bibliografii
str. 23 • Přeborník na práci s obrázky
str. 25 • Zálohujeme snadno a rychle
str. 27 • WordPad v novém
str. 29 • Jak sjednotit hlasitost hudby
str. 31 • Thunderbird 3.0 podruhé

Jak na citace a bibliografii

Slovo bibliografie označuje seznam pramenů, které jste použili nebo citovali při vytváření své práce (dokumentu). Ukážeme vám, jak se citace do textu vkládá a jak se vytvoří celá bibliografie.

CO JE TO STYL CITACÍ A BIBLIOGRAFIE

V jednotlivých zemích nebo oborech se využívají různé styly pro bibliografii. Pokud tedy při psaní práce víte, jaký styl citací se od vás očekává, pak přímo na kartě **Odkazy** ve skupině ikon **Citace a bibliografie** klikněte na rozbalovací nabídku **Styl** (obr. 1).

Vyberte typ citace, kterou chcete použít, například APA, ISO 690, GOST, … U nás se asi nejčastěji používají citace **ISO 690**. Může se jednat pouze o číselný odkaz nebo o odkaz na autora a na rok vydání.

Některé styly citací vypadají stejně, někdy se liší až v uspořádání v rámci bibliografie (obr. 2). Děláte-li citaci pro celou knihu, bude se zobrazovat jinak než v případě, kdy vytváříte citaci jen pro určitou kapitolu nebo stránku. U citací pro elektronické materiály v internetu je třeba důležité i přesné datum. Ale o tom přesně pojednávají normy, například ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2.

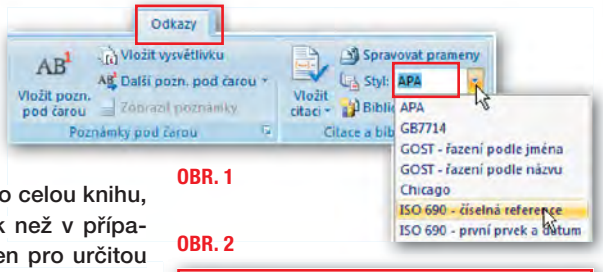

OBR. 1

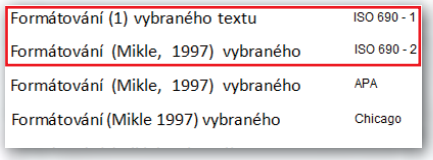

OBR. 2

VLOŽENÍ NOVÉ CITACE

Kurzorem najeďte na místo v textu, kde chcete citaci uvést. Potom přejděte na kartu **Odkazy** a ve skupině ikon **Citace a bibliografie** klikněte na ikonu **Vložit citaci** (obr. 3).

Otevře se nabídka a z ní vyberte příkaz **Přidat nový pramen**. Pokud jste v daném textu již uvedli citace na nějaké materiály, pak se nabídka těchto citací zobrazí (obr. 4) před příkazem **Přidat nový pramen**.

To znamená, že pokud chcete odkazovat na již jednou vytvořený pramen, stačí jen vybrat, a MS Word ho na dané místo vloží.

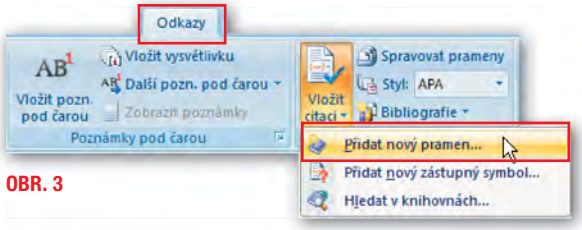

OBR. 3

OBR. 4

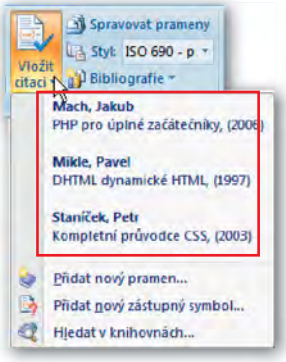

VLOŽENÍ ZÁSTUPNÉHO SYMBOLU

Když se podíváte do nabídky ikony **Vložit citaci**, objevíte zde i příkaz **Přidat nový zástupný symbol**. Jestliže na něj kliknete, zobrazí se dialogové okno, do kterého napíšete název pro zástupný symbol (nesmí obsahovat mezery; obr. 5). Po potvrzení se tento název vloží na dané místo.

Jaký to má význam? V daném okamžiku například nemáte po ruce přesnou citaci materiálu, na který chcete odkazovat. Tak vytvoříte pouze zástupný symbol, který už bude umístěn na správném místě textu. To znamená, že jeho místo už nemusíte později měnit. Jakmile se dostanete k textu s přesnou citací, zástupný symbol opravíte a doplníte jej jen ve správci referencí (ikona **Spravovat prameny** na kartě **Odkazy** ve skupině ikon **Citace a bibliografie**). Opravou těchto údajů se pak automaticky změní i dané citace v dokumentu, aniž byste je museli vyhledávat a opravovat ručně.

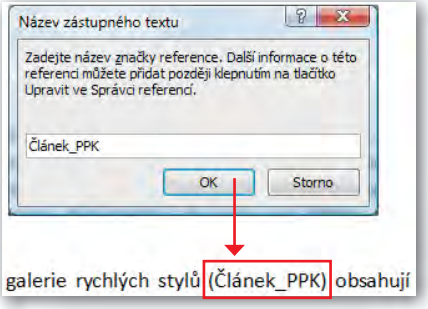

OBR. 5

INFO

• DALŠÍ MOŽNOST VLOŽENÍ CITACÍ
Pro vkládání citací se dá využít i příkaz Hledat v knihovnách, ale většina těchto nástrojů je bohužel v angličtině nebo zde najdete pouze hodně odkazů přímo na webové stránky.

VLOŽENÍ NOVÉHO PRAMENE

Pokud v nabídce ikony **Vložit citaci** kliknete na příkaz **Přidat nový pramen**, otevře se dialogové okno, ve kterém můžete zapsat informace o materiálu, na nějž chcete odkazovat (obr. 6). Nejprve klikněte do rozbalovací nabídky **Typ pramene**. Zde je třeba zadat to, zda chcete odkazovat na knihu, článek, webové stránky, přednášku apod.

Teprve po tomto výběru se počet polí zobrazených v dialogovém okně upraví tak, abyste mohli zadat všechny potřebné údaje. To znamená, že u každého typu pramene budou zobrazená pole pro vyplnění různá. Když všechny potřebné údaje zadáte, klikněte na tlačítko **OK**. Tím se informace o dané publikaci uloží v rámci počítače, tedy nejenom v rámci daného dokumentu. Tyto informace se uloží do souboru **Sources.xml**, který se nachází v uživatelském profilu na adrese **C:\Users\jméno_uživatele\AppData\Roaming\Microsoft\Bibliography**. Tento soubor se tedy bude neustále doplňovat a je snadno přenositelný i na jiný počítač.

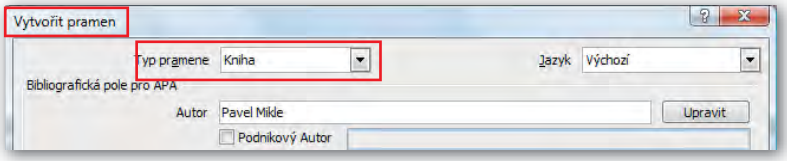

OBR. 6

JAK OPRAVIT TEXT V CITACI

Časem se může stát, že některé údaje budete chtít v citaci změnit nebo opravit zástupný text. Klikněte tedy na záložce **Odkazy** v části **Citace a bibliografie** na ikonu **Spravovat prameny**. Zobrazí se dialogové okno **Správce referencí** (obr. 7), ve kterém můžete jednotlivé prameny upravovat. Stačí, když na daný pramen kliknete a poté kliknete uprostřed na tlačítko **Upravit**. Zobrazí se dialogové okno **Upravit pramen**, do něj doplňte potřebné údaje a klikněte na tlačítko **OK**.

Ve **správci referencí** se také můžete pomocí tlačítka **Procházet** napojit na jiný soubor referencí (například u kolegy ve sdíleném adresáři, na podnikovém serveru, na webu univerzity nebo knihovny) a odsud některé informace převzít.

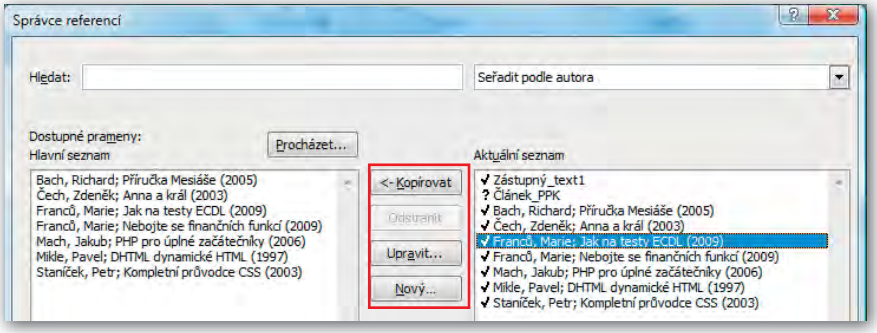

OBR. 7

JAK UPRAVIT CITACI V TEXTU A JAK JI ODSTRANIT

Časem třeba zjistíte, že v daném textu určitá citace není vhodná. Pokud k dané citaci najedete kurzorem, zjistíte, že zde MS Word ve skutečnosti vložil pole (zobrazí se podbarvení), které má určité vlastnosti (obr. 8). Po kliknutí na něj se zobrazí šipka, pomocí které se zobrazí nabídka pro úpravy a změny citace na daném místě. Danou citaci můžete také zaměnit přímo za text.

A jak se citace odstraní? Jednoduše, stačí ji pouze označit a poté stisknout klávesu **Delete**. Tím se citace z textu odstraní. Pokud ale chcete odstranit uvedenou citaci i z vytvořené bibliografie, pak ji musíte zrušit ve **správci referencí** v pravé části dialogového okna, a to ze seznamu **Aktuální seznam** (obr. 9). Pokud ji překopírujete do levé části **Hlavní seznam**, o citaci pro budoucí práci nepřijdete. Pak ji zase můžete kdykoliv do daného dokumentu vložit.

OBR. 8

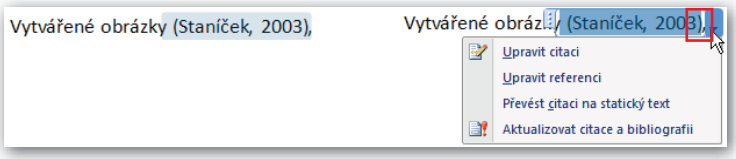

OBR. 9

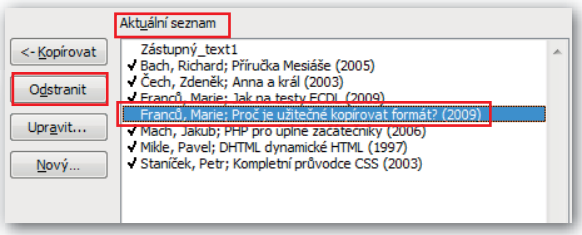

VLASTNÍ VYTVOŘENÍ BIBLIOGRAFIE

Na konci celého dokumentu můžete vytvořit vlastní bibliografii neboli seznam veškerých citovaných nebo použitých dokumentů. Pozor, vloží se sem všechny prameny, které jsou ve **správci referencí** v pravé části, tedy i ty, které nejsou uvedeny jako přímý odkaz v textu. Je to proto, že jste tento pramen mohli do daného dokumentu jen vložit, protože jste z něho více čerpali (a nyní byste ho tedy chtěli uvést v rámci bibliografie). Přejděte tedy na konec dokumentu (nebo tam, kam chcete bibliografii vložit) a na záložce **Odkazy** klikněte na ikonu **Vložit bibliografii**. Tím se otevře nabídka, zda chcete vložit bibliografii, nebo citaci. Klikněte na tvar, který chcete použít, a seznam literatury podle aktuálního seznamu se hned vloží do dokumentu.

Všimněte si ještě toho, že pokud do oblasti vložené bibliografie najedete myší, pak se nahoře zobrazí nabídka. Její pomocí můžete celý seznam aktualizovat nebo ze zobrazené nabídky vybrat některé základní změny.

Marie Franců, francu@atlas.cz

Přeborník na práci s obrázky

Program najdete na PPK DVD 4/10

MEDIASHOW 4

jazyk: angličtina
cena: pro čtenáře PPK zdarma
info: www.cyberlink.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak vyhledat na počítači média
- jak je v programu zobrazit
- jak vytvořit šetřič obrazovky
- jak vytvořit z obrázků film
- jak obrázky upravit

stupeň obtížnosti: snadné

Na našem redakčním DVD vám tentokrát přinášíme jako bonus program CyberLink MediaShow 4, který je to pravé pro práci s vašimi obrázky. Umí je přehledně členit do alb, upravovat je a vytvářet z nich videa či šetřiče obrazovky. Program je pro naše čtenáře k dispozici zdarma.

JAK VYHLEDAT MÉDIA

V prvním okně, které se po instalaci zobrazí, jste dotázáni, jak se mají přidat média do knihovny médií (obr. 1). Ta bude zahrnovat všechna dostupná média a v nich budete moci přehledně vyhledávat či je organizovat do složek třeba podle názvu či podle interpreta. V prvním kroku si můžete vybrat, zda chcete, aby program váš počítač prohledal automaticky (**Scan My Personal Folders**), nebo zda chcete sami stanovit, které složky mají být prohledány (**Let me select the folders that contain my media**). Pokud označíte druhou možnost, aktivuje se tlačítko **Add**. Klikněte na něj, a otevře se okno, ve kterém vyhledáte složku s obrázky či s videi. Takto můžete přidat ještě další složky, které budou prohledány. Pokud se rozhodnete některou složku odstranit, pak tuto složku označte a klikněte na tlačítko **Remove**. Po volbě způsobu přidávání a po případném zadání složek klikněte na tlačítko **Continue**. Tím se spustí prohledávání počítače; doba prohledávání závisí na velikosti prohledávané složky. Když prohledávání vybraných složek skončí, klikněte na tlačítko **Finished,** a program MediaShow se spustí.

OBR. 1

JAK ZOBRAZIT OBRÁZKY

Program MediaShow se spustí a v jeho hlavním okně se budou náhodně zobrazovat obrázky, které jste přidali do knihovny. K dispozici máte dvě tlačítka – **Photo** pro prohlížení fotografií a **Exit** pro opuštění programu (obr. 2). Klikněte na tlačítko **Photo**. Zobrazí se hlavní okno programu (obr. 3) a v něm vlevo vyhledejte knihovnu médií, roztříděnou podle roku vzniku. Uprostřed okna najdete vždy náhledy obrázků z vybrané složky a zcela vpravo náhled konkrétního obrázku. Pokud na obrázek v náhledu obsahu složky dvojitě kliknete, otevře se přes celou obrazovku. V knihovně médií (**Library**) vyhledejte dvě tlačítka. Pokud kliknete na první z nich (**Create a new album**), můžete vytvořit nové album. Otevře se okno **Album Information** (obr. 4) a do něj vepište název alba (**Name**), popř. i název lokality, kde byly fotografie pořízeny (**Location taken**), a přidejte popisek alba (**Description**). Tím se album vytvoří a zobrazí v hlavním okně programu. Obrázky do něj přidáte tak, že je zobrazíte v prostředním pásu a přetáhnete je do levého sloupce na název vytvořeného alba.

OBR. 2

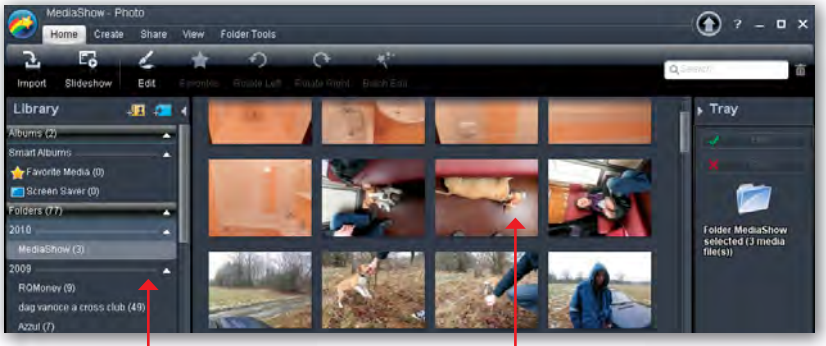

OBR. 3

JAK VYTVOŘIT ŠETŘIČ OBRAZOVKY

Z fotografií si můžete vytvořit také originální šetřič obrazovky. V hlavní nabídce programu klikněte na položku **Create** a dále na položku **Screensaver**. Otevře se okno, ve kterém jste dotázáni, zda chcete skutečně vytvořit nový šetřič obrazovky – pak bude nahrazen šetřič stávající. Klikněte na tlačítko **Yes**. Otevře se okno **Zobrazení – vlastnosti** a v něm klikněte na tlačítko **Nastavení**. Otevře se okno **MediaShow Screen Saver Options** (obr. 5). Nejprve zvolte, jak bude šetřič obrazovky měnit fotografie (**Screen saver style**). Může jít o postupné prolínání (**Fading**), o přechod v rámci jedné fotografie zdola nahoru (**Motion**) nebo o postupné zobrazení jednotlivých fotografií (**Cell**). Určete, zda během zobrazování šetřiče obrazovky má hrát hudba (označte možnost **Play music during screen saver**). Pokud ano, klikněte na tlačítko **Browse** a vyhledejte soubor s hudbou, která se má přehrávat.

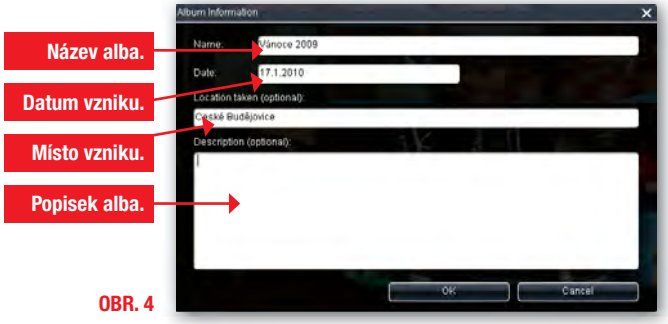

OBR. 4

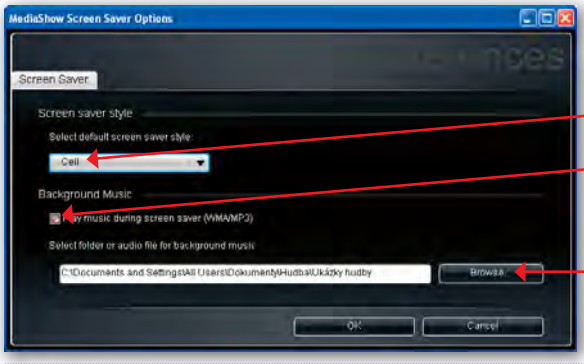

OBR. 5

JAK VYTVOŘIT Z OBRÁZKŮ FILM

Obrázky můžete pospojovat do jednoho souboru a vytvořit z nich film, který ještě ozvučíte. Klikněte na položku **Create** a dále na položku **Movie**. Otevře se okno **Create Movie** (obr. 6) a v něm si vyberte způsob prolínání obrázků (**Style** – stejné jako v případě tvorby šetřiče) a rychlost (**Speed**). Ta může být normální, rychlá (**Fast**) nebo pomalá (**Slow**). Klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okně (obr. 7) můžete určit, že film bude doprovázen hudbou (**Play music during slideshow**). Dále můžete určit, že délka filmu bude přizpůsobena délce skladby, která ho bude doprovázet (**Change slideshow length match music**). Označte možnost **Set folder or select file...**, klikněte na tlačítko **Browse** a zvolte hudební soubor. Případně můžete zvolit hned několik souborů: Označte možnost **Select and arrange background music**, klikněte na tlačítko plus a hudební soubory vyhledejte. Pomocí dalších tlačítek můžete soubor ze seznamu odebrat, změnit pořadí skladeb, odebrat všechny skladby ze seznamu nebo skladbu přehrát. Klikněte opět na tlačítko **Next**, v dalším okně (obr. 8) určete velikost videa (**Movie size**), klikněte na tlačítko **Browse** a určete, kam se soubor s videem uloží. Nakonec klikněte na tlačítko **Create**.

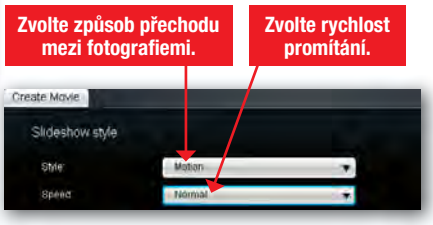

OBR. 6

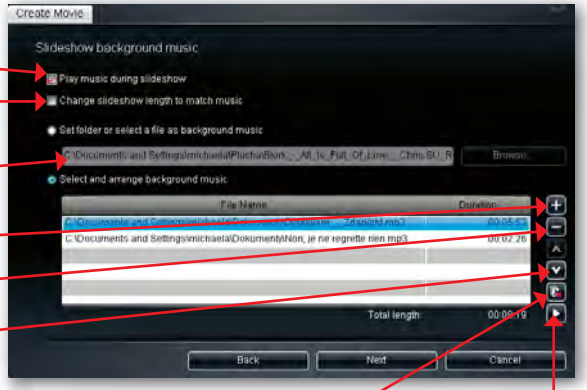

OBR. 7

OBR. 8

JAK OBRÁZEK UPRAVIT

Obrázek můžete také podrobit některým úpravám. Klikněte na něj a dále na položku **Home** a na položku **Edit**. Obrázek se otevře v režimu přes celou obrazovku – jsou zde dostupné volby pro jeho úpravu. Kliknete-li na tlačítko **Compare**, zobrazí se originální obrázek a zároveň obrázek, na který aplikujete úpravy. Dále můžete obrázek otočit doleva nebo doprava (**Rotate left** a **right**). Kliknete-li na tlačítko **Fix**, zobrazí se další možnosti úpravy. Je to oříznutí obrázku (**Crop**), odstranění červených očí (**Red-eye**), vyhlazení (**Straighten**), jas (**Auto-Brightness**), kontrast a barevnost (**Auto Balance**). Pomocí tlačítek **Undo** a **Redo** se pohybujete o krok vzad nebo vpřed. Pomocí dalšího tlačítka v hlavní nabídce **Fine Tune** pak můžete sami nastavit hodnoty jasu (**Brightness**), kontrastu, barevné sytosti (**Saturation**), dále nastavení bílé (**White balance**) a ostrost (**Sharpness**). Pomocí dalšího tlačítka **Effects** můžete na fotografii aplikovat řadu různých efektů.

Michaela Kadlecová, miakadlecova@gmail.com

Zálohujeme snadno a rychle

COBIAN BACKUP

jazyk: čeština
cena: zdarma
info: www.cobiansoft.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak vytvořit novou úlohu
- jak načasovat zálohování
- jak vytvořit ze zálohy archiv
- jak zálohování ručně spustit

stupeň obtížnosti: obtížnější

Také se bojíte, že nějakou náhodou přijdete o svá tolik cenná data? Pak pro vás máme řešení: Zálohujte! My vám přicházíme na pomoc s programem Cobian Backup, který naleznete na našem redakčním DVD a který je k dispozici zdarma.

JAK VYTVOŘIT NOVOU ÚLOHU

Chcete-li určité soubory zálohovat, je třeba v programu Cobian vytvořit tzv. novou úlohu. V hlavním okně programu vyberte z nabídky **Úloha** položku **Nová úloha**, a otevře se okno **Vlastnosti** (obr. 1). V tomto okně vepište jméno této úlohy, úloh totiž můžete vytvořit hned několik (např. zvláštní úlohy pro zálohování určitých typů souborů) a spuštění úloh můžete naplánovat na různou dobu. Nyní přepněte do záložky **Soubory** (obr. 2) a určete, které soubory chcete zálohovat. To můžete provést dvěma způsoby. Jednoduchou možností je vyhledat tyto soubory třeba v průzkumníku nebo v jiném programu na správu souborů. Soubory označte a se současně stisknutým levým tlačítkem myši je přetáhněte do pole **Zdroj** v okně programu **Cobian Backup**. Další možností je kliknout v tomto okně na tlačítko **Přidat**. Po rozbalení tlačítka si můžete vybrat, zda chcete přidat soubor, složku, nebo adresu FTP pro stažení souboru ze vzdáleného počítače. V posledním případě se otevře okno **FTP vlastnosti** (obr. 3) a v něm vepište do kolonky **Hostitel** FTP adresu serveru, z kterého chcete soubor stahovat. Pokud server vyžaduje přihlášení pomocí jména a hesla, pak tyto dva údaje vepište do kolonek **Jméno uživatele** a **Heslo**. Jestliže chcete vyzkoušet, zda toto připojení funguje, klikněte na tlačítko **Test**. V dalším okně pak uvidíte, jak se program bude k FTP serveru připojovat a zda byl ve svém snažení úspěšný (obr. 4). Nakonec v okně **FTP vlastnosti** klikněte na tlačítko **OK**. Tím se vrátíte zpět do okna **Vlastnosti**. Pokud na soubor v poli **Zdroj** kliknete, pak se aktivují tlačítka **Upravit** a **Vymazat**. Do dalšího pole **Cíl** je třeba zadat místo, kde se bude záloha souborů vytvářet. Klikněte na tlačítko **Přidat** a určete, zda se má zadaný soubor zálohovat do určité dostupné složky, anebo na vzdálený FTP server. Opět můžete místo v seznamu upravit nebo vymazat, pokud kliknete na aktivovaná tlačítka.

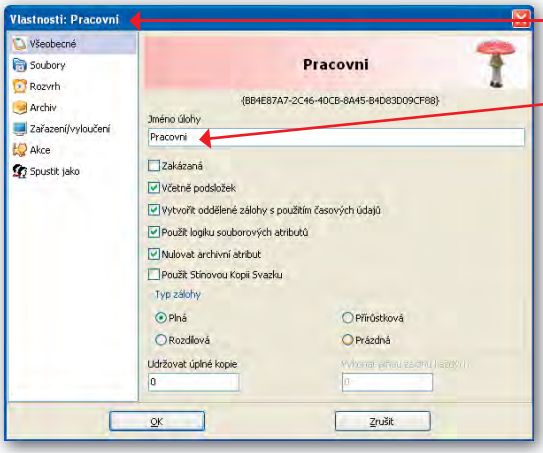

Otevře se okno **Vlastnosti**.

Vepište název úlohy.

Přepněte do záložky **Soubory**.

Přidání složky nebo souboru.

Zálohování souborů stažených ze vzdáleného FTP serveru.

OBR. 1

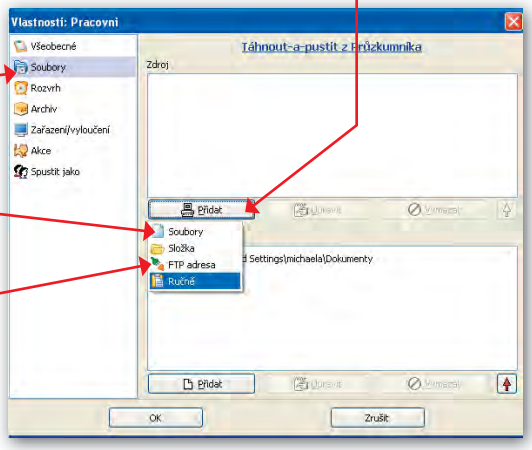

Klikněte na tlačítko **Přidat**.

OBR. 2

Vepište adresu FTP serveru.

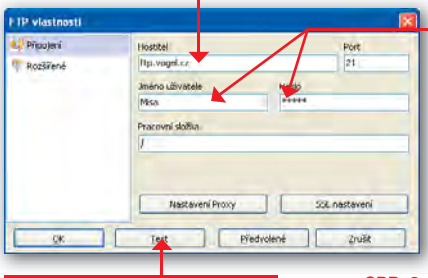

Vepište jméno a heslo.

Testuje se připojení k serveru.

OBR. 3

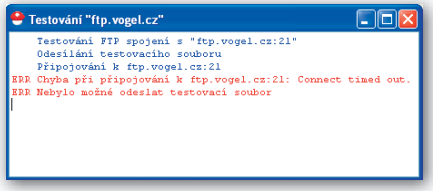

OBR. 4 Informace o připojování k FTP serveru.

JAK NAČASOVAT ZÁLOHOVÁNÍ

Zálohování můžete spustit buď okamžitě, nebo ho odložit na stanovený čas. Můžete také nastavit pravidelné zálohování. Přepněte do záložky **Rozvrh** a v rozbalovacím seznamu **Typ rozvrhu** určete, jak často se bude zálohování spouštět (obr. 5). Může to být jednorázově, ale i pravidelně – denně, týdně, měsíčně či ročně. Jestliže zvolíte

položku **Časovač**, pak je třeba do stejnojmenné položky vepsat počet minut, za které se zálohování spustí. Zvolíte-li položku **Ručně**, zálohování sami spustíte pomocí základní nabídky programu. Pokud zvolíte, že se má zálohování opakovat pravidelně, např. měsíčně či týdně, je třeba dále stanovit konkrétní den a přesný čas, kdy má zálohování proběhnout (obr. 6).

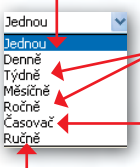

OBR. 5

Zálohování bude spuštěno ručně.

Zálohování bude provedeno jednorázově.

Zálohování bude prováděno pravidelně.

Zálohování bude spuštěno po určitém počtu minut.

Určete, kdy přesně se má zálohování opakovat.

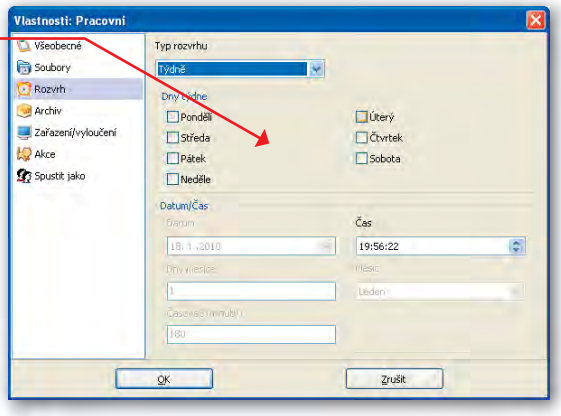

OBR. 6

JAK ZE ZÁLOHY VYTVOŘIT ARCHIV

Na záložce **Archiv** můžete určit, že zálohovaný soubor bude zkomprimován, a bude z něj tedy vytvořen archiv (obr. 7). V rozbalovacím seznamu **Metoda komprimace** můžete zvolit, že soubor buď nebude komprimován vůbec, nebo že bude uložen ve formátu ZIP či 7ZIP. V rozbalovacím seznamu **Volby dělení** můžete stanovit, že soubor se rozdělí na několik částí. V rozbalovacím seznamu můžete dále určit, na jak velké části má být archiv rozdělen. Pokud zvolíte možnost **Vlastní velikost**, pak tuto velikost do další kolonky vepište. Chcete-li rozbalení archivu ochránit heslem, zaškrtněte položku **Ochrana heslem**, heslo vepište do kolonky a ještě jednou jej zopakujte. Do kolonky **Komentář** pak můžete vepsat krátký popisek. Veškeré změny v okně **Vlastnosti** pak uložte kliknutím na tlačítko **OK**.

Zvolte, zda se záloha má komprimovat a zda se má uložit do souboru ZIP, či 7ZIP.

Určete, zda má být archiv rozdělen na části a jak veliké tyto části mají být.

Archiv bude proti rozbalení ochráněn heslem.

Heslo vepište a zopakujte.

Pokud jste zvolili vlastní velikost jednotlivých částí archivu, vepište ji.

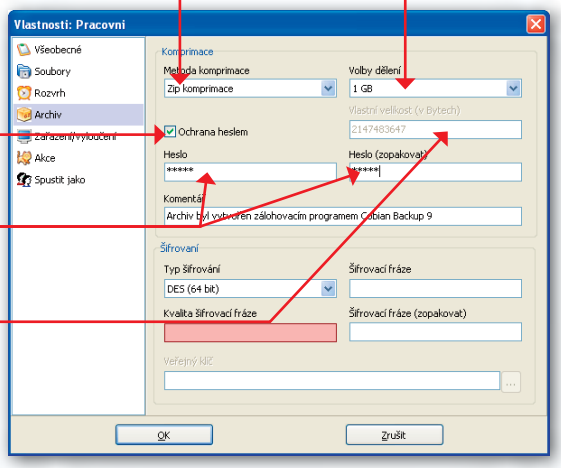

OBR. 7

JAK ZÁLOHOVÁNÍ RUČNĚ SPUSTIT

Zálohování se spustí automaticky, pokud jste určitou úlohu tak nastavili. Tu však můžete také kdykoliv zahájit ručně. V hlavním okně programu jsou v levém sloupci zobrazeny všechny naplánované úlohy. Chcete-li určitou úlohu spustit, pak na úlohu klikněte pravým tlačítkem myši a zvolte položku **Spustit vybrané úlohy** (obr. 8). Jestliže chcete naráz spustit všechny vytvořené úlohy, vyberte z nabídky **Úlohy** příkaz **Spustit všechny úlohy nyní** (obr. 9). Chcete-li spustit pouze určité označené úlohy, zvolte položku **Spustit vybrané úlohy**. Úloha se spustí a vy jste o zálohování informováni v pravé části okna na záložce **Protokol**. Pokud přepnete do záložky **Vlastnosti**, zobrazí se souhrnné informace o tomto zálohování. Zálohování můžete také kdykoliv zastavit kliknutím na tlačítko **Pozastavit aktuální operaci** nebo zrušit kliknutím na tlačítko **Přerušit aktuální operaci** (obr. 10).

Kliknutím na křížek právě probíhající zálohování zrušíte.

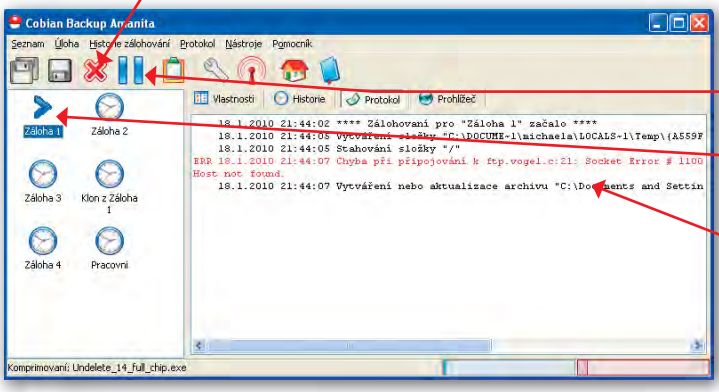

Tímto tlačítkem zálohování pozastavíte.

Právě probíhající zálohování.

Informace o právě probíhajícím zálohování.

OBR. 10

Seznam veškerého naplánovaného zálohování.

Na zvolenou úlohu klikněte pravým tlačítkem myši.

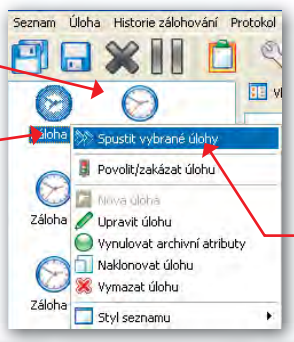

OBR. 8

Klikněte na položku Úloha.

Spustí se všechny úlohy, které jste vytvořili.

Spustí se pouze označené úlohy.

Spuštění úlohy, na kterou jste klikli.

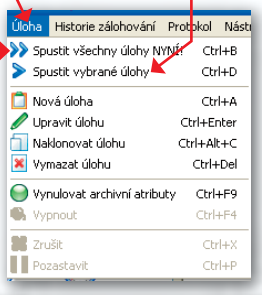

OBR. 9

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

WordPad v novém

Inovace programů ze skupiny Příslušenství se nevyhnula ani textovému editoru WordPad. Ten umožňuje psát formátovaný text a vkládat do něj obrázky.

WORDPAD

Součást MS Windows 7
jazyk: čeština
info: www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak uložit soubor
- jak soubor otevřít
- jak formátovat text
- jak formátovat odstavec

stupeň obtížnosti: snadné

NOVÉ OVLÁDÁNÍ

Klasickou nabídku příkazů nahradil pás karet se záložkami **Domů** a **Zobrazit** a tlačítko **WordPad**. Tyto možnosti ještě doplňuje panel nástrojů **Rychlý přístup**.

Pás karet lze minimalizovat – klikněte na některou ze záložek pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Minimalizovat pás karet** (obr. 1). Tím se výška pásu zmenší na lištu se záložkami. Původní velikost lze obnovit stejným postupem.

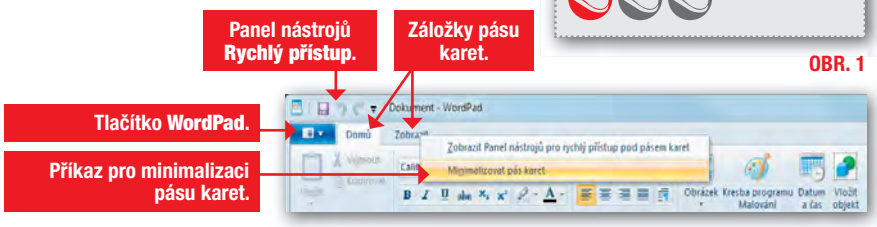

OBR. 1

ULOŽENÍ SOUBORU

Po spuštění nabídne WordPad nový, prázdný dokument, který můžete začít editovat. Chcete-li jeho obsah uchovat, je třeba dokument uložit. Na panelu **Rychlý přístup** je ikona **Uložit** (obr. 2). Jestliže jste dokumentu ještě nepřiřadili jméno, zobrazí se dialogové okno **Uložit jako** (obr. 3). Do jeho pole **Název souboru** zadejte požadovaný název. Podle potřeby můžete vybrat ze seznamu **Uložit jako typ** to, ve kterém formátu chcete dokument uložit. Pozor: Vyberete-li některý z nabízených textových formátů (poslední tři položky seznamu), nebude možné dokument formátovat (tj. měnit velikost, font a barvu písma, vkládat obrázky, měnit zarovnání a odsazení odstavců). Stejně tak můžete podle potřeby změnit složku, do které se soubor uloží. Při dalších kliknutích na ikonu **Uložit** se toto okno již nezobrazuje.

Další možností pro uložení souboru jsou příkazy **Uložit** a **Uložit jako** v nabídce tlačítka **WordPad**. Příkazem **Uložit jako** vyvolejte dialogové okno pro uložení souboru – to dovoluje uložit soubor pod jiným jménem nebo v jiném formátu.

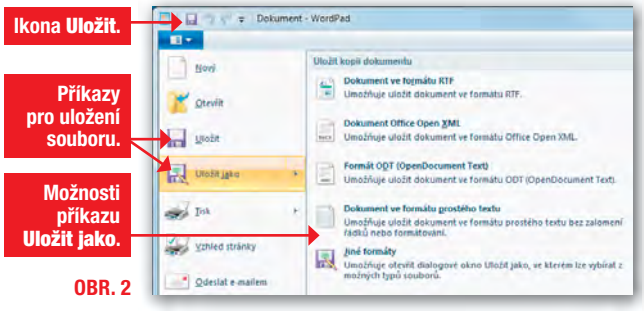

OBR. 2

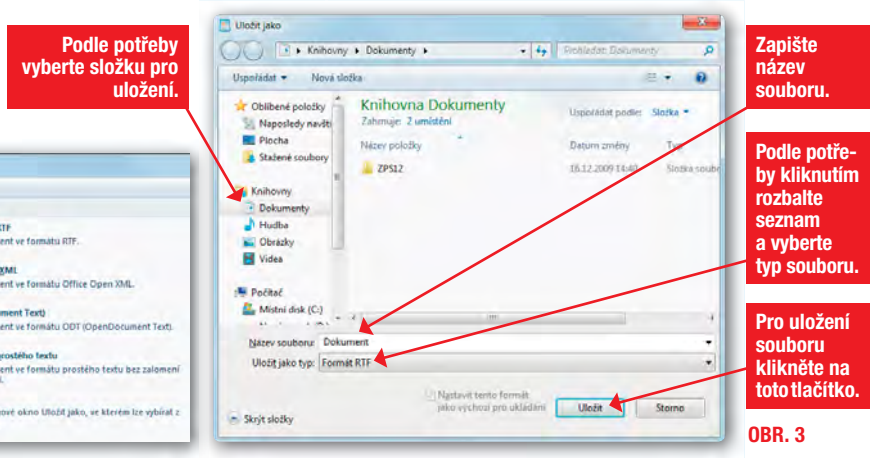

OBR. 3

OTEVŘENÍ JIŽ EXISTUJÍCÍHO SOUBORU, VYTVOŘENÍ NOVÉHO DOKUMENTU

Po uložení souboru na disk počítače otevřete soubor tak, že z nabídky tlačítka **WordPad** vyberete příkaz **Nový** (obr. 4).

Chcete-li otevřít existující soubor, vyberte z nabídky tlačítka **WordPad** příkaz **Otevřít**. Zobrazí se dialogové okno (obr. 5) a v něm vyberte podle potřeby složku

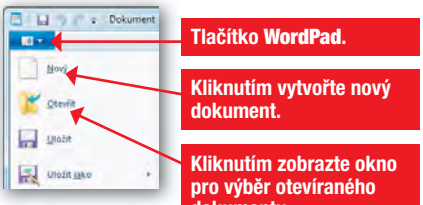

OBR. 4

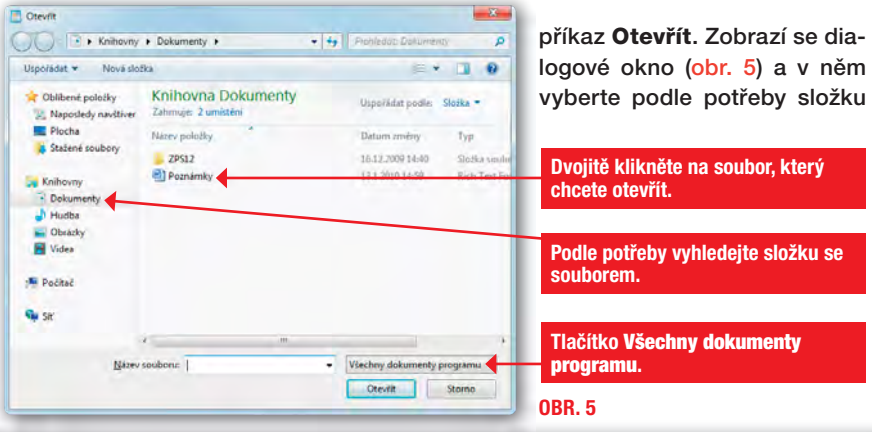

OBR. 5

(je-li soubor uložen v jiné složce, než kterou okno nabízí) a dvojitě klikněte na název souboru, který chcete otevřít.

V případě, že název požadovaného souboru není v okně zobrazen (a okno zobrazuje obsah té složky, ve které soubor je), klikněte na tlačítko **Všechny dokumenty programu** a ze seznamu vyberte položku **Všechny dokumenty (*.*)**.

FORMÁTOVÁNÍ TEXTU

Formátováním se přiřazuje textu jeho vzhled. Formátovat můžete písmo (to se týká typu písma, jeho barvy, velikosti, vzhledu apod.) a odstavec (sem patří zarovnání textu, odsazení okrajů nebo prvního řádku, nastavení odrážek, řádkování apod.).

Pro formátování textu slouží nástroje na kartě **Písmo**, a to na záložce **Domů** (obr. 6). Text, který chcete formátovat, označte tahem myší a poté použijte ty nástroje, které změní vzhled textu podle vašich potřeb.

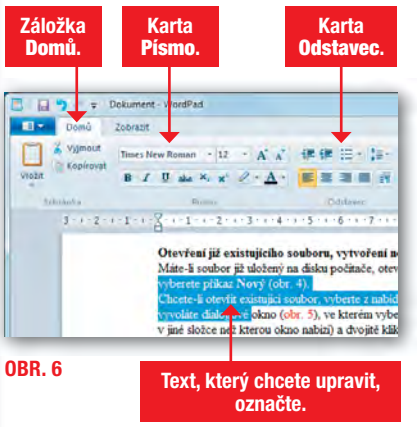

OBR. 6

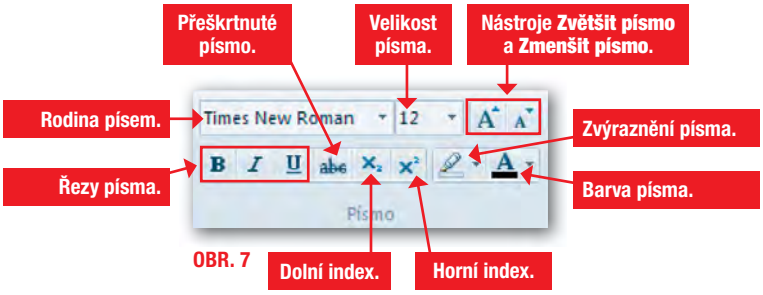

OBR. 7

Typ písma (font) se vybírá ze seznamu **Rodina písem** (obr. 7) – po kliknutí se seznam rozbalí a z něj můžete vybrat font, který vám nejvíc vyhovuje. Velikost písma můžete upravit buď v poli **Velikost písma**, nebo pomocí nástrojů **Zvětšit písmo** a **Zmenšit písmo**. Do pole **Velikost písma** můžete buď zapsat požadovanou velikost a potvrdit ji stiskem klávesy **Enter**, nebo kliknutím rozbalit seznam a velikost písma vybrat z něj. Po každém kliknutí na nástroj **Zvětšit písmo** nebo **Zmenšit písmo** se velikost písma upraví o dva body.

Ve spodní řadě nástrojů jsou nástroje pro změnu řezu písma (**tučné**, *kurziva*, podtržené a ~~přeškrtnuté~~), pro nastavení $_{dolního}$ a ^{horního} indexu, pro zvýraznění písma a pro změnu barvy písma. Nástroje pro zvýraznění písma a pro volbu jeho barvy jsou dvojdílné – po kliknutí na levou část nástroje můžete text upravit barvou, na kterou je nástroj právě nastaven, a po kliknutí na pravou část nástroje zobrazit paletu s nabídkou barev.

FORMÁTOVÁNÍ ODSTAVCE

Nástroje pro formátování odstavce jsou na kartě **Odstavec** (obr. 6). V případě, že se změny týkají jediného odstavce, postačí do textu tohoto odstavce kliknout. Týká-li se úprava více odstavců, označte text těchto odstavců tahem myší. Pro odsazení okrajů odstavců můžete použít také zarážky na pravítku. S nastavením odsazení souvisí i velikost okrajů stránky.

Chcete-li upravit velikost jednotlivých okrajů, vyberte z nabídky tlačítka **WordPad** příkaz **Vzhled stránky**.

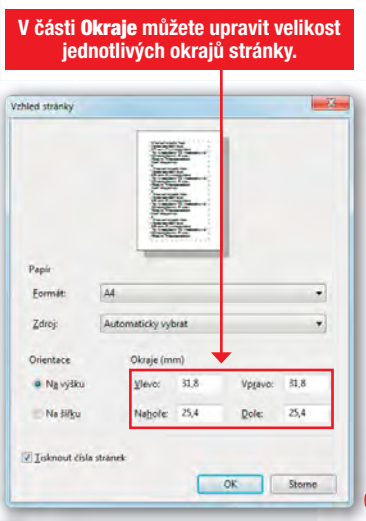

OBR. 8

Zobrazí se dialogové okno **Vzhled stránky** (obr. 8) a v jeho části **Okraje** zapište do příslušných editačních polí požadované hodnoty.

Chcete-li upravit odsazení jednotlivých odstavců, je nejjednodušší použít zarážky na pravítku (obr. 9).

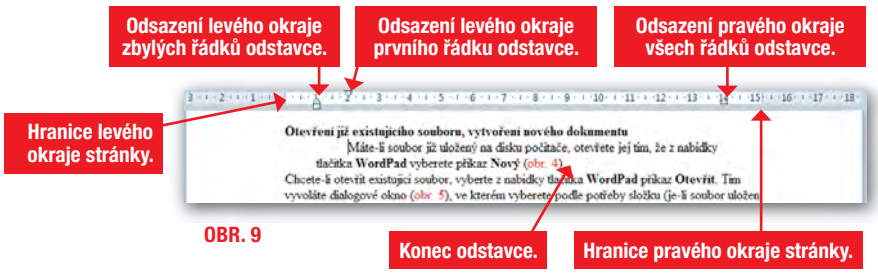

OBR. 9

Na levé straně jsou na pravítku dvě špičaté zarážky: Horní udává levý okraj prvního řádku, druhá pak levý okraj zbylých řádků odstavce. Tyto zarážky můžete posouvat myší a tím měnit polohu okrajů. Zatáhnete-li za čtverec pod dolní zarážkou, obě zarážky se posunou současně. Na pravé straně je jedna špičatá zarážka, která udává polohu pravého okraje všech řádků odstavce.

Chcete-li před začátek odstavce (odstavců) umístit malý symbol (odrážku) nebo odstavce číslovat, klikněte na nástroj **Začít seznam** (obr. 10). Po kliknutí na levou část nástroje se zobrazí jeho aktuální nastavení, po kliknutí na pravou část se zobrazí jeho nabídka.

Ke změně řádkování slouží nástroj **Řádkování** – po kliknutí se rozbalí jeho nabídka.

V dolní části karty jsou nástroje pro zarovnání odstavce.

Miroslav Ziegler

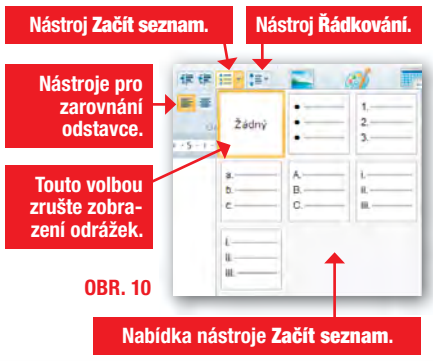

OBR. 10

Jak sjednotit hlasitost hudby

Program najdete na PPK DVD 4/10

MP3GAIN

jazyk: čeština
cena: zdarma
rubrika na DVD: Obsah DVD / Servis
info: mp3gain.sourceforge.net

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak program nainstalovat
- jak načíst soubory
- jak provést analýzu souborů
- jak normalizovat hlasitost hudby
- tipy a triky pro práci s programem

stupeň obtížnosti: snadné

Každý si dnes může vytvořit výběr těch písniček, které se líbí právě jemu, nezávisle na tom, zda jde o skladby z různých alb (resp. singly), či dokonce o skladby různých interpretů. Ať už takový výběr posloucháte z počítače, nebo z MP3 přehrávače, anebo si jej vypálíte na (audio) CD, často bývá problém s tím, že různé skladby mají různou hlasitost.

INSTALACE

Naštěstí existuje (zdarma dostupný) šikovný nástroj **MP3Gain**, který dokáže hlasitost jednotlivých skladeb (ve formátu MP3) sjednotit, tzv. normalizovat. Program získáte na jeho oficiálních webových stránkách (*http://mp3gain.sourceforge.net*) a naleznete jej také na DVD přiloženém k tomuto vydání PPK (rubrika **Obsah DVD / Servis**). Leckterého čtenáře jistě také potěší, že nástroj komunikuje česky.

Instalace programu MP3Gain je velmi jednoduchá. Dvojitým kliknutím spusťte instalační balíček a v prvním okně klikněte na tlačítko **Next**. Pozor, ve druhém okně (obr. 1) je třeba nastavit, aby se nainstalovala i česká lokalizace. Před opětovným kliknutím na tlačítko **Next** tedy označte položku **Language files**, respektive kliknutím na čtvereček se znaménkem plus tuto položku rozbalte a označte možnost **Czech**. Ve třetím okně už stačí kliknout na tlačítko **Install**.

Po dokončení instalace ponechte označenou možnost **Run MP3Gain** (spustit program MP3Gain) a průvodce uzavřete kliknutím na tlačítko **Finish**.

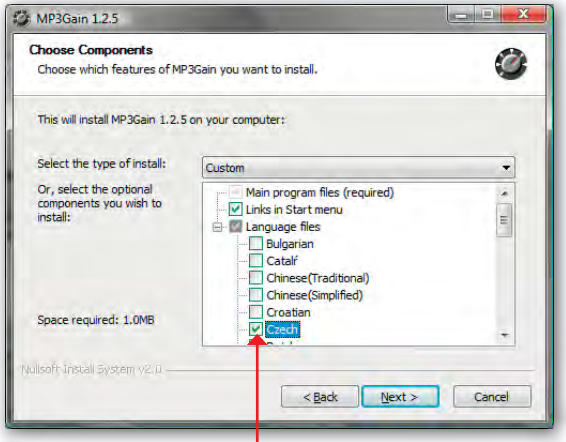

OBR. 1 Instalace české lokalizace.

Označte buď všechny alternativní jazyky (Language files), nebo alespoň češtinu (Czech).

NAČTENÍ SOUBORŮ

Než se pustíte do práce s programem, bylo by vhodné skladby, u nichž chcete upravit hlasitost, zkopírovat do jedné složky. Program sice pracuje na bezztrátovém principu (tj. když například snížíte hlasitost skladby o šest jednotek, můžete ji posléze o šest jednotek zvýšit a dostanete úplně stejnou skladbu, která byla na začátku), ale i tak je lepší mít k experimentování připravenu kopii skladeb. Nehledě na to, že jedna určitá složka se vybírá daleko snáz než jednotlivé soubory z různých adresářů.

A ještě jedno upozornění – program pracuje skutečně jen se soubory formátu MP3. Jiné formáty mu ani při největší snaze „nevnutíte“. Jedinou možností (vyjma složitějšího postupu v některém specializovaném editoru hudby) je převést skladby nejprve do formátu MP3.

Na hlavním panelu programu (obr. 2) klikněte na tlačítko **Přidat složku** a v otevřeném dialogovém okně vyhledejte adresář, do něhož jste zkopírovali písničky určené k úpravě. Tento adresář kliknutím označte a klikněte na tlačítko **OK** (obr. 3). Skladby obsažené

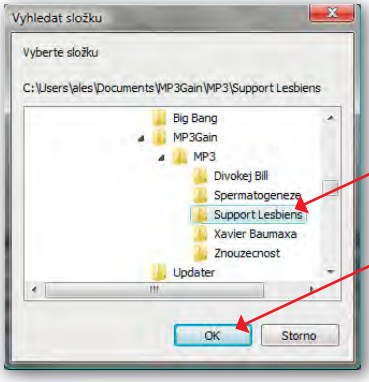

Kliknutím označte složku s hudbou ve formátu MP3...

... a klikněte na tlačítko OK.

OBR. 3 Přidání složky s hudbou.

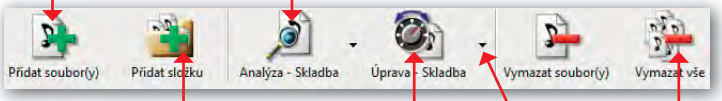

OBR. 2 Tlačítka na hlavním panelu.

INFO

PŘIDÁNÍ PLAYLISTU • Máte-li vytvořen playlist (seznam přehrávání) ve formátu M3U, nemusíte písničky kopírovat do zvláštního adresáře. V takovém případě klikněte na tlačítko Přidat soubor(y) a zvolte právě playlist ve formátu M3U. Do programu MP3Gain pak budou přidány příslušné skladby, ať už jsou kdekoli.

INFO

AKTIVACE ČEŠTINY • Program by se po instalaci měl automaticky spustit v českém rozhraní. Pokud se tak nestane, zvolte v menu Language příkaz Cesky. Tím dojde k okamžité aktivaci českého rozhraní.

v tomto adresáři se potom objeví v okně programu.

Mimochodem, pokud byste chtěli tento výpis vyčistit (např. po dokončení úprav jednoho vytvářeného výběrového CD), použijte tlačítko **Vymazat vše** (viz obr. 2). (Jde pouze o smazání z výpisu programu, obsah na disku zůstane nedotčen.)

ANALÝZA SKLADEB

Třetí tlačítko na nástrojové liště má proměnlivou podobu – zobrazuje buď lupu s jedním souborem a popisek **Analýza – skladba**, nebo lupu s více soubory a popisek **Analýza – album**. Mezi oběma možnostmi lze přepínat pomocí roletového menu, jež rozbalíte kliknutím na malou černou šipku vedle tlačítka (obr. 4). Prozatím budete potřebovat první ze zmíněných funkcí, tedy tlačítko **Analýza – skladba**.

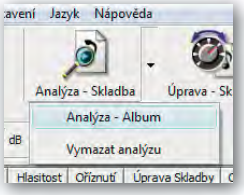

OBR. 4 Přepínání mezi funkcemi tlačítka.

Klikněte na tlačítko **Analýza – skladba** a nechte program pracovat (obr. 5). Analýza potrvá tím déle, čím víc souborů program zpracovává. Průběh můžete sledovat na ukazatelích v dolní části okna. MP3Gain není během analýzy nijak extrémně náročný na výkon počítače, takže pokud ho necháte zpracovat skutečně hodně souborů, program minimalizujte a věnujte se prozatím něčemu jinému.

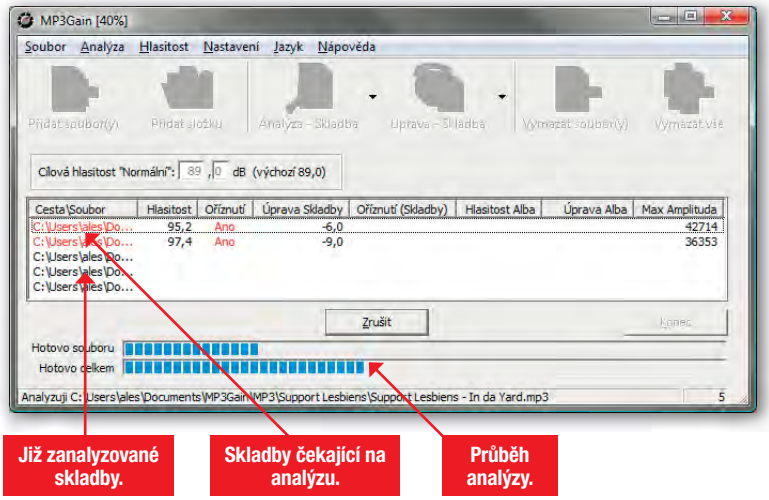

OBR. 5 Analýza skladeb.

Již zanalyzované skladby. **Skladby čekající na analýzu.** **Průběh analýzy.**

ÚPRAVA SKLADEB

Po dokončení analýzy (obr. 6) se ve sloupci **Hlasitost**, zahrnutém ve výpisu skladeb, objeví hodnota aktuální hlasitosti skladby v decibelech (dB). Ve sloupci **Úprava skladby** pak vidíte, jak by měla být skladba upravena, aby přibližně odpovídala hodnotě zadané v poli **Celková hlasitost "Normální"**. Standardní, „normální" hodnota hlasitosti je nastavena na **89 dB**. Jde o hodnotu veskrze rozumnou, není žádný důvod ji měnit. Ale samozřejmě budete-li mít speciální požadavky, můžete hodnotu „normální" hlasitosti snadno změnit přímo ve zmíněném políčku.

Pozornější čtenář si jistě všimne, že hodnota úpravy neodpovídá zcela přesně tomu, o kolik by bylo potřeba hlasitost skladby změnit, aby se dostala přesně na „normální" úroveň. To je dáno principem použité bezztrátové úpravy – hlasitost lze měnit jen po skocích 1,5 dB. Můžete ale zůstat klidní, rozdíl hlasitosti v úrovni 1,5 dB není lidské ucho schopné zachytit.

Abyste nyní upravili hlasitost vybraných skladeb, stačí kliknout na tlačítko **Úprava – skladba** a nechat program pracovat. Sama úprava je kupodivu rychlejší než analýza. Mimochodem – i tlačítko **Úprava – skladba** má své roletové menu, v němž lze přepínat na funkci **Úprava – album**, stejně jako v případě tlačítka **Analýza...**

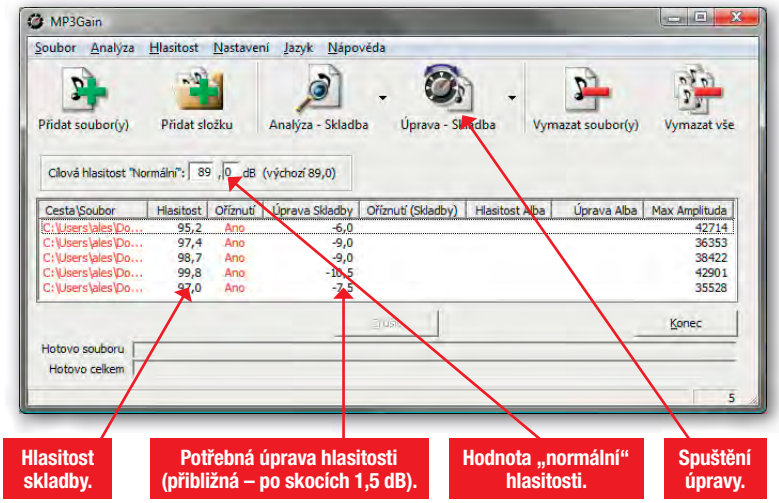

OBR. 6 Úprava skladeb.

Hlasitost skladby. **Potřebná úprava hlasitosti (přibližná – po skocích 1,5 dB).** **Hodnota „normální" hlasitosti.** **Spuštění úpravy.**

ÚPRAVA HLASITOSTI ALBA

K čemu slouží zmíněné funkce **Analýza – album** a **Úprava – album**, ptá se asi nejeden čtenář. Použít je můžete úplně stejně jako funkce **Analýza – skladba** a **Úprava – skladba**, ale výsledek je trochu jiný. Zatímco funkce **Úprava – skladba** normalizuje hlasitost všech skladeb na stejnou úroveň, druhá možnost sníží nebo zvýší hlasitost každé skladby v albu o stejnou hodnotu (o rozdíl mezi cílovou hlasitostí a průměrnou hlasitostí všech skladeb v albu). Rozdíly hlasitosti mezi jednotlivými skladbami však zůstanou v tomto případě zachovány (obr. 7).

K čemu je to dobré? Například u klasické hudby je samozřejmé, že například hra na housle je méně hlasitá než finále hrané celým orchestrem. Druhá úprava tento jev zachová a nezkreslí tak vyznění alba jako celku.

Aleš Havlas

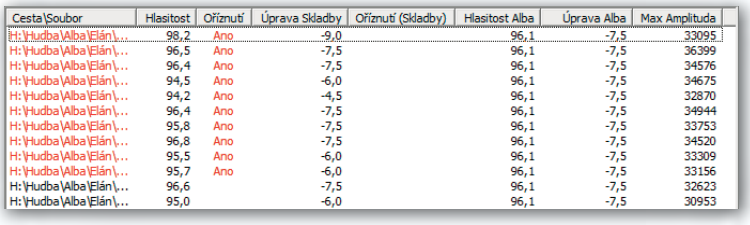

Cesta\Soubor	Hlasitost	Oříznutí	Úprava Skladby	Oříznutí (Skladby)	Hlasitost Alba	Úprava Alba	Max Amplituda
H:\Hudba\Alba\Elán\...	98,2	Ano	-9,0		96,1	-7,5	33095
H:\Hudba\Alba\Elán\...	96,5	Ano	-7,5		96,1	-7,5	36399
H:\Hudba\Alba\Elán\...	96,4	Ano	-7,5		96,1	-7,5	34576
H:\Hudba\Alba\Elán\...	94,5	Ano	-6,0		96,1	-7,5	34675
H:\Hudba\Alba\Elán\...	94,2	Ano	-4,5		96,1	-7,5	32870
H:\Hudba\Alba\Elán\...	96,4	Ano	-7,5		96,1	-7,5	34944
H:\Hudba\Alba\Elán\...	95,8	Ano	-7,5		96,1	-7,5	33753
H:\Hudba\Alba\Elán\...	96,8	Ano	-7,5		96,1	-7,5	34520
H:\Hudba\Alba\Elán\...	95,5	Ano	-6,0		96,1	-7,5	33309
H:\Hudba\Alba\Elán\...	95,7	Ano	-6,0		96,1	-7,5	33156
H:\Hudba\Alba\Elán\...	96,6		-7,5		96,1	-7,5	32623
H:\Hudba\Alba\Elán\...	95,0		-6,0		96,1	-7,5	30953

OBR. 7 Úprava alba.

Thunderbird 3.0 podruhé

MINULÝ DÍL
viz www.ppk.cz
• INSTALACE, KONFIGURACE, PŘÍJEM A ODESÍLÁNÍ ZPRÁV

PŘÍŠTÍ DÍL
• FILTROVÁNÍ ZPRÁV, UŽITEČNÁ NASTAVENÍ

Volně navazujeme na návod z minulého vydání PPK: Dnes popíšeme funkce, které zjednoduší a zrychlí každodenní práci s e-mailovými zprávami.

Program najdete na PPK DVD 4/10

THUNDERBIRD 3

výrobce: Mozilla Foundation
cena: zdarma
jazyk: čeština
rubrika na DVD: Obsah DVD / Servis
info: www.getthunderbird.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak odpovědět nebo přeposlat e-mail
- jak na nevyžádanou poštu
- jak pracovat s nepřečtenými zprávami
- jak spravovat adresář

stupeň obtížnosti: obtížnější

ODPOVĚĎ A PŘEPOSLÁNÍ POŠTY

Ať již máte e-mail otevřený pouze v náhledu (tj. ve spodní části okna pod výpisem všech zpráv ve složce), nebo v novém panelu, v jeho záhlaví vždy uvidíte řadu tlačítek (obr. 1). První zleva je označeno názvem **Odpovědět**. Po kliknutí na něj se vytvoří nová zpráva s předem zadaným příjemcem (tím je odesílatel původní zprávy) a také s označeným původním obsahem. Svou odpověď můžete psát buď pod původní text, nebo nad něj, přičemž standardně se kurzor objeví pod ním. (To lze v nastavení změnit; viz dále). Obdobně funguje i tlačítko **Odpovědět všem**. Rozdíl je v tom, že pokud původní zpráva nebyla zaslána pouze vám, bude i odpověď odeslána všem ostatním, nejen původnímu odesílateli.

Například pokud Karel pošle zprávu Tomášovi a Honzovi, pak – použije-li Tomáš tlačítko **Odpovědět** – dorazí odpověď pouze Karlovi. Pokud by použil tlačítko **Odpovědět všem**, pak si odpověď přečte také Honza. Mimochodem, do předmětu odpovědí se vkládá příznak **Re:**, což je zkratka z anglického *Reply* (odpovědět).

Trochu jinak funguje tlačítko **Přeposlat**. Sice také vytvoří nový e-mail, ale adresu příjemce musíte dopsat sami. Účelem je totiž předání obdržené zprávy (včetně příloh) někomu dalšímu, přičemž místo k doplnění vlastního komentáře je automaticky vybráno nad původní zprávou. V předmětu přeposlané zprávy se zobrazí příznak **Fwd:**, což je zkratka z anglického *Forward* (přeposlat).

Chcete-li, aby se u odpovědi zobrazoval váš text nahoře, tedy aby nejnovější obsah měl příjemce ihned na očích (což je nanejvýš vhodné), zvolte v menu **Nástroje** položku **Nastavení účtu**. V zobrazeném okně vyberte u patřičného účtu možnost **Vytváření zpráv a adresování**. Zde vyhledejte volbu **Při odpovědi automaticky odcitovat původní zpávu** (obr. 2) a ihned pod ní výběr s popiskem **Potom**. Zde zvolte možnost **Začít moji odpověď nad citovaným textem**. Tím se aktivuje položka **Umístit podpis** a v ní zvolte položku **pod odpověď (nad citovaný text)**.

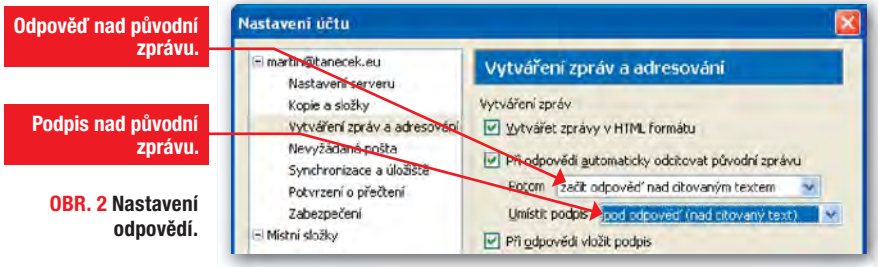

OBR. 2 Nastavení odpovědí.

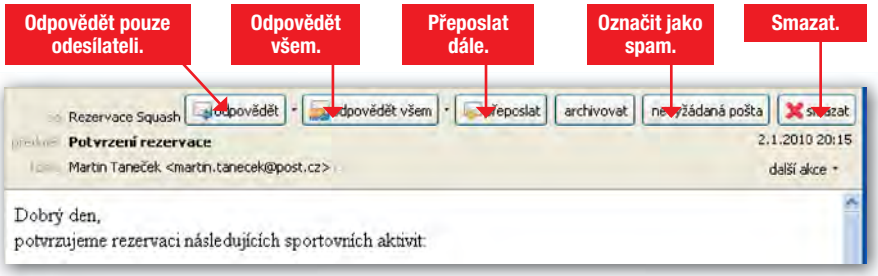

OBR. 1 Nástrojová lišta zprávy.

NEVYŽÁDANÁ POŠTA

Dřív nebo později se ve vaší e-mailové schránce objeví nevyžádaná pošta (tzv. spam). V případě takové zprávy klikněte na tlačítko **Nevyžádaná pošta**. Při prvním označení budete informováni (obr. 3), že s každým označením postupně učíte antispamový filtr a jeho výsledky budou při následném automatickém označování lepší a lepší. Jakmile je zpráva označena jako nevyžádaná, objeví se u ní ve sloupci mezi odesílatelem a datem oranžový plamínek (obr. 4). Máte-li ve složce příliš mnoho nevyžádané pošty, oceníte položku **Smazat nevyžádanou poštu ve**

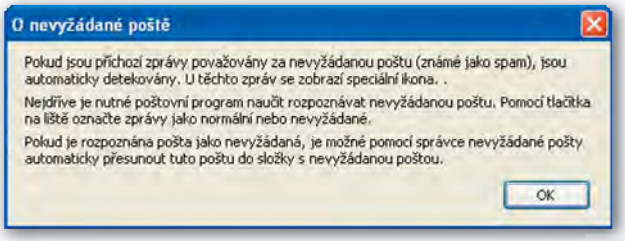

OBR. 3 Svůj antispamový filtr musíte učit.

OBR. 4 Označení nevyžádané pošty.

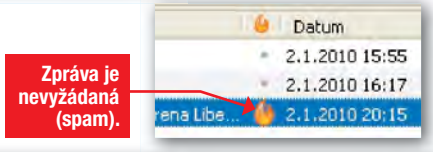

složce v menu **Nástroje**. Její význam jistě není třeba vysvětlovat.

Odstraňování spamu však lze ještě zjednodušit. V menu **Nástroje** zvolte příkaz **Možnosti** a v následujícím okně vyberte položku **Bezpečnost**. Zobrazí se záložka **Nevyžádaná pošta** (obr. 5) a zde můžete nastavit, aby se nevyžádaná pošta automaticky přesunula do složky *Nevyžádaná pošta* nebo aby se smazala.

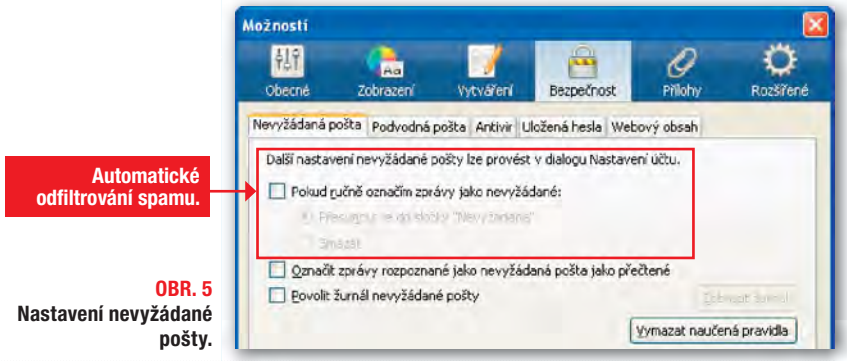

OBR. 5 Nastavení nevyžádané pošty.

PŘEČTENÉ ZPRÁVY A TŘÍDĚNÍ

Předem je nutné říci, že Thunderbird rozděluje zprávy na tři skupiny: přečtené, nepřečtené a nepřečtené čerstvě přijaté (tj. přijaté od posledního kliknutí na tlačítko **Přijmout**). Nepřečtené zprávy jsou označeny tučným písmem a puntíkem ve sloupci s ikonou brýlí, zatímco nepřečtené zprávy čerstvě přijaté mají před předmětem navíc oranžovou hvězdičku (či sluníčko?; obr. 6).

Veškeré zprávy ve složce lze třídit podle zadaného kritéria, například podle jména odesílatele, data, stavu zprávy, předmětu či jiného kritéria. Stačí pouze kliknout na záhlaví zvoleného sloupce, a všechny zprávy se automaticky seřadí podle příslušného parametru. Po dalším kliknutí se pořadí obrátí ze vzestupného na sestupné, nebo naopak.

Osobně používám třídění podle změněného sloupce s brýlemi: Nahoře se objeví všechny nepřečtené zprávy a pod nimi všechny přečtené. Obě tyto podskupiny se pak dále třídí podle data. Například po přečtení starší zprávy dojde k jejímu zařazení níže, zatímco nejnovější přečtené zprávy se zařadí za nejstarší nepřečtené.

OBR. 6 Stavy zpráv.

ADRESÁŘ

Pokud jste adresář nikdy nepoužívali, pak vězte, že se jedná o archiv kontaktů (nejen e-mailových adres). Adresář usnadňuje nalezení a zadání správného příjemce zprávy.

Adresář lze spravovat dvěma způsoby. Prvním je udržování aktuálního seznamu kontaktů (podobně jako třeba v mobilním telefonu). Ke každému kontaktu tak musíte ručně napsat jméno, příjmení, e-mailovou adresu, případně i další informace (adresu, telefon…). Druhou možností je automatické vytváření adresáře podle odesílaných zpráv. Jakmile jednou někomu odešlete e-mail, jeho adresa se v programu uloží. Při příštím zadávání se adresa bude – po zadání několika prvních písmen – automaticky doplňovat.

Podívejme se nejprve na první způsob. Klikněte na tlačítko **Adresář** na hlavní nástrojové liště. V zobrazeném okně zvolte na levé straně záložku **Osobní kontakty**. Patrně zde nic neuvidíte, proto klikněte na tlačítko **Nový kontakt** (obr. 7). V nově zobrazeném okně zadejte potřebné údaje (minimálně **jméno** a **e-mail**). Budete-li chtít údaje později změnit, stačí na vložený kontakt dvojitě kliknout.

Druhý způsob je automatický, nicméně občas je třeba zrušit například starší e-mailovou adresu, kterou váš známý již nepoužívá a která se tak při zadávání zbytečně plete. V takovém případě zvolte na levé straně záložku **Sebrané kontakty**. Zde uvidíte veškeré kontakty, které program Thunderbird za celou dobu, co ho používáte, nasbíral. Stačí označit nežádoucí kontakt a stiskem klávesy **Delete** (**Del**) jej vymazat.

Martin Taneček, *martin@tanecek.eu*

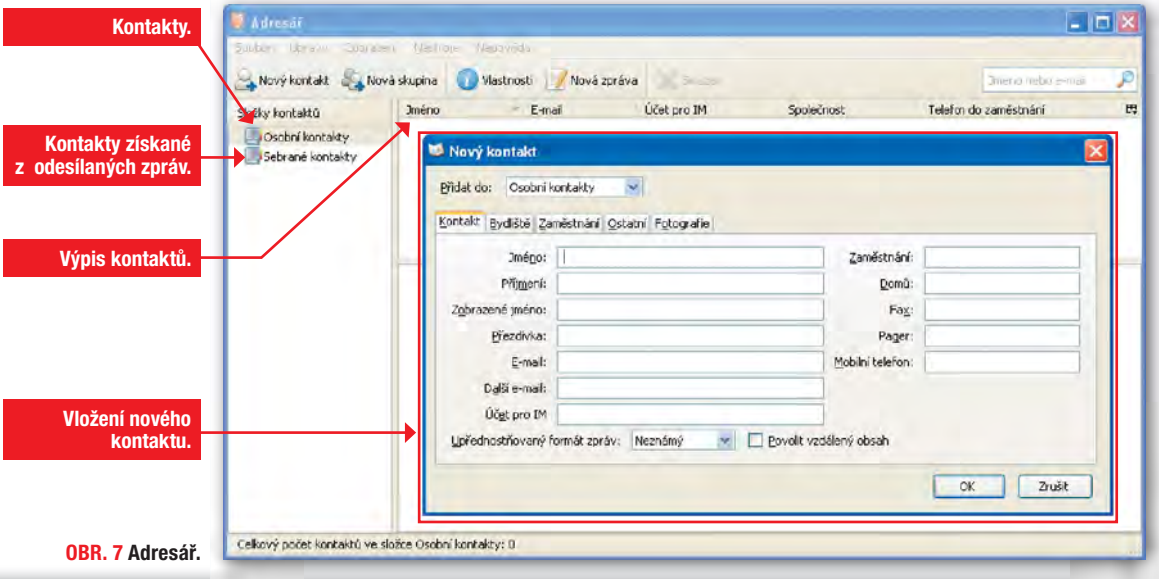

OBR. 7 Adresář.

MAGNUS 2009: Bonus na PPK DVD 4/2010

Překladové slovníky

Slovníky Magnus nejsou na trhu žádným nováčkem, navazují na překladové slovníky Business Correspondent (1996), na Překladový slovník 98 a na nejznámější slovníky Millennium (2000). Speciální verzi slovníků Magnus 2009 vám nabízíme na DVD.

MAGNUS 2009
Oboustranné překladové slovníky
plné verze: všeobecné slovníky A/N/Fr/Ru
trial verze (30 dní): Šp, všechny oborové slovníky
více info: www.magnus.vocab.cz

Slovníky Magnus 2009 jsou oboustranné překladové slovníky pro češtinu a pět cizích jazyků (angličtinu, němčinu, francouzštinu, ruštinu a španělštinu). Mají jednotné uživatelské prostředí (inspirované stylem Microsoft Office 2007) s řadou funkcí pro snadné vyhledání překladu požadovaného hesla

Magnus v moderních barvách.

a s možností nastavit několik uživatelských vlastností. Databáze hesel a frází jednotlivých jazykových mutací je členěna na všeobecnou, rozšířenou a na řadu oborových slovníků, přičemž je umožněno i vytváření uživatelského slovníku, včetně importu a exportu jeho obsahu. Pro poslech výslovnosti lze využít „služeb“ syntetické výslovnosti.

INSTALACE

Instalace programu Magnus 2009 probíhá standardně, podrobnější informace a několik tipů pro efektivnější nastavení najdete v doprovodném textu na DVD. Všeobecné a rozšířené slovníky pro angličtinu, němčinu, francouzštinu a ruštinu budou v této speciální licenci fungovat trvale, oborové a španělské slovníky budou po instalaci fungovat po dobu 30 dní. Nákupem licence lze toto omezení odblokovat.

MOŽNOSTI PROGRAMU

Program Magnus 2009 umožňuje pracovat vždy pouze s jednou jazykovou kombinací – tedy zvolený cizí jazyk vs. čeština. Směr využití slovníku (např. angličtina/čeština, resp. čeština/angličtina) volíte aktivací ikony příslušné vlaječky v levé části horní lišty okna programu. Prostředí programu je nejen intuitivní a graficky příjemné, ale uživatel si ho ještě může měnit podle svých představ změnou pozadí (skinů), jiným rozložením či skrytím oken a úpravou dalších prvků. Z pomocných

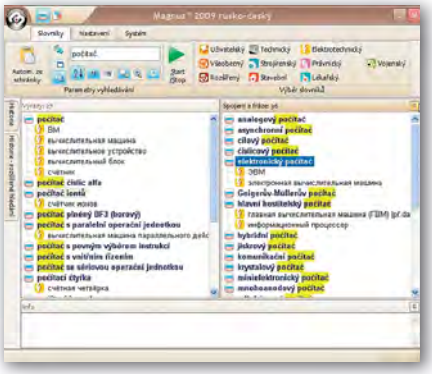

Magnus si bez problémů poradí i s ruštinou.

funkcí jsou k dispozici seznamy dříve zadaných hledaných výrazů (historie), zvlášť pro standardní a zvlášť pro rozšířené vyhledávání. Samozřejmostí je i možná aktualizace slovníků prostřednictvím internetu.
Program nabízí velmi rozsáhlé všeobecné i oborové slovníky. Které slovníky máte aktivní, to poznáte snadno, jsou indikovány barevnou ikonou v poli Výběr slovníků. Ikony, které jsou zašedlé, indikují nainstalované, ale už nedostupné slovníky, jejichž další užívání si můžete odblokovat zakoupením příslušného aktivačního klíče.

Zadávání hledaných výrazů je velmi jednoduché. Do editačního pole vyhledávacího okna zapíšete požadované heslo nebo výraz, případně s doplněním o některou z možných voleb. Program umožňuje nastavit automatické přebírání/předávání hesel přes schránku a také automatické spouštění vyhledávacího procesu, čímž se značně urychlí práce se slovníkem.
Vzhledem k velkému rozsahu slovníků hesel i frází je třeba hesla a podmínky vyhledávání volit s rozvahou, abyste se rychle dostali k požadovanému přesnému překladu. V případě, že si nejste jisti přesným tvarem hesla, je vhodné využívat obvyklé zástupné znaky ? a *, v případě slovních spojení je lepší zadat nejdřív podstatné jméno a v okně spojení a frází vyhledat podobné spojení. V režimu rozšířeného vyhledávání lze kromě již zmíněných zástupných znaků ? a * použít i méně obvyklé podmínky pro omezení vyhledávaných hesel. Červeně či žlutě zbarvené pozadí okna s výsledky vyhledávání indikuje, že vyhledávání nebylo zcela úspěšné a zobrazené výsledky odpovídají položenému dotazu jen částečně. Při neúspěšném vyhledávání je zadaný řetězec postupně „ořezáván“ zleva či zprava (podle nastavení podmínek vyhledávání – pro němčinu doporučujeme nastavit levostranné krácení, pro ostatní jazyky pravostranné).
Atraktivní funkcí je hlasitá výslovnost cizích slovíček počítačovým syntetizátorem, který vám napoví, jak příslušné cizojazyčné heslo správně vyslovovat. Psanou výslovnost anglických slov najdete v příslušném slovníku v okně Info.
Přejeme vám efektivní využívání tohoto zajímavého elektronického slovníku.

Milan Pola

PHOTOSHOP ELEMENTS 8: vylepšený organizátor a vyhledávání

Změňte fotografie bez deformací

Po roce tu je nová verze známého programu pro úpravu a správu fotografií Photoshop Elements, tentokrát verze 8. A opět přináší řadu novinek a užitečných vylepšení, jako je např. snadná úprava expozice.

Program Photoshop Elements 8 je nabízen v české jazykové verzi, a tak jej mohou bez obav ovládat i ti, kteří dokonale neovládají cizí jazyky. A díky řadě funkcí a spoustě nabídek ocení češtinu jistě i ti, kterým cizí jazyky problémy nečiní.

DOKONALE NASVÍCENÉ FOTOGRAFIE

Jistě jste už nesčetněkrát pořizovali záběr, v jehož popředí bylo tmavé místo a na jehož pozadí byla světlá obloha. Rozsah nejtmavšího a nejsvětlejšího místa byl tak velký, že si s ním fotoaparát nedokázal poradit. Když na louce i se stájí, ale koně jsou od ní příliš daleko? Anebo třeba fotografujete pobíhající děti, které místo aby byly blízko sebe a vešly se vám do blízkého záběru, neposedně pobíhají po louce? Vy pak musíte pořídit širokoúhlý záběr, kde je vše malé, a pokud nepoužijete nestandardní formát, je na fotografii i moc oblohy a louky? Nebo z nějakého důvodu chcete fotografii původně snímanou na šířku dát do rámečku na výšku, ale prostým výřezem dosáhnete v nejlepším případě pouze čtvercového formátu? Pro všechny tyto účely dobře poslouží nová vlastnost Photoshopu Elements 8, která dokáže změnit kompozici bez deformace hlavních objektů. Vyberete si důležité osoby nebo objekty a jejich proporce zůstanou zachovány a ostatní, nepodstatné části se smrsknou, aby vyhověly vašemu záměru a aby byl při pohledu na snímek zachován dobrý pocit.

> „Díky programu Photoshop Elements 8 snadno spojíte dva záběry a dosáhnete tak správně nasvícené fotografie.“

jste nastavili expozici podle oblohy, popředí bylo příliš tmavé a naopak. Nebo jste chtěli vyfotografovat noční portrét v pozadí s nějakou památkou. Fotoaparát automaticky vyfotografoval s bleskem, osoba byla tedy správně nasvícena, ale zanikla budova na pozadí. A bez blesku byla zase tmavá osoba v popředí. Nejjednodušší je pořídit dva snímky, pro každou ze světelných situací jeden záběr, a snímky pak prostřednictvím počítače spojit do jednoho záběru. A k tomuto účelu právě slouží nová technologie Photomerge Exposure. Ta dokáže oba snímky sloučit v jednu dokonale nasvícenou fotografii.

VYPUŠTĚNÍ NEPODSTATNÝCH ČÁSTÍ

Stává se vám, že na vyfotografované scéně je kromě zajímavých objektů spousta nedůležitého místa a fotografie je tak zbytečně roztažená do šířky? Například chcete zachytit stádo koní

VYLEPŠENÝ ORGANIZÁTOR

Organizátor slouží nejen pro správu fotografií, ale i pro správu videoklipů a je v něm možné snadno vyhledávat, zobrazovat a spravovat média. Byl doplněn i o možnost náhledu přes celou obrazovku, díky čemuž získáte lepší představu o fotografii nebo videoklipu, v případě fotografií pak můžete rychle provádět jejich úpravy.

SNADNÉ A RYCHLÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Máte v počítači spousty snímků a už v nich ztrácíte přehled? Program Photoshop Elements 8 vám usnadní prohlížení a hledání snímků. Automatický analyzátor dokáže automaticky najít a označit kvalitní fotografie a videa a vy pak můžete snadno najít nejzajímavější a nejkvalitnější záběry. A díky funkci pro rozpoznávání osob, která dokáže automaticky detekovat známé tváře na fotografiích a ve videoklipech, můžete snadno a rychle najít záběry svých rodinných příslušníků nebo přátel.

JEŠTĚ SNADNĚJŠÍ ÚPRAVY

Zapracováno bylo také na nových klávesových zkratkách pro rychlé úpravy i na nových kresbách a šablonách pro zábavný a stylový vzhled. Za použití zkratek tak můžete například provádět bělení zubů nebo vytvářet sytě modrou oblohu.

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 8

ceny s DPH: 2 300 Kč, upgrade 1 900 Kč, spolu s programem Premiere Elements 3 500 Kč
jazyk: čeština
zkušební verze: adobe.com/downloads

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA WINDOWS

procesor: 1,6 GHz
operační systém: XP s SP2 nebo SP3, Vista nebo 7
operační paměť: 1 GB RAM
prostor na disku: 2 GB
grafická karta: s barevnou hloubkou 16 bitů a s podporou pro DirectX 9
monitor: s rozlišením 1 024 × 576 bodů
mechanika: DVD-ROM pro instalaci
internet: webové funkce vyžadují Mozillu Firefox 1.5 až 3.5 nebo Internet Explorer 6 až 8

HODNOCENÍ:

+ spojování snímků, změna kompozice
− vyšší cena u verze s upgradem

David Dee Nesiba

Létající Čestmír i ve vašich filmech

Podobně jako jeho sourozenec pro správu fotografií dočkal se své nové verze i program pro úpravu videa ADOBE PREMIERE ELEMENTS 8.

Program Adobe Premiere Elements 8 je nabízen v řadě jazyků, čeština mezi nimi bohužel stále schází. Nezbývá než doufat, že to v některých budoucích verzí bude napraveno a my si konečně budeme moci Photoshop i Premiere užívat v rodném jazyce.

NOVÉ AUTOMATICKÉ FUNKCE

Kdo nemá čas nebo chuť příliš se zabývat úpravou videa, může tyto úkoly svěřit programu Premiere Elements 8, který se automaticky postará o základní úpravy a o samostatnou tvorbu filmu. V nové verzi přibyla řada automatizovaných možností, které tento způsob tvorby usnadní. Bez námahy tak můžete vytvářet filmy pomocí tvůrčích technik hollywoodských režisérů. Jednoduše stačí vybrat libovolné téma, a funkce InstantMovie automaticky sestaví film ze scén, napasuje na ně hudbu, doplní efekty, titulky a přechody. A pokud přesto budete mít k výslednému videu připomínky, můžete výstup přizpůsobit podle svého přání.

SNADNÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Pro snadnější a rychlejší vyhledávání je nově možné nechat program Premiere Elements, aby zanalyzoval a označil vaše záznamy. Díky tomu pak snadno najdete nejzajímavější a nejkvalitnější záběry.

PŘEMISŤOVÁNÍ OBJEKTŮ DO NOVÝCH PROSTŘEDÍ

Jistě to znáte z filmů, kdy některé záběry jsou natočeny ve studiu před jednobarevným plátnem a jsou pak do záběru vloženy – například letící Superman. A přesně tohle teď můžete provádět i vy díky nové technologii Adobe Videomerge. Stačí natočit předměty na jednobarevném pozadí. Ty se z něj pak vyjmou a umístí do nového prostředí. Můžete tak vytvářet zábavné nebo tvůrčí efekty.

LEPŠÍ PRÁCE SE ZVUKEM

U scén, v nichž jde především o obraz a v nichž tak např. šumění lesa nebo vody je lepší potlačit a video doplnit nějakou hudbou, je běžné, že se hudba vložená do projektu videa přizpůsobí délce záběru. Ale občas může zajímavě působit, když záběry a hudba spolu komunikují, když sekvence reagují na hudbu. Nyní je tak možné hudbu a video synchronizovat tak, aby scény reagovaly na jednotlivé doby v hudbě. Díky tomu tak můžete svému videu dodat více energie; diváci budou vnímat nejen obraz, ale synchronizovaný hudební doprovod.

UPRAVUJTE A SDÍLEJTE

Samozřejmostí je rozmanité množství druhů písma pro doplnění titulků. Titulky je možné dále přizpůsobit doplněním stínů, světel a dalších efektů. Titulky mohou i poskakovat, otáčet se nebo měnit přiblížení. Můžete si vytvořit i vlastní úvodní menu nebo upravit stávající. A když si s editací videa dostatečně vyhrajete, můžete výsledný film nahrát přímo na server YouTube nebo na svoji osobní stránku. Sdílet video můžete i prostřednictvím DVD nebo médií BR, mobilního telefonu či jiného přenosného zařízení pro přehrávání videa. Pro všechny typy exportu program Premiere Elements 8 vybere nejvhodnější optimalizaci a formátování, aby snímky vypadaly skvěle a zároveň nezabíraly zbytečně moc prostoru.

> „Stačí vybrat téma, a Adobe Premiere Elements 8 za vás automaticky vytvoří zajímavé video.“

VÝHODNÉ BALENÍ

Jestliže vás oslovily funkce a možnosti jak zde popisovaného programu Premiere Elements 8, tak na předchozí stránce zmiňovaného programu Photoshop Elements 8, je vhodné využít společné zakoupení obou produktů. Díky společnému balení totiž ušetříte přes tisíc korun.

HODNOCENÍ:

+ řada funkcí a možností i pro náročné
– absence češtiny

David Dee Nesiba

ADOBE PREMIERE ELEMENTS 8

ceny s DPH: 2 300 Kč, upgrade 1 900 Kč, spolu s programem Photoshop Elements 3 500 Kč
jazyk: angličtina, dánština, francouzština, italština, japonština, němčina, španělština, švédština
zkušební verze: adobe.com/downloads

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA SYSTÉM WINDOWS

procesor: 2 GHz, HDV a Blu-ray 3 GHz, dvoujádrový procesor pro AVCHD
operační systém: XP SP2, Vista nebo 7
operační paměť: 512 MB (XP) nebo 1 024 MB (Vista a 7), 2 GB pro HD, HDV, AVCHD a pro Blu-ray
prostor na disku: 4,5 GB
grafická karta: s barevnou hloubkou 16 bitů a s podporou pro DirectX 9 nebo 10
monitor: s rozlišením 1 024 × 768 bodů
mechanika: DVD-ROM pro instalaci, vypalovačka DVD nebo BR pro vypalování DVD, respektive pro vypalování Blu-ray
rozhraní: FireWire/IEEE 1394 nebo USB2 pro připojení kamery

VYBRALI JSME PRO VÁS: Produkty, které zaujaly redaktory PPK

LOGITECH SPEAKER LAPDESK N700

Pohodlí s notebookem

Kdo doma pracuje s notebookem na klíně – ať v křesle, na pohovce, nebo třeba v posteli –, ten jistě ví, jak je to někdy nepohodlné. Počítač na kolenou nepříjemně hřeje a v peřinách se přehřívá. Navíc při každém vašem pohybu ztrácí stabilitu. Tyto problémy vyřeší vhodná podložka. Podložka Logitech Speaker Lapdesk, jejíž spodní část je polstrovaná, zajistí potřebné pohodlí a stabilitu a také správné chlazení počítače. Lepšímu chlazení pomáhá i malý větráček vestavěný do podložky. V podložce je navíc dvojice reproduktorů, které zajistí kvalitnější zvukový výstup. Napájení reproduktorů i větráčku zajišťuje jediný USB kabel, který je součástí podložky, stejně jako ovladač hlasitosti reproduktorů a vypínač větráčku. Podložka by u nás měla být dostupná v březnu za cenu 1 820 Kč.

Tip Ivana Heislera
cena s DPH: 1 820 Kč
více info: www.logitech.com

GENIUS G-PEN M712X

Multimediální tablet

Grafický tablet Genius G-Pen M712X je vhodný pro uživatele, kteří se zajímají o tvorbu náčrtků a kreseb na počítači. Bude se líbit i těm uživatelům, kteří hledají zařízení pro snadné ovládání počítače jiným způsobem, než který nabízí standardní myš. Tablet se k počítači připojuje přes rozhraní USB a pracuje pod operačními systémy Windows a Mac OS. Aktivní plocha tabletu má rozměry 30 × 18 cm a pohyb se z ní snímá pomocí bezdrátového pera, které je v porovnání s klasickou myší o mnoho přesnější a je schopno při malování nebo kreslení rozeznat 1 024 úrovní přítlaku. K peru se dodávají vyměnitelné hroty. Tablet je vybaven i dvěma rolovacími tlačítky v horních rozích přístroje. Tato tlačítka umožňují také přiblížení nebo oddálení dokumentu a zesílení nebo zeslabení hlasitosti. Po obvodu tabletu se nachází 34 programovatelných tlačítek, díky nimž lze snadno ovládat kancelářské aplikace nebo pracovat s funkcemi internetového prohlížeče a operačního systému. Přibalený software obsahuje plnou verzi programů Adobe Photoshop Elements 6.0 a PhotoImpact 12SE.

Tip Martina Semráda
Genius G-Pen M712X
cena (vč. DPH): 3 129 Kč
více info: www.geniusnet.cz

INTERNET

Kde můžete potkat sypače

Chystáte-li se do Středočeského kraje, můžete se podívat na aktuální pozici sypačů a zjistit tak, jak se právě upravují jednotlivé komunikace. Na adrese *www.ecsinvention.cz/sypace* najdete mapu Středočeského kraje rozdělenou na okresy. Klikněte na okres, který vás zajímá, a aplikace zobrazí mapu vybraného okresu se symboly sypačů. Na levé straně stránky je zobrazena legenda, podle které můžete rozpoznat, jakou činnost jednotlivé sypače provádějí.

Tip Miroslava Zieglera
info: www.ecsinvention.cz/sypace

SUDDEN STRIKE 2

Legendární strategie zadarmo

V internetových vodách se občas urodí pěkný kapřík. Jedním ze zajímavých úlovků z poslední doby je realtimová válečná strategie Sudden Strike 2, kterou její autoři před časem nabídli k bezplatnému stažení. Potěší fakt, že jde o relativně moderní hru, a to dokonce o hru velmi úspěšnou. Příznivci „bojůvek" v reálném čase by se tuto velice zdařilou simulaci druhé světové války jistě nebránili – stejně jako já – označit za legendární. Hru můžete zdarma získat například na serveru Hrej.cz – viz *http://odkaz.ppk.cz/SuddenStrike2*.

Tip Aleše Havlase
Sudden Strike 2
jazyk: angličtina
cena: zdarma
http://odkaz.ppk.cz/SuddenStrike2

DELL ULTRASHARP 2709W

LCD monitor pro náročné

Nestačí vám pro vaši práci běžná úhlopříčka a poohlížíte se po něčem větším? Zaujmout by vás mohl monitor Dell UltraSharp 2709W. Displej má černý rám a monitor je celkově úzký. Jeho hlavní předností je 27palcová úhlopříčka s rozlišením 1 920 × 1 200 bodů a s pozorovacími úhly 178 stupňů v obou osách. Dobré pozorovací úhly zajišťuje technologie PVA, což oceníte zejména při natočení o 90 stupňů, tedy při poloze na výšku. Rozteč bodů je 0,303 milimetru, doba odezvy 6 milisekund, jas 400 cd/m^2 a kontrast monitoru 3 000 : 1. Monitor můžete připojit přes konektor D-Sub nebo přes standardní konektor DVI-D s podporou pro HDCP a nechybí ani moderní videokonektory HDMI a DisplayPort. Na monitoru najdete i čtyři USB konektory a čtečku karet 9 ve 2. Velké úhlopříčce odpovídá vyšší cena (18 300 Kč) i velká spotřeba (160 wattů). Monitor Dell UltraSharp 2709W má rozměry 632 × 452 × 200 milimetrů a váží 8,3 kilogramu.

Tip Davida Dee Nesiby
Dell UltraSharp 2709W
http://www.dell.com/
cena s DPH: 18 300 Kč

Tipy pro MS Outlook

Jednoduché úpravy v nastavení MS Outlooku 2007 vám mohou zpříjemnit práci.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak upravit vzhled navigačního podokna
- jak pracovat s panelem událostí
- jak vytvořit nové kategorie
- jak použít kategorie v kalendáři

INFO
MS OUTLOOK 2007
SOUČÁST MS OFFICE 2007
- **jazyk:** čeština
- www.microsoft.com/cze
- **stupeň obtížnosti:** snadné

1. MOŽNOSTI NAVIGAČNÍHO PODOKNA

Navigační podokno je zobrazeno na levé straně okna MS Outlooku. Navigační podokno můžete minimalizovat do lišty u levého okraje okna (levá část obrázku). U minimalizovaného podokna můžete kliknutím na odkaz **Navigační podokno** rozbalit seznam dostupných složek. Změnu velikosti můžete upravit buď kliknutím na dvojitou šipku v záhlaví podokna, nebo pomocí nabídky příkazů. Ve druhém případě vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Navigační podokno** a z jeho nabídky vyberte požadovanou možnost.

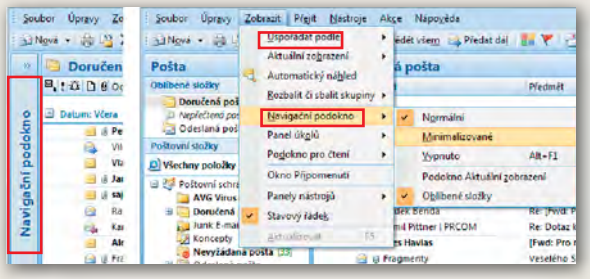

2. PANEL ÚKOLŮ

Panel úkolů je zobrazen na pravé straně okna Outlooku. Při standardním nastavení je panel úkolů po přepnutí do kalendáře skrytý, při práci s e-mailem nebo s kontakty je zobrazen.
Zobrazení a obsah panelu úkolů můžete nastavit tak, že z nabídky **Zobrazit** vyberete položku **Panel úkolů**. Podobně jako navigační podokno můžete panel úkolů také minimalizovat nebo skrýt, spodní část nabídky pak umožňuje upravit obsah tohoto panelu.

3. KATEGORIE – JAK JI VYTVOŘIT

Každé události v kalendáři můžete přiřadit jednu nebo více kategorií. Přiřazení kategorie znamená zařazení události do jedné (nebo více) skupin. Kategorií může být například název projektu nebo akce. Potřebujete-li kategorii s vlastním názvem, můžete buď vytvořit zcela novou kategorii, nebo přejmenovat některou z kategorií stávajících. Pokud jste některou kategorii již použili, pro další použití ji nepřejmenovávejte.
Z nabídky **Akce** vyberte postupně příkazy **Zařadit do kategorií** a **Všechny kategorie**. Chcete-li založit novou kategorii, v okně **Barevné kategorie** klikněte na tlačítko **Nová**. V dalším dialogovém okně vyberte barvu, zapište název kategorie a klikněte na tlačítko **OK**. Chcete-li přejmenovat stávající kategorii, klikněte na název této kategorie a poté na tlačítko **Přejmenovat**. Zapište nový název kategorie a svoji volbu potvrďte stiskem klávesy **Enter**.
Okno **Barevné kategorie** uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

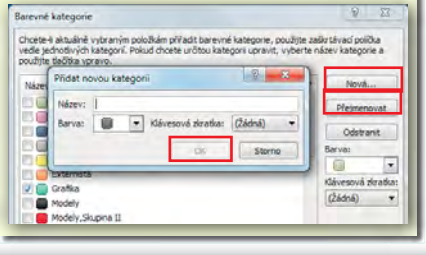

4. PŘIŘAZENÍ KATEGORIE K UDÁLOSTI

Je-li otevřeno okno s popisem události, pak na záložce **Událost** klikněte na kartě **Možnosti** na nástroj **Zařadit do kategorií** a ze seznamu vyberte požadovanou kategorii (kategorie). Pokud požadovaná kategorie není zobrazena, klikněte v dolní části nabídky na příkaz **Všechny kategorie**.
V případě, že potřebujete přiřadit kategorii již vytvořené události, klikněte na tuto událost v kalendáři a v okně Outlooku klikněte na nástroj **Zařadit do kategorií**. Další postup je shodný s předchozím.

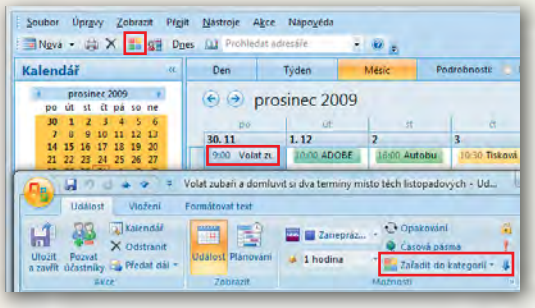

5. ZOBRAZENÍ UDÁLOSTÍ PODLE KATEGORIE

V okně s kalendářem vyberte z nabídky **Zobrazit** postupně příkazy **Aktuální zobrazení** a **Podle kategorie**. MS Outlook zobrazí události seřazené podle kategorií. Pozor: V případě, že je jedné události přiřazeno více kategorií, bude v seznamu zobrazena vícekrát. Příkladem je událost Adobe Photoshop, která má přiřazeny kategorie Tisková konference a Grafika. Chcete-li opět zobrazit kalendář, vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Aktuální zobrazení** a vyberte to, co požadujete. Nejste-li si jisti, můžete použít **Den/týden/měsíc**.

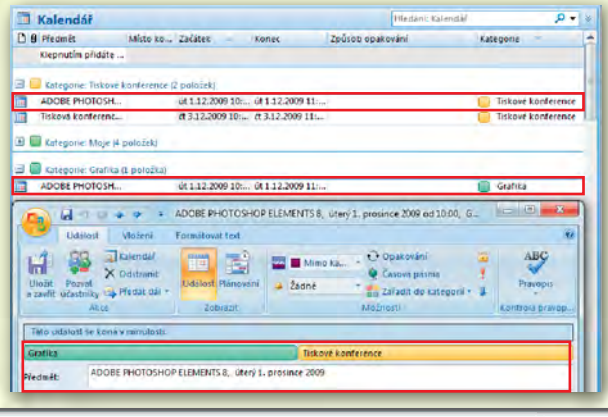

Miroslav Ziegler

Poznámky a vysvětlivky

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak vložit novou poznámku pod čarou
- jak změnit číslování poznámek
- jak vložit vysvětlivku
- jak zaměnit vysvětlivky a poznámky

INFO
MS WORD 2007
Součást MS Office 2007
- **jazyk:** čeština
- www.microsoft.com/cze
- **stupeň obtížnosti:** snadné

Pokud více pracujete s dokumenty, jistě jste se už setkali s pojmem poznámka nebo vysvětlivka. Ukážeme si, jak a k čemu poznámky a vysvětlivky využít.

1. CO JE POZNÁMKA POD ČAROU

Poznámka je vysvětlující text k určité, vámi zadané části dokumentu. Proto se skládá ze dvou propojených částí, a to ze značky odkazu na poznámku a z vlastní poznámky (textu dole na stránce).

Text poznámky může obsahovat název materiálu, ze kterého jste čerpali, nebo jen určité údaje, které jste nechtěli uvádět přímo v dokumentu. Připojením poznámky můžete vyřešit situaci, kdy potřebujete vysvětlit například některý výraz, ale víte, že část čtenářů jej zná. A tuto skupinu by vysvětlivka rušila.

Doplňující informace umístěná v dolní části stránky je výhodná v tom, že je pro čtenáře rychle přístupná – čtenář není nucený listovat na konec kapitoly nebo na konec dokumentu.

Obrázek ukazuje umístění odkazů na poznámky i umístění poznámek v dolní části stránky. Pro lepší přehlednost jsou odkaz i poznámka zobrazeny také v detailu.

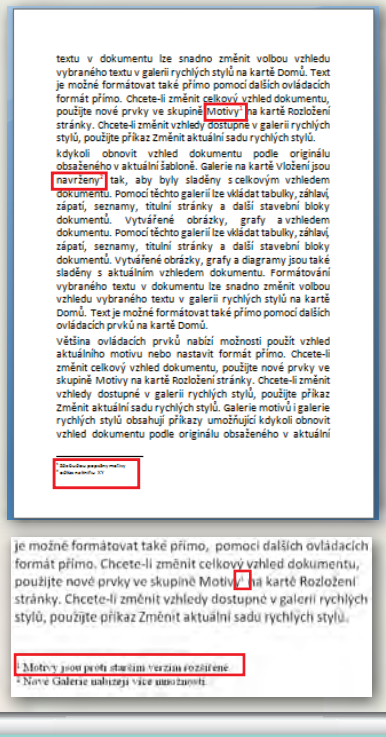

2. JAK SE POZNÁMKA VYTVOŘÍ

Běžně se pracuje v zobrazení **Rozložení při tisku** (stránku vidíte tak, jak se bude tisknout, a to i s okraji). V tomto zobrazení zůstaňte, protože právě v něm se s poznámkami pracuje. Umístěte kurzor na místo, ke kterému potřebujete vytvořit poznámku. Poté přejděte na záložku **Odkazy** a zde ve skupině ikon **Poznámky pod čarou** klikněte na ikonu **Vložit poznámku pod čarou**. Tím se číslo nebo značka poznámky zobrazí dole na stránce pod čarou. Zároveň se sem přesune i kurzor, pomocí kterého napíšete text poznámky. Po dopsání poznámky se vraťte do dokumentu na místo, odkud chcete dále psát vlastní text. Stejným způsobem pak vložíte i další poznámky. Standardně je nastaveno to, že se poznámky postupně číslují, a pokud doplníte poznámku i zpětně do předchozího textu, poznámky se přečíslují tak, aby čísla šla za sebou. Standardně je také nastaveno, že číslování probíhá průběžně v rámci celého dokumentu.

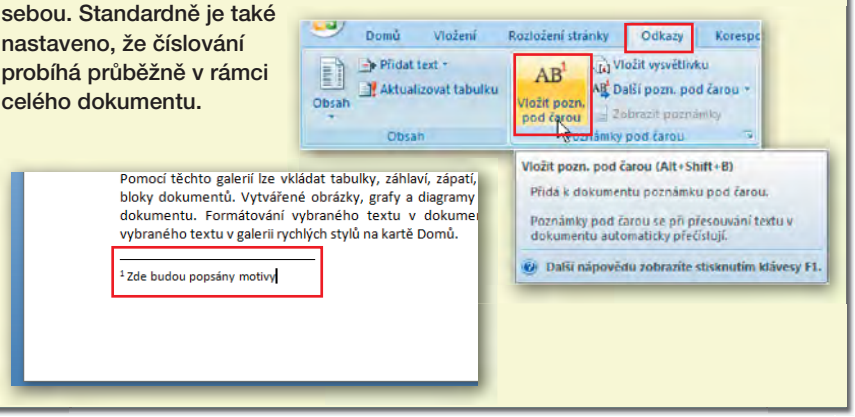

3. JAK U POZNÁMEK ZMĚNIT NASTAVENÍ ČÍSLOVÁNÍ

Pokud vám u číslování nevyhovuje standardní nastavení, můžete to snadno změnit. Kde? Klikněte na záložce **Odkazy** v části **Poznámky pod čarou** na malou šipku vpravo.

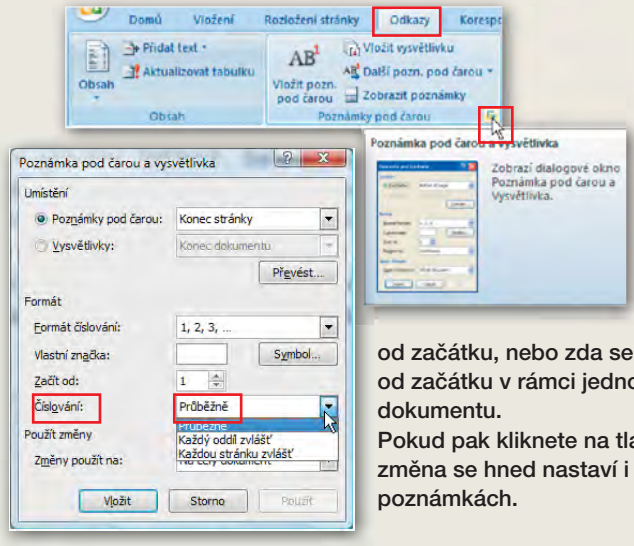

Zobrazí se dialogové okno **Poznámka pod čarou a vysvětlivka** a zde v části **Číslování** můžete standardní nastavení změnit. Můžete si vybrat, zda se mají poznámky číslovat vždy na stránce od začátku, nebo zda se má číslovat vždy od začátku v rámci jednotlivých oddílů dokumentu.

Pokud pak kliknete na tlačítko **Použít**, vaše změna se hned nastaví i na již existujících poznámkách.

INFO

• K ČEMU JSOU POZNÁMKY A VYSVĚTLIVKY
V daném textu je pouze značka nebo číslo a na konci stránky nebo celého dokumentu najdete k této značce nebo číslu popis (vysvětlení pojmu, odkaz na použitou literaturu). Pokud je tento text na konci stránky, jedná se o poznámku, pokud je na konci celého dokumentu, jedná se o vysvětlivku.

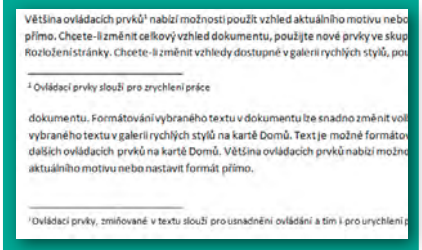
Většina ovládacích prvků[1] nabízí možnosti použít vzhled aktuálního motivu nebo přímo. Chcete-li změnit celkový vzhled dokumentu, použijte nové prvky ve skupině Rozložení stránky. Chcete-li změnit vzhledy dostupné v galerii rychlých stylů, pou

[1] Ovládací prvky slouží pro zrychlení práce

dokumentu. Formátování vybraného textu v dokumentu lze snadno změnit voll vybraného textu v galerii rychlých stylů na kartě Domů. Text je možné formátov dalších ovládacích prvků na kartě Domů. Většina ovládacích prvků nabízí možno aktuálního motivu nebo nastavit formát přímo.

[1] Ovládací prvky, zmiňované v textu slouží pro usnadnění ovládání a tím i pro urychlení p

Na obrázku nahoře poznámka pod čarou, dole vysvětlivka.

4. JAK JE TO S VYSVĚTLIVKAMI

Pokud chcete vysvětlující text umístit až na konec celého dokumentu, vytvořte vysvětlivky. Jak? Stačí na záložce **Odkazy** v části **Poznámky pod čarou** kliknout na ikonu **Vložit vysvětlivku**.
Kurzor s předvoleným číslováním (standardně i, ii, iii, iv, …) se zobrazí na konci dokumentu také pod čarou a sem zapište vlastní text.
Po dokončení se zase běžným způsobem vraťte k psaní nebo k úpravám vlastního textu.

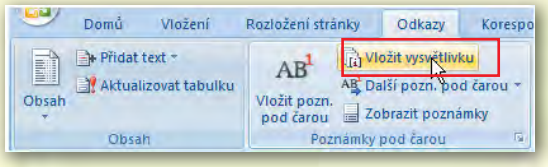

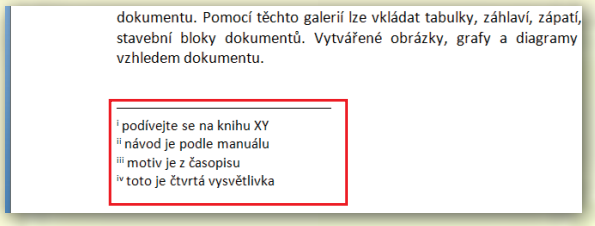
dokumentu. Pomocí těchto galerií lze vkládat tabulky, záhlaví, zápatí, stavební bloky dokumentů. Vytvářené obrázky, grafy a diagramy vzhledem dokumentu.

[i] podívejte se na knihu XY
[ii] návod je podle manuálu
[iii] motiv je z časopisu
[iv] toto je čtvrtá vysvětlivka

5. JAK ZMĚNIT ČÍSLOVÁNÍ NA ZNAČKY A OBRÁCENĚ

U poznámek i vysvětlivek můžete změnit číslování za vlastní značky. A pokud už vlastní značky nebudete chtít, zase se snadno vrátíte k číslování. Jak?
Zobrazte dialogové okno **Poznámka pod čarou a vysvětlivka** a zde v části **Formát** napište do políčka **Vlastní značka** symbol, který chcete pro označení poznámek nebo vysvětlivek použít. Pokud danou značku neumíte napsat přímo z klávesnice, klikněte na tlačítko **Symbol** a značku si vyberte.
Na obrázku je ukázka, jak nastavení vypadá u poznámek. Podobným způsobem byste nastavení udělali i u vysvětlivek.

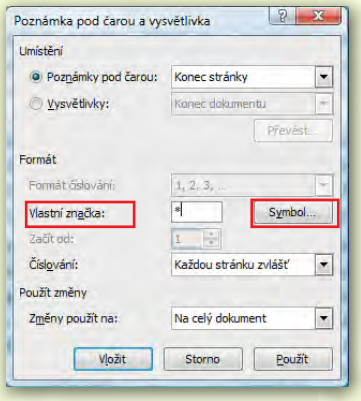

6. JAK SE ZAMĚNÍ POZNÁMKY ZA VYSVĚTLIVKY

Pokud chcete zaměnit poznámky za vysvětlivky, umístěte kurzor kamkoliv do daného dokumentu. Potom klikněte opět na malou šipku v části **Poznámky pod čarou**. Tím se zobrazí dialogové okno **Poznámka pod čarou a vysvětlivka** a zde nahoře v části **Umístění** přepněte na položku **Vysvětlivky** (můžete nastavit i formát vysvětlivek). Potom klikněte na tlačítko **Převést**. Zobrazí se dialogové okno s dotazem na převedení poznámek a vysvětlivek. Jestliže jsou v dokumentu jen poznámky, je aktivní jen první možnost; jestliže jsou v dokumentu i vysvětlivky, budou přístupné všechny možnosti. Zvolte požadovanou možnost a klikněte na tlačítko **OK**. Dojde k převodu a vy pak můžete dialogové okno **Poznámka pod čarou a vysvětlivka** uzavřít.
Obdobným způsobem byste převáděli i vysvětlivky na poznámky pod čarou.

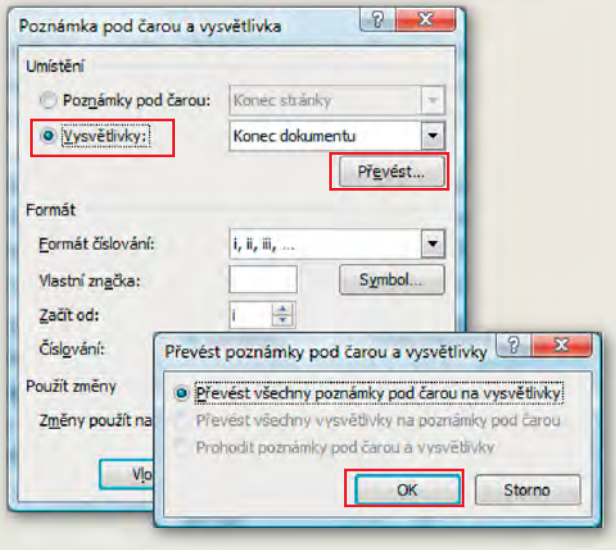

7. JAK POZNÁMKU NEBO VYSVĚTLIVKU ODSTRANIT

Odstranění dané poznámky nebo vysvětlivky je velmi jednoduché. Stačí jít v dokumentu na místo, kde se nachází k dané poznámce značka.
Potom danou značku vymažte klávesou **Backspace** nebo **Delete**. Tím se smaže značka, ale zároveň i s ní propojená poznámka nebo vysvětlivka. Ostatní poznámky nebo vysvětlivky se poté správně automaticky přečíslují.

Marie Franců, francu@atlas.cz

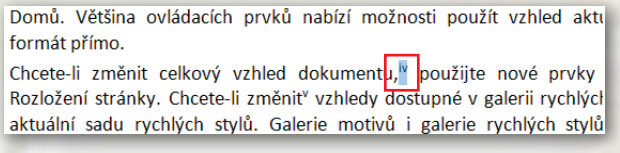
Domů. Většina ovládacích prvků nabízí možnosti použít vzhled aktu formát přímo.
Chcete-li změnit celkový vzhled dokumentu, použijte nové prvky Rozložení stránky. Chcete-li změnit vzhledy dostupné v galerii rychlých aktuální sadu rychlých stylů. Galerie motivů i galerie rychlých stylů

INFO

• JAK VLOŽIT SYMBOL V levém horním rohu okna Symbol je rozbalovací seznam dostupných typů písma (fontů). Není-li požadovaný znak v seznamu nabízených znaků (celou nabídku znaků zobrazíte pomocí posuvníku na pravé straně okna), vyberte ze seznamu jiný font a vyhledejte požadovaný znak. V případě, že jste hledaný znak již použili, podívejte se do dolní části okna do seznamu naposled použitých symbolů.
Požadovaný symbol označte a poté klikněte na tlačítko OK.

eset chráníme vaše digitální světy SPONZOR RUBRIKY BEZPEČNOST

Zálohování v kostce

Pravidelné a pečlivé zálohování je předpokladem spokojeného užívání osobního počítače. V tomto článku si shrneme všechny zásadní informace týkající se zálohování. Řekneme si, co a proč zálohovat, kam ukládat záložní kopie dat, které programy s tím pomohou a jak často je vhodné zálohování provádět.

Obr.: Fotolia

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč zálohovat
- co zálohovat
- kam zálohovat
- čím zálohovat
- jak často zálohovat

1. PROČ ZÁLOHOVAT?

Pravidelné a pečlivé zálohování je předpokladem spokojeného užívání osobního počítače. Je třeba si přiznat, že i sebelepší počítač je pořád stále jenom stroj vyrobený člověkem, a že se tedy může kdykoliv porouchat. Veškerá data v počítači se ukládají na pevný disk, jehož životnost je omezena. To samozřejmě platí i o dalších komponentách v osobních počítačích, ale žádná není tak klíčová jako právě pevný disk. Jeho důležitost tkví právě v uložených datech, přičemž ale životnost pevného disku není statisticky nikterak velká (přibližně od dvou do pěti let v závislosti na podmínkách, typu a často i štěstí).

Pokud dojde k poškození grafické karty, jednoduše ji vyměníte za novou a možná i lepší. Poškozený pevný disk lze sice také vyměnit za nový, ale co data na něm uložená? Ta jsou často nenahraditelná a mohou mít mnohem větší hodnotu než celý počítač. S tím, jak počítač využíváme ke stále většímu množství činností, důležitost tohoto tvrzení ještě roste. Běžně se dnes v počítači uchovávají fotografie a domácí videa. Jejich hodnota je nevyčíslitelná a obsah nenahraditelný. Zkrátka nový pevný disk si pořídit můžete, ale nová příležitost natočit první krůčky vaší ratolesti už nebude.

Domácí video a fotografie představují jen zlomek dat, o která lze přijít. V počítačích se dnes zcela běžně uchovávají důležité dokumenty, podklady pro účetnictví, e-mailová korespondence, různé kalendáře a diáře, adresář kontaktů, hudební sbírka a tak dále. Ztráta těchto dat by vás nejen mohla hodně mrzet, ale také způsobit další problémy. Je tu také riziko ztráty dat vinou působení různých záškodnických programů nebo vinou prosté lidské chyby – některá data omylem smažete nebo přepíšete. Důležitost zálohování je tedy nesporná a platí jak pro počítače ve firemním prostředí, tak pro počítače domácí.

Životnost pevných disků není statisticky nijak vysoká – o svá data můžete přijít prakticky každým dnem.

2. CO ZÁLOHOVAT?

Zálohovat by se měla veškerá data, jejichž ztráta by vás eventuálně mohla mrzet. Někteří uživatelé bohužel volí špatný přístup a zlehčují důležitost svých dat. Říkají si, že fotky domácího mazlíčka nejsou až tak důležité, aby je museli zálohovat. Zálohování považují jen za opatření pro firemní prostředí nebo pro vědecké instituce. To je ale špatný pohled na věc. Neporovnávejte důležitost svých dat s důležitostí dat někoho jiného. Položte si jednoduchou otázku: Mrzela by vás ztráta konkrétních dat? Pokud odpověď zní ano, určitě je zálohujte. Nemá cenu se rozpakovat.

Zálohovat lze třeba různé dokumenty, domácí video, archiv fotografií, hudební sbírku, uložené e-maily, adresáře a záznamy z kalendáře, poklady k práci nebo ke studiu atd. Kromě jednotlivých souborů a složek je také možné pomocí speciálních programů zálohovat obsah celého pevného disku, a to i s operačním systémem, nainstalovanými programy a uživatelským nastavením. Pokud pak dojde k havárii disku, jeho kompletní obsah jednoduše obnovíte na nový disk ze zálohy. Vyhnete se tak opětovné instalaci operačního systému a potřebných programů a jejich složitému nastavování.

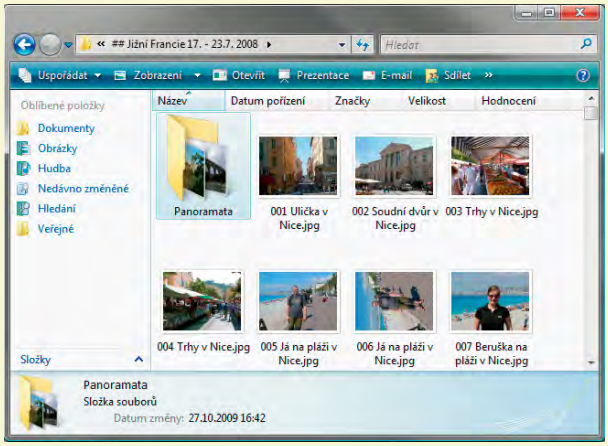

Jedněmi z nenahraditelných dat jsou například fotografie z dovolených.

3. KAM ZÁLOHOVAT?

Aby mělo zálohování smysl, je třeba záložní kopie dat ukládat na spolehlivé médium. Nemá smysl je ukládat na stejný pevný disk, na kterém se nachází originální data. Při jeho poškození totiž můžete přijít i o záložní kopie. Nedoporučujeme ani ukládat záložní kopie na jiný pevný disk nainstalovaný uvnitř téhož počítače. Ideálním místem pro ukládání záloh je naopak externí pevný disk, připojený k počítači přes USB 2.0, FireWire nebo eSATA, eventuálně přes síťovou kartu. Externí disky dnes už obvykle poskytují dostatek prostoru pro záložní kopie dat za rozumnou cenu. Bez problémů pojmou třeba kopii celého obsahu zálohovaného disku nebo rozsáhlejší sbírku multimediálních dat (hudba, videa, fotografie).

Ideálním médiem k zálohování jsou například externí pevné disky.

Dobrým úložištěm pro záložní kopie jsou také flash disky. Nenabízejí sice už tolik prostoru jako klasické disky externí, ale zase jsou fyzicky odolnější, o dost skladnější a za zmínku stojí i bezhlučný provoz. CD/DVD naopak nejsou pro potřeby pravidelného zálohování příliš vhodná. Příčin je hned několik: Z dnešního pohledu už poměrně malá kapacita, náchylnost k fyzickému poškození, nižší spolehlivost a dosti obtížná manipulace s daty. CD/DVD doporučujeme spíše pro účely jednorázových záloh, například když si hodláte uložit někam stranou fotografie z dovolené.
Pro zmiňované jednorázové zálohy jsou vhodná média DVD-RAM, u kterých odpadá problematické nakládání s daty. Data se na ně zapisují jako třeba na flash disk. Jsou i spolehlivější než DVD-R nebo DVD+R. Bohužel ne všechny vypalovačky tento formát podporují. Na jeho místo se však tlačí různé paměťové karty, zejména karty formátu Secure Digital (SD). Ty jsou výrazně odolnější vůči fyzickému poškození a nabízejí i vyšší kapacitu při výrazně menších rozměrech. Jsou však také dražší, ale na bezpečnosti dat by se šetřit nemělo.

4. ČÍM ZÁLOHOVAT?

Zálohování je nejlepší svěřit nějakému šikovnému programu. Ušetříte si tak čas i námahu.

Manuální zálohování, tedy prosté zkopírování jednotlivých souborů a složek, je neefektivní. Zabere zbytečně moc času, je tu riziko opomenutí některých dat a navíc chybí automatizace procesu zálohování. Právě automatizace je přitom důležitá. Ruční zálohování totiž stojí a padá na disciplíně uživatele. Provedení zálohy můžete sice naplánovat na každý víkend, ale dříve či později se najdou okamžiky, kdy zkrátka nebudete mít chuť nebo čas zálohování provést. Je proto lepší, když se o automatickou zálohu postará některý ze specializovaných programů, kterému je jedno, jestli právě máte chuť nebo čas zálohování provádět.
Specializovaných programů pro provedení automatické zálohy existuje celá řada. Jestliže chcete zálohovat jen jednotlivé vybrané soubory a složky, doporučit můžeme bezplatný program Cobian Backup (*http://odkaz.ppk.cz/Cobian*) nebo Comodo BackUp (*http://backup.comodo.com*). Oba umožňují propracované naplánování záloh a jejich automatické vykonání ve zvolených termínech (intervalech). Z komerčních programů stojí za zmínku program Nero BackItUp & Burn (*http://odkaz.ppk.cz/NeroBackItUp*), který navíc umí i archivovat data na CD/DVD a na disky Blu-ray.
Windows Vista a Windows 7 mají nástroje pro zálohování vybraných souborů a složek obsaženy už v základní instalaci. Dovedou zálohovat jak na externí pevné disky, flash disky nebo paměťové karty, tak na různá optická média. Omezením v nižších edicích, včetně oblíbené edice Home Premium, je však to, že není možné zálohovat po místní síti (tedy na jiný počítač v síti, na různá síťová úložiště nebo na domácí server).
Speciální kategorii pak tvoří programy zaměřené na kompletní zálohování pevného disku včetně operačního systému, nainstalovaných programů apod. K naprosté špičce patří program Norton Ghost (*http://odkaz.ppk.cz/Ghost*) nebo Acronis TrueImage Home (*http://odkaz.ppk.cz/AcronisTIH2010*). V obou případech se však jedná o placené programy. Pokud však máte některou z vyšších edic Windows Vista (Business nebo Ultimate) či Windows 7 (Professional nebo Ultimate), pak se bez nich můžete obejít. Ve zmíněných edicích těchto systémů už totiž je integrován nástroj pro tzv. kompletní zálohování, resp. pro vytvoření bitové kopie. Jde o dva různé pojmy pro tutéž věc, tedy o zálohování veškerého obsahu disku.

5. JAK ČASTO ZÁLOHOVAT?

Vhodný interval pro provádění pravidelných záloh je značně individuální. Záleží na tom, za jak dlouho obvykle vygenerujete data, jejichž eventuální ztráta by vás mrzela. Pokud neustále vytváříte a upravujete nějaké dokumenty nebo tabulky, můžete je zálohovat klidně i každý den, a třeba i několikrát. Minimálně ale doporučujeme zálohovat jednou týdně. Není ale nutné provádět jen jednu generální zálohu. Naopak je vhodnější nadefinovat více automatických záloh. Lze tak například každý den zálohovat rozdělanou práci a e-maily, jednou týdně archiv fotografií a domácího videa a třeba jednou za měsíc kompletní obsah disku.
To je samozřejmě jen příklad, můžete zálohovat i úplně jinak. Nespěchejte s nastavením zálohování, toto nastavení si rozmyslete a nebojte se s ním trochu pohrát. Časem můžete v nastavení provádět i korekce, pokud zjistíte, že nějaký interval záloh je zbytečně krátký, nebo naopak nepřijatelně dlouhý.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

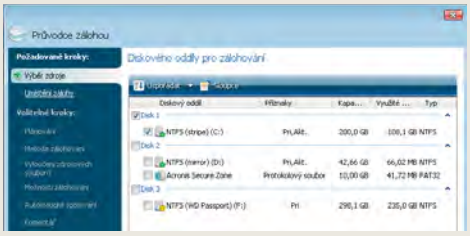

Zatímco zálohy e-mailů je třeba provádět často, zálohu celého disku můžete udělat jen jednou za dlouhý čas…

Rychlost připojení: otázky a odpovědi

Foto: Fotolia

Rychlost připojení k internetu je pro značnou část dnešních uživatelů počítačů zásadní téma. Připravili jsme proto výběr nejčastějších otázek, se kterými se na nás obracíte, a samozřejmě přikládáme i naše odpovědi.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jaké připojení je vysokorychlostní
- proč nemusí dosáhnout nabízené rychlosti
- co je a jak funguje FUP
- o rozdílech mezi rychlostí stahování a rychlostí odesílání
- o tom, v kterou dobu je internet rychlejší
- o vlivu rychlosti prohlížeče na rychlost surfování
- jak lze ovlivnit rychlost připojení

? Jak funguje FUP a jaký vliv mají na rychlost datové limity?

To záleží na konkrétní službě a jejích podmínkách, se kterými byste se měli seznámit před pořízením jakéhokoliv připojení k internetu. Dvojnásob to platí při pořizování služby se závazkem, tedy na smluvně stanovenou minimální dobu, po kterou objednanou službu musíte využívat. Je to sice nezážívné čtení, ale nebudete si pak objednávat zajíce v pytli. Obecně vzato, FUP (fair user policy) je politika poskytovatele připojení, která by měla zajistit, aby jeden uživatel svou nadměrnou aktivitou neobtěžoval další uživatele přetěžováním sítě. Jak přesně, to už je opravdu individuální.

Někteří poskytovatelé mají u svých služeb právě datový limit, po jehož vyčerpání je do konce týdne, měsíce či zúčtovacího období dočasně snížena přenosová rychlost. To už je případ hlavně mobilních připojení. Jiní operátoři v rámci FUP zase plošně omezují rychlost u určité internetové aktivity, jako je třeba využívání výměnných sítí. Pak jsou také operátoři, kteří omezují individuálně jen konkrétní uživatele s abnormálním zatěžováním připojení a většinu své klientely nijak neomezují. FUP (a s ní spojované datové limity) ale každopádně může mít negativní vliv na rychlost připojení, a proto je vhodné znát její přesné podmínky.

? Platím za připojení o určité rychlosti, ale v praxi jí nikdy nedosahuji. Mám službu reklamovat, nebo mohu nárokovat slevu?

Drtivá většina připojení na českém trhu operuje s maximální možnou přenosovou rychlostí. Tu si poskytovatelé připojení celkem bezostyšně dávají do názvu svých služeb a propagují ji v reklamách. Faktem ovšem je, že vám ji negarantují, a pokud si pozorně přečtete podmínky k dané službě, určitě se tam dozvíte, že na reklamaci nebo slevu nárok nemáte. Je to bohužel všeobecná praxe, která se jen tak nezmění.

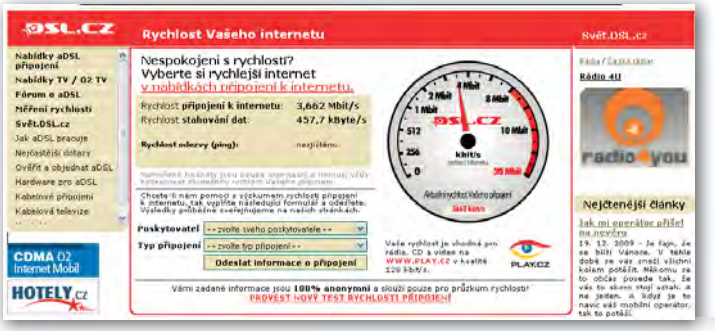

Jaká je reálná rychlost vašeho připojení k internetu, to si můžete vyzkoušet například na stránkách *http://dsl.cz*.

Garantovaná rychlost připojení je technicky i prakticky problematická. Zvedla by koncové ceny za připojení k internetu nebo by poskytovatelé garantovali jen nějakou symbolickou rychlost, aby se vyhnuli problémům. Pokud však dnes máte připojení s negarantovanou rychlostí (což je případ skoro všech koncových zákazníků v České republice), s reklamací nejspíše nepochodíte a slevy byste se dožadovali marně.

> „Co se rychlosti připojení týče, poskytovatelé operují teoretickým maximem, kterého je možné dosáhnout za naprosto ideálních podmínek.“

Poskytovatelé připojení k internetu propagují ve svých nabídkách zpravidla rychlost stahování, i když rychlost nahrávání je několikanásobně nižší.

? Proč se liší reálná rychlost a rychlost udávaná poskytovateli? Co má na ni vliv?

Poskytovatelé operují s teoretickým maximem, kterého je možné dosáhnout za naprosto ideálních podmínek. Jak už to tak ale bývá, teorie a praxe se různí. U bezdrátových připojení má obrovský vliv na rychlost samozřejmě kvalita dostupného signálu. Pevná připojení zase ovlivňuje technický stav infrastruktury (který bohužel není vždy ideální).

Svůj podíl na rozdílu mezi teoretickým maximem a reálnou rychlostí má i aktuální vytíženost sítě poskytovatele

a také agregace: Třeba ve špičce se můžete dělit o linku s řadou dalších uživatelů v okolí. Některá připojení (dnes hlavně ta bezdrátová či mobilní) jsou navíc zatížena tzv. FUP; po dosažení určitého objemu přenesených dat totiž dojde k dočasnému snížení přenosové rychlosti.

? Je rozdíl mezi rychlostí stahování dat a rychlostí odesílání dat?

Ano, většina služeb pro připojení k internetu na našem trhu je asymetrická. Liší se tedy rychlost proudění dat do počítače zákazníka z internetu (tzv. download) a rychlost odesílání dat z počítače zákazníka na internet (upload). Rychlost downloadu ovlivňuje načítání webových stránek, stahování souborů z internetu či přehrávání videa na internetu. Rychlost uploadu má zase vliv na odesílání e-mailů, na umisťování fotografií do internetových fotogalerií, na nahrávání videa na servery pro jeho sdílení atd.

Použití moderního webového prohlížeče může surfování výrazně zrychlit.

Logika tohoto řešení je totiž taková, že většina uživatelů data spíše stahuje (prohlížení webových stránek, stahování hudby a filmů nebo příjem e-mailů), nežli nahrává. A opravdu to tak obecně platí. Rychlost uploadu je tedy u asymetrických připojení mnohem nižší než rychlost downloadu (často až několikanásobně).

Je tedy nutné znát obě rychlosti, a to i v případě, kdy sám poskytovatel ve svých marketingových materiálech (reklamy, letáky) na první pohled nerozlišuje rychlost downloadu a uploadu. Velmi pravděpodobně však jen zdůrazňuje vyšší rychlost downloadu (která je na pohled lákavější) a o rychlosti uploadu někde informuje malým písmem pod čarou.

? Je pravda, že v některých hodinách je připojení rychlejší? Kdy byste mi tedy doporučili surfovat?

Na rychlost samozřejmě má vliv zatížení sítě. Mezi uživateli sice stále koluje představa, že internet je rychlejší ve večerních nebo nočních hodinách, ale určitě to nelze paušalizovat. Platilo to dříve, kdy hlavní nápor představovali uživatelé přistupující z počítačů v práci. Ti, kteří už měli před deseti a více lety to štěstí, že se k internetu mohli připojovat i z domova, pak logicky večer nemuseli čelit takovému zatížení sítě.

Dnes už je značná zátěž generována právě i ve večerních hodinách uživateli z řad domácností, z nichž už dnes má většina přístup na internet. Stále ještě platí, že nejmenší zátěž vzniká zhruba od půlnoci do časných ranních hodin, ale rozdíl v rychlosti není nikterak významný, a tak kvůli surfování na internetu není nutné ponocovat.

? Často se mluví o rychlosti webového prohlížeče. Má výběr prohlížeče nějaký zásadní vliv na rychlost surfování po webových stránkách?

Má, ale ne až tak markantní. Výběr rychlejšího prohlížeče zkrátka nemůže nahradit přechod na rychlejší připojení k internetu. Může ale částečně přispět k příjemnějšímu surfování po webových stránkách. Je třeba rozlišovat rychlost prohlížeče ve smyslu doby spouštění či svižnosti chodu jeho uživatelského rozhraní na jedné straně a rychlost zpracování a vykreslení webového obsahu na straně druhé. Obojí je sice důležité, ale v tomto kontextu nás zajímá právě rychlost zpracování obsahu. Zde vedou tvůrci prohlížečů v posledních měsících velmi zuřivý boj. Stranou zatím stojí pouze Internet Explorer, jehož tvůrci doposud museli dohánět jiné resty (včetně bezpečnosti).

Výměna tohoto prohlížeče za některý z konkurenčních se tedy určitě příznivě projeví na rychlosti načítání webových stránek. Uživatelům MS Windows můžeme doporučit stále oblíbenější Firefox, bohatě vybavený prohlížeč Opera nebo poměrně mladý prohlížeč Google Chrome, který současné rychlostní závody mezi prohlížeči odstartoval. Safari od společnosti Apple také patří mezi rychlostní špičku, ovšem ve verzi pro MS Windows stále chybí česká lokalizace, což zřejmě značnou část tuzemských uživatelů odradí. Který prohlížeč je opravdu nejrychlejší? To se dnes mění de facto s každou nově uvolněnou verzí. Opuštěním Internet Exploreru však z hlediska rychlosti určitě neprohloupíte.

? Mohu jako uživatel – zákazník – nějak ovlivnit rychlost připojení? Třeba konfigurací počítače nebo nějakým speciálním programem?

Pokud se připojujete bezdrátově, hodně může pomoci externí, resp. lepší anténa. Ne každý modem však podporuje její připojení nebo výměnu. Pokud tedy nejste spokojeni s kvalitou bezdrátového připojení, zeptejte se svého poskytovatele, které koncové zařízení (modem a anténu) by vám doporučil a jestli ve vaší lokalitě vůbec může být lepší koncové zařízení něco platné.

Pokud jde o softwarové řešení, doporučujeme používat rychlý webový prohlížeč (viz výše) a objemnější soubory stahovat prostřednictvím některého z tzv. správců stahování (download manažerů), jako je třeba vynikající Orbit Downloader. Díky nim je pak stahování komfortnější a hlavně o něco rychlejší.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

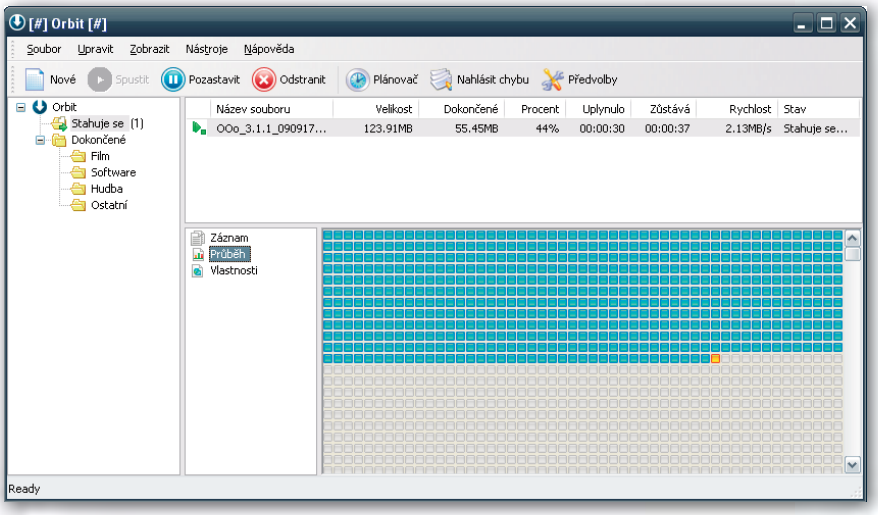

Stahování může zrychlit šikovný správce (download manažer).

Ochrana před spamem

Nevyžádané reklamní e-maily (tzv. spam) byly, jsou a velmi pravděpodobně i nadále budou hlavním problémem elektronické pošty. Jejich objem roste a podle některých statistik představují přes 90 procent veškeré e-mailové korespondence. Jejich ruční mazání z příchozí pošty zabere často i několik minut každý den. Naštěstí existují antispamové filtry.

Foto: Fotolia

Prakticky každý z veřejných poskytovatelů e-mailových schránek používá nějaká vlastní opatření, kterým se snaží ochránit uživatele před záplavou nevyžádané pošty. Přesto však do složky s příchozími e-maily nějaký ten spam stále proniká. Stoprocentní obrana zkrátka neexistuje. Svou situaci si však můžete alespoň vylepšit – stačí do boje se spamem povolat posily. Řeč je o antispamovém filtru, který je součástí e-mailového klienta. Dříve se jednalo obvykle o samostatné programy se složitou obsluhou, dnes je situace výrazně lepší.

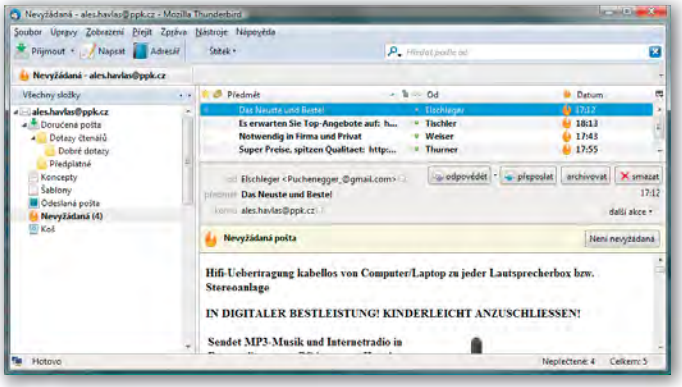

Thunderbird patří k programům, které obsahují „učící se“ antispamový filtr.

Každý novější e-mailový klient disponuje vestavěným antispamovým filtrem. Stala se z něj totiž nutnost. Najdete jej tedy i ve výbavě e-mailových klientů Thunderbird a Windows Live Mail, což jsou dva z těch nejlepších bezplatných e-mailových klientů lokalizovaných do češtiny. Nejčastěji se dnes do poštovních programů integruje tzv. chytrý antispamový filtr nebo antispamový filtr učenlivý. S tím se setkáte právě i ve dvou zmíněných e-mailových klientech. Tzv. učenlivý antispamový filtr se dovede přizpůsobit, takže je schopen poradit si s novými fintami autorů nevyžádané reklamy a zároveň dovede vyhovět individuálním potřebám různých uživatelů.

Je to totiž právě uživatel, kdo určuje, co je a co není spam. Chytrý antispamový filtr má základní nastavení. Sami jej pak můžete jednoduše naučit efektivně rozpoznávat spam. Nevyžádané e-maily, které se objeví mezi regulérní poštou, je pouze nutné označit za spam. Stačí na to jedno nebo dvě kliknutí. Chytrý antispamový filtr daný e-mail zanalyzuje a nově nasbírané poznatky o spamu pak zohlední při dalším filtrování. Po několika dnech nepříliš pracného výcviku je pak schopen účinně odfiltrovat nevyžádané e-maily, které by jinak proklouzly do složky s nevyžádanou poštou.

Na stejném principu funguje antispamová ochrana i v dalších e-mailových programech, jako je třeba IncrediMail, PostBox a Spicebird. Rovněž to platí o antispamovém filtru v e-mailových klientech z balíčku SeaMonkey nebo z webového prohlížeče Opera. Horší situace je u starších verzí programu MS Outlook z kancelářské sady MS Office a u bezplatného programu Outlook Express, který je mj. součástí Windows XP, kvůli čemuž jej řada uživatelů dodnes používá. Zde zcela chybí účinná ochrana proti spamu. Není však nutné jenom kvůli antispamovému filtru přecházet na jiný program. Existují dnes totiž už i velmi jednoduše použitelné samostatné filtry, které s těmito programy spolupracují.

Jedním takovým je třeba SpamFighter, jehož základní verze je k dispozici zdarma. Jedná se rovněž o vyspělý chytrý antispamový filtr, který lze integrovat i do archaických e-mailových klientů. Pokud vám tedy vyhovuje třeba starý Outlook 2000 nebo Outlook Express 6, nemusíte jen kvůli ochraně před spamem přecházet na některý novější/modernější e-mailový program. Dalším podobným samostatným filtrem, který podporuje i starší e-mailové programy, je Spamihilator. Ten si navíc lze vylepšit díky řadě volně dostupných doplňků, zvyšujících účinnost ochrany před spamem. Za zmínku stojí také AntiSpam Sniper. Antispamové filtry jsou také častou součástí komplexních bezpečnostních balíčků. Za všechny můžeme zmínit třeba ESET Smart Security nebo Norton 360.

> „Každý novější e-mailový klient disponuje vestavěným antispamovým filtrem.“

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

ADRESÁŘ

Thunderbird • www.getthunderbird.com
Windows Live Mail • http://download.live.com/wlmail/?mkt=cs-cz
PostBox • www.postbox-inc.com
Spicebird • www.spicebird.com
Opera • www.opera.com/browser
IncrediMail • www.incredimail.com
SeaMonkey • www.seamonkey-project.org
SpamFighter • www.spamfighter.com
Spamihilator • www.spamihilator.com
AntiSpam Sniper • antispamsniper.com/index.html
ESET Smart Security • www.eset.cz/produkty/eset-smart-security
Norton 360 • www.symantec.com/cs/cz/norton/360

Stránky o filmech

Jste filmovými fanoušky? Chcete se nejenom dívat na filmy, ale rádi se také dozvíte něco zajímavého o hercích nebo rádi zjišťujete, co se chystá? Pak právě pro vás přinášíme několik tipů na zajímavé internetové stránky, které jsou pro filmové příznivce to pravé!

WWW.CSFD.CZ

Naprosto zásadními stránkami pro všechny české milovníky filmu jsou stránky *www.csfd.cz*. Název stránky je zkratkou označení Česko-slovenská filmová databáze, to ale neznamená, že jsou zde pouze informace o filmech českých a slovenských. Naopak, databáze obsahuje filmy z celého světa, a to nejen ty nejznámější, ale i úplné rarity. Na stránkách můžete buď vyhledávat filmy, číst si o nich a seznamovat se s jejich hodnocením, anebo se můžete zapojit aktivněji. Aktivní účastníci totiž mohou sami psát své názory a filmy hodnotit. Chcete-li se stát takovýmto přispěvatelem, musíte zvládnout speciální test znalostí o filmech a také napsat hodnocení na filmy. Poté bude vaše žádost posouzena a v případě úspěchu obdržíte plné členství. Avšak i v případě, že se členy nestanete, zde najdete mnoho zajímavého – ať už jsou to upoutávky na zajímavé filmy, které budou dávat v televizi, anebo informace o hercích a o tom, co se právě točí.

V Česko-Slovenské filmové databázi najdete informace o filmech z celého světa.

WWW.IMDB.COM

Ovládáte angličtinu? Pak rozhodně navštivte adresu *www.imdb.com*, což je asi největší zásobárna informací o světovém filmu a seriálech. Kromě textových informací zde najdete spoustu fotek – ať už z filmů, nebo třeba ze slavnostních premiér. Databáze obsahuje jednak záznamy o filmech, jednak o hercích. Vše je interaktivně propojeno, takže můžete překlikávat z filmu třeba na filmografii určitého herce, který v daném filmu hraje.

ADRESÁŘ

www.amaterskefilmy.cz
www.cfn.cz
www.csfd.cz
www.fdb.cz
www.filmoveplatno.cz
www.imdb.com
www.kinobox.cz
www.meteleskublesku.cz

WWW.FDB.CZ

Českou odezvou na největší filmovou databázi imdb.com jsou stránky *www.fdb.cz*. Na hlavní stránce si můžete přečíst zajímavé články, které se týkají světa filmů – třeba o tom, zda se plánuje další díl zajímavého filmu, nebo o tom, kdo získal filmové ceny. Můžete se také podívat na to, které filmy z televizního programu vám redakce doporučuje. Na záložce Kino zjistíte, které premiéry se plánují, a na které filmy se tedy můžete těšit. V části Katalog pak můžete vyhledávat mezi tituly – v současné době obsahuje katalog záznamy o 51 665 titulech a o 240 714 hercích a tvůrcích! Na stránky se můžete také registrovat a filmy hodnotit nebo o nich diskutovat s ostatními fanoušky.

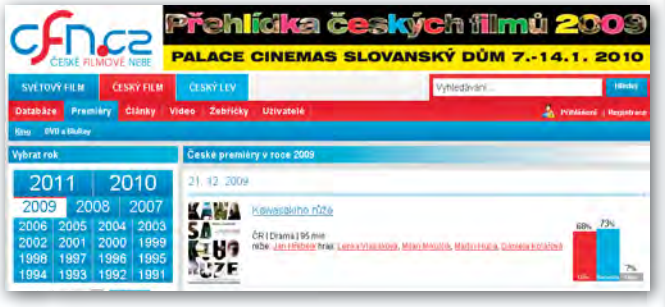

Stránky České filmové nebe jsou součástí serveru Kinobox.cz.

WWW.METELESKUBLESKU.CZ

Hujer, metelesku blesku! Pokud tuto hlášku znáte, pak jste na stránkách *www.meteleskublesku.cz* naprosto správně! Těšit se zde totiž můžete na plno nezapomenutelných hlášek z výborných českých komedií, které se zde dřív dařilo točit. Pokud si tedy kdykoliv chcete zlepšit náladu, můžete tyto stránky navštívit, svůj oblíbený film vyhledat a potom také hlášku, o kterou máte zájem. Stačí na ni kliknout, a hláška se přehraje. Pokud si ji chcete stáhnout, klikněte na časový údaj, který je vedle hlášky uveden. Zábavu si můžete zpříjemnit prohlížením fotografií z filmu.

WWW.AMATERSKEFILMY.CZ

Amatérské filmy nemusejí být vůbec špatné! Přesvědčit se o tom můžete na stránkách *www.amaterskefilmy.cz*, kde můžete zhlédnout různé amatérské filmy, které sem jejich tvůrci nahráli. Digitální kamery a profesionální programy pro střih jsou dnes poměrně hodně dostupné, takže filmovým tvůrcem se dnes může stát kdekdo. Patříte mezi ně i vy a rádi byste se svými výtvory pochlubili a zjistili tak názor druhých? Nahrajte svoje filmy na ten-to server! A pokud jsou vaše ambice ještě vyšší, pak se podívejte na kalendář festivalů amatérských filmů a zjistěte, kam můžete své dílko přihlásit!

WWW.CFN.CZ

Zkratka v adrese stránek značí České filmové nebe, takže zde najdete hlavně české filmy. Čtenáři si sami sestavují žebříčky nejoblíbenějších českých filmů, ale i světových hitů. Přečtete si povídání o českých filmových a televizních cenách nebo ohodnotíte české filmy.

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

KŘÍŽOVKA

▶ VYHRAJTE PŘEDPLATNÉ

VAŠE VÝHRA
Naše vydavatelství věnuje šesti výhercům roční předplatné našich časopisů:
2× PPK, 2× Chip a 2× Level

Plné verze programů

Počítačové časopisy Počítač pro každého, Chip a Level pravidelně přinášejí zajímavé informace o počítačích a užitečné rady a návody na jejich použití. Na elektronických přílohách (CD a DVD) uvedených časopisů navíc vždycky najdete nějaký exkluzivní bonus v podobě plných verzí užitečných programů a počítačových her, za které byste jinak zaplatili stovky, nebo i tisíce korun. Investice do nákupu našich časopisů se vyplatí.

www.ppk.cz
www.chip.cz
www.level.cz

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Jak dlouho už vychází Level, náš sesterský časopis o počítačových hrách?
a) 5 let, b) 10 let, c) 15 let.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 22. února 2010** na korespondenčním lístku označeném heslem **Křížovka** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo e-mailem na adresu *krizovka4@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Jména výherců uveřejníme v PPK č. 7/2010.

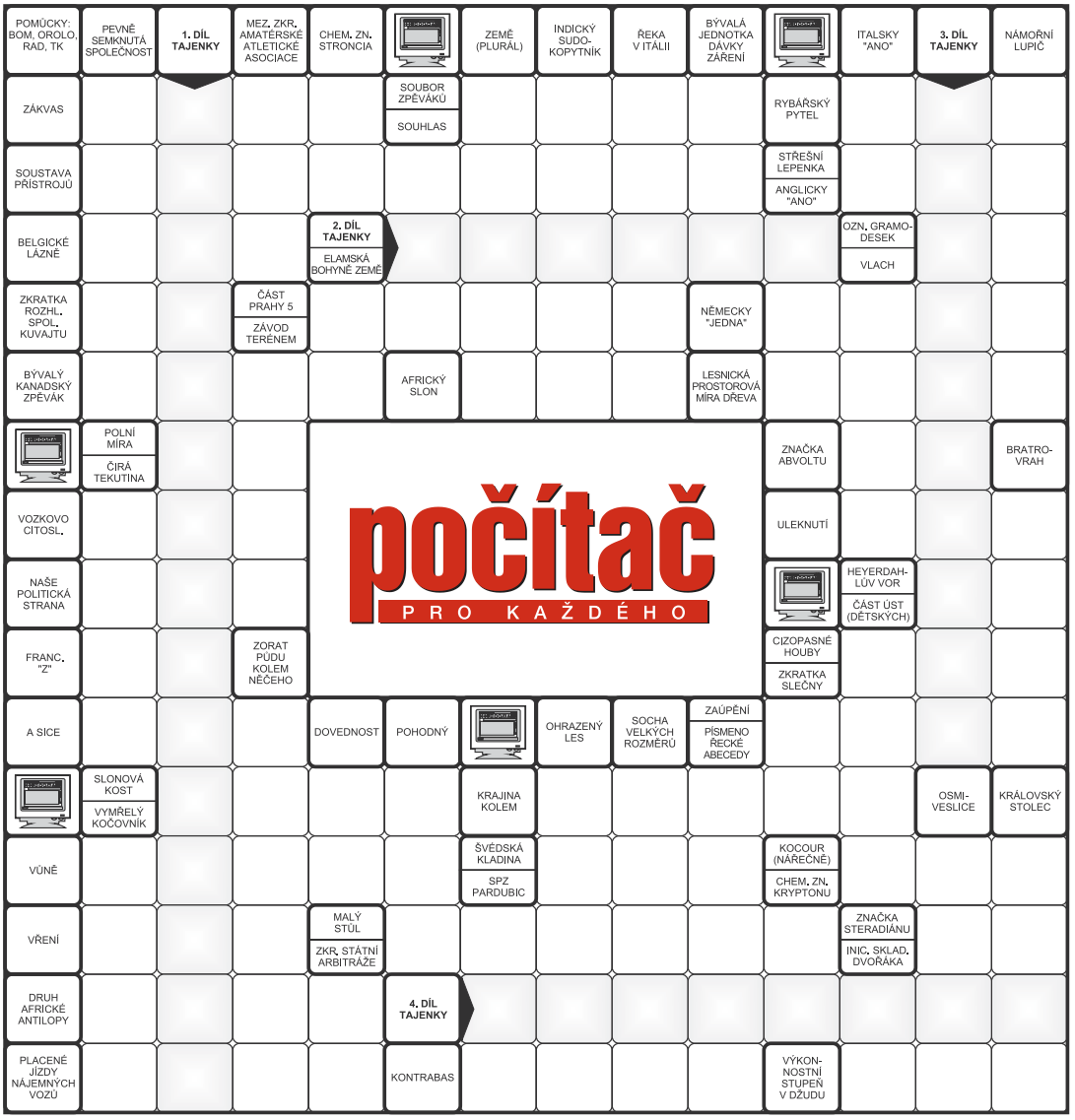

Tajenka křížovky z PPK 1/2010 zní: Princeznu Amélii doprovází na cestách malý dráček, který jí pomáhá v soubojích a zároveň hru vylepšuje o vtipné momenty.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Předchozí díl hry „King´s Bounty: The Armored Princess“ se jmenoval „King´s Bounty: The Legend“ (odpověď a).

Počítačovou hru „King´s Bounty: The Armored Princess“ dostanou tito výherci: H. Herzogová z Písku, M. Valendová z Chotěboře, R. Doležalová ze Šumperka, V. Procházka z Nových Syrovic, L. Petříček z Hartvíkovic, P. Jamrich ze Šaľy, M. Sembol z Melče, V. Hofman z Broumova, J. Pázler z Hrádku a L. Kuželová z Křížan. **Gratulujeme!**

LISTÁRNA

dotazy zasílejte na e-mailovou adresu redakce@ppk.cz

Za redakci odpovídal **ALEŠ HAVLAS**

Otázka čísla

Chtěl bych ke svému antivirovému programu přidat ještě antispywarový program jako ochranu proti jiným typům záškodníků. Nebudou se tyto programy „hádat“, když oba mají rezidentní ochranu?

Konflikty s rezidentní ochranou mohou nastat v případě, že nainstalujete dva programy stejného typu, například dva antivirové programy, dva firewally a podobně. Nicméně od každého typu bezpečnostního programu můžete bez problémů nainstalovat jeden exemplář s rezidentní ochranou a nestane se, že by se tyto programy mezi sebou „neměly rády“. Jinými slovy: Pokud máte pouze antivirový program, neměla by instalace antispywarového programu s rezidentní ochranou představovat žádný problém – právě naopak, je vhodným doplňkem. Přesvědčte se však, že současný antivirový program neobsahuje též antispywarový modul. I mnohé bezplatné programy již v současné době obsahují více různých nástrojů.

? Objevilo se mi upozornění, že „ IP adresa koliduje s jiným systémem v síti“. Co to znamená? „Nenavštěvuje“ někdo můj počítač? Sdílení mám totiž zakázáno.

Útoku na svůj počítač se s největší pravděpodobností obávat nemusíte (ten by byl určitě proveden tak, aby systém nic podezřelého nehlásil), jde o čistě technický problém struktury sítě. IP adresa je unikátní identifikací počítače v rámci sítě, ovšem při určité souhře okolností se může stát, že je stejná identifikace přidělena dvěma různým počítačům. To je pro síť samozřejmě problém, neboť pak nedokáže tyto dva počítače od sebe odlišit. Většina sítí (resp. síťových prvků – „chytrých krabiček“, jež řídí provoz sítě) se s podobnou situací bez problémů vypořádá. Pokud se toto hlášení objevilo jednou a pak zmizelo (popř. se objevuje velmi zřídka), nemusíte mu vůbec věnovat pozornost. V případě, že by problém přetrvával, bylo by vhodné kontaktovat správce sítě.

? Koupil jsem starší vypalovačku LG. Je k ní potřeba nějaký instalační software?

V principu žádný software nepotřebujete – mechaniku stačí osadit do počítače a počítač spustit. Operační systém ji rozpozná a nainstaluje sám. Samozřejmě ale k vypalování budete potřebovat nějaký vypalovací software. Můžete použít například zdarma dostupný **CDBurnerXP** (*http://www.cdburnerxp.se*).

? Písmo textového komunikačního okna v programu Skype je příliš malé. Lze ho nějak zvětšit?

Z nabídky **Nástroje** vyberte možnost **Nastavení**. V otevřeném okně klikněte na levé straně na možnost **Chat a SMS** a klikněte na podnabídku **Vzhled chatu**. Napravo se zobrazí tlačítko **Změnit písmo** (obr. 1) a po kliknutí na něj se dostanete k úpravě použitého fontu – zde ze sloupce **Velikost** vyberte větší hodnotu.

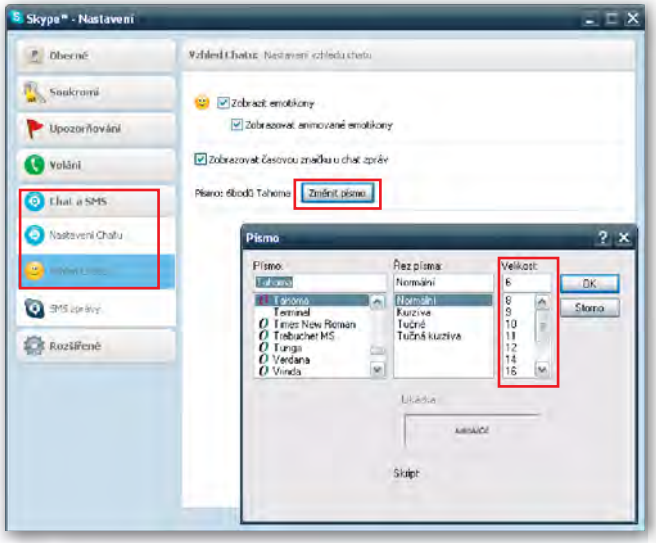

OBR. 1

? Po zapnutí počítače ztmavne po několika vteřinách monitor a objeví se nápis „Out of frequency“ a začne odpočítávání od 15 do 0. Poté obraz zcela zmizí. Někdy pomůže několikeré restartování počítače, někdy ani to ne. Na druhou stranu počítač občas běží úplně bez problémů.

Problém by mohl být ve špatném nastavení obnovovací frekvence monitoru (je nastavena příliš vysoká hodnota). Prostudujte manuál ke svému monitoru a zjistěte, jakým způsobem lze na monitoru nastavit frekvenci nižší (asi nejlepší je vrátit se až na základní hodnotu 60 Hz), případně jak nastavení monitoru vrátit do tovární konfigurace. Pokud by tento postup nepomohl, doporučuji kontaktovat nějaký odborný servis – rozpoznání a vyřešení problému pak bude obtížnější. Může totiž jít o celou škálu problémů: od špatného kontaktu operační paměti až po závadu v monitoru.

? Lze na počítači s monitorem s poměrem stran 4 : 3 přehrávat DVD vytvořené prostřednictvím DVD rekordéru v poměru stran 16 : 9? Nebude obraz deformován?

Nikoliv, video se přehraje bez problémů, pouze nad obrazem a pod ním se zobrazí černé pruhy. Video by mohlo být deformováno jedině v případě, že by byl špatně nastaven jeho přehrávač. Pak ale není nic snazšího než přehrávač nastavit tak, aby respektoval původní poměr stran.

Potřebuji upravit velikost obrázku (fotografie) k tisku na konkrétní rozměr v milimetrech. Ve kterém programu je něco takového možné?

Něco podobného dokáže každý program pro práci s grafikou. Například v prohlížeči obrázků IrfanView, často zmiňovaném v PPK (*http://www.irfanview.com*), vyberte z rámečku **Nastavit novou velikost** v okně **Obrázek / / Změnit velikost** jako **jednotku** centimetry (**cm**) – obr. 2. Dotazem však patrně narážíte na to, že obrázek s takto určenou velikostí se často vytiskne v úplně jiném rozměru. Problém je v rozdílných hodnotách rozlišení tiskárny a obrázku: Velikost obrázku je totiž dána především rozměrem v pixelech (bodech) jako poněkud abstraktní údaj typu *3 264 × 2 448 px*. K přepočítání tohoto údaje na nějaký „normální“ rozměr se používá rozlišení udávané v hodnotě DPI. DPI je zkratka z anglického *dots per inch*, česky *bodů na palec*. Pokud má digitální fotografie například rozlišení 72 DPI, značí to, že na délku/šířku jednoho palce (palec je 2,54 cm) se vejde 72 bodů. Na rozměry fotografie se body přepočítávají jako rozměr v bodech děleno DPI, to celé krát 2,54 (výsledek v cm). Například uváděný údaj 3 264 × 2 448 px při 72 DPI dá velikost přibližně 115 × 86 cm. Problém je však v tom, že tiskárny zpravidla tisknou s jinou (vyšší) hodnotou DPI, než jaká je udávána u obrázku. Proč? Protože vyšší DPI znamená vyšší kvalitu. Jestliže tedy velikost fotografie upravíte na přesný rozměr například při 72 DPI a tiskárna tiskne s 100 DPI (nebo dokonce s 300 či 600 DPI), pak je vytištěný obrázek daleko menší. Řešení problému je tedy nasnadě – buď při úpravách v grafickém editoru změnit rozlišení DPI obrázku na hodnotu rozlišení tiskárny, nebo obrázek upravovat na přesnou velikost v nějakém rozhraní tiskárny (grafickém editoru, dodaném s tiskárnou), které DPI rozlišení tiskárny zná.

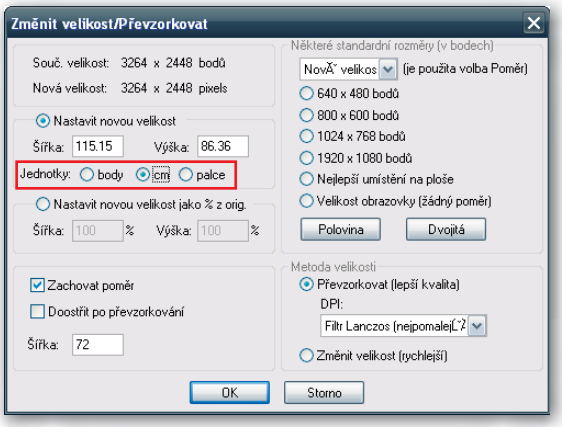

OBR. 2

Při startu počítače se mi objevuje hlášení „Disk boot failure – Insert system disk and press Enter“. Co to znamená a jak problém vyřešit?

Znamená to, že počítač při startu nenachází správný disk – nemáte v disketové mechanice založenou disketu? (V některých případech může vadit i CD/DVD v optické mechanice.) V horším případě může být špatně nastaveno pořadí bootování v BIOS a vůbec v nejhorším případě by mohlo jít o havárii pevného disku, resp. o poškození dat na něm uložených. Zkuste tedy vyjmout všechny diskety, CD a DVD z mechanik a počítač restartovat. Pokud to nepomůže, zkontrolujte pořadí bootování (viz podrobný návod „Start počítače z CD/DVD“ v PPK 23/2009 – *http://odkaz.ppk.cz/startPCzCD*). Nepomůže-li ani to, bude nejlepší kontaktovat odborný servis.

V některém ze starších čísel PPK byl seznam klávesových zkratek pro Windows. Bohužel se mi zničil. Dal by se získat znovu?

Článek vyšel v PPK 22/2008 a jeho elektronická verze je k dispozici v našem webovém archivu, viz *http://odkaz.ppk.cz/klavesovezkratky*. PDF je i v archivu na přiloženém DVD.

Viděl jsem portrét zhotovený z miniaturních fotek, tzv. mozaiku. Prý takové obrázky umí vytvořit nějaký program. Poradíte mi, který (kde ho sehnat)?

Něco podobného umí například program Foto-Mosaik, který můžete zdarma stáhnout na adrese *http://www.sixdots.de/mosaik/en/download.php*.

Chtěl bych si na pracovní ploše vytvořit zástupce k rychlému restartování/vypnutí počítače. Poradíte mi, jak na to? (Používám Windows XP.)

Vypnutí počítače: Klikněte na pracovní plochu pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Nový/Zástupce**. V zobrazeném okně (obr. 3) zadejte do pole **Zadejte umístění položky** příkaz **shutdown -s -t 0** (posledním znakem je nula, jednotlivé části příkazu jsou odděleny mezerami). Klikněte na tlačítko **Další**, v následujícím okně zástupce pojmenujte a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Restartování počítače: Postup je zcela shodný, pouze zadávaný příkaz bude mít podobu **shutdown -r -t 0**.

Budete-li chtít u zástupce změnit ikonu, klikněte na něj pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Vlastnosti**. Na kartě **Zástupce** klikněte na tlačítko **Změnit ikonu** (obr. 4) a na disku vyhledejte ikonu, kterou chcete zástupci přiřadit. (Přehled souborů, v nichž je k dispozici množství ikon, naleznete na našich webových stránkách – viz *http://odkaz.ppk.cz/ikony*.)

Pro ostatní čtenáře dodám, že výše uvedený postup funguje i ve Windows Vista a Windows 7.

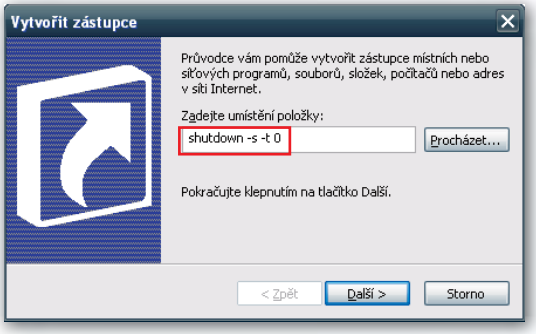

OBR. 3

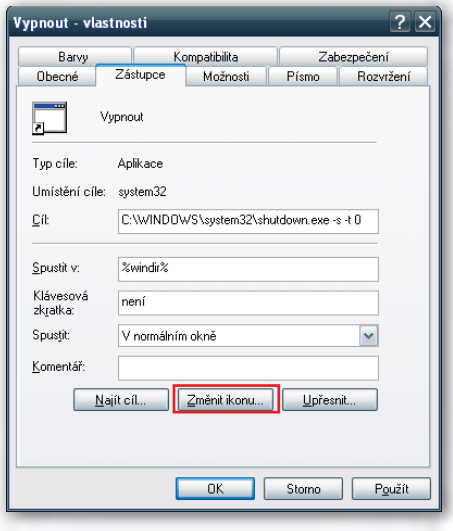

OBR. 4

Inzerce

PŘÍŠTĚ ▶ 15. ÚNORA

PPK CD 5/10

PLNÉ VERZE

TrustPort Antivirus 2010

Dokumentární film Koně

Na příštím PPK CD najdete jako bonus plnou verzi programu TrustPort Antivirus 2010, který přináší kompaktní antivirové řešení vhodné pro nekomerční využití v domácnosti. Program TrustPort Antivirus 2010 chrání počítač před škodlivými kódy, nevyžádanou poštou a nevhodným obsahem na internetu. Druhým bonusem bude videodokument Koně, který představuje jedinečný pohled na svět divokých i ochočených koní – na jejich vznešenost, ducha i roli v lidské společnosti. Poznání tohoto živočišného druhu a jeho historie neodmyslitelně patří do současného poznání člověka. Dále pro vás připravujeme rubriku „Multimediální programy“, rubriku „Ochrana před nevyžádanou poštou“ a na céčéčku najdete i pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

AUDIO A VIDEO

Přenosné hudební a video přehrávače

Přenosných přehrávačů je v obchodech s elektronikou nepřeberné množství. Můžete si vybrat některý z miniaturních modelů vhodných pro přehrávání hudebních souborů nebo některý z trochu rozměrnějších přehrávačů, které si díky barevnému displeji poradí i s přehráváním videa a nabízejí i prohlížení fotografií. Do příštího vydání PPK připravujeme přehledy kvalitních přenosných přehrávačů hudby a videa.

VERBATIM MEDIASTATION HD DVR

Univerzální zařízení „vše v jednom“

Hledáte zařízení, které by vám posloužilo nejen jako přehrávač, ale také jako rekordér, záložní disk s velkou kapacitou a multimediální centrum pro prohlížení fotografií, pro poslech hudby nebo pro sledování domácího videa?

Zařízení, které by dokázalo nahradit set-top box a které byste mohli zapojit do domácí pevné nebo bezdrátové sítě a propojit s televizorem nebo domácím kinem anebo které byste použili pro digitalizaci archivu kazet VHS? Že takové univerzální zařízení není sen ani předražená skutečnost, to vám dokážeme příště – představíme vám totiž zařízení Verbatim MediaStation HD DVR.

TP-LINK TL-WR1043ND

Levný Wi-Fi a GLAN router

Pro ty, kdo hledají všestranné síťové zařízení za zajímavou cenu, představíme router TP-LINK TL-WR1043ND. Ten za cenu lehce přesahující tisíc korun nabízí výbavu, za kterou v případě jiného podobného zařízení zaplatíte dvoj- i trojnásobek jeho ceny. Router WR1043 tak nabízí bezdrátovou síť ve třech nejrozšířenějších standardech – b, g a n; posledně jmenovaný standard může přenášet data rychlostí až 300 megabitů za sekundu. A pro pevné připojení je TP-LINK vybaven čtyřmi gigabitovými porty. Je k němu možné připojit i externí anténu a prostřednictvím USB konektoru také externí disk, jehož obsah chcete sdílet v síti.

počítač PRO KAŽDÉHO

TOTO ČÍSLO VYŠLO: 1. 2. 2010
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.

Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Grafická úprava: DTP Burda Praha
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Michaela Kadlecová, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Martin Taneček

Osvit a tisk: Česká Unigrafie, a.s.

Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
Příjem objednávek:
tel.: 840 200 260, 541 233 232,
fax: 541 616 160,
e-mail: ppk@mediaservis.cz
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762, fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Praha, spol. s r. o.
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
IČO 15273598

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.